

แม่โจ้

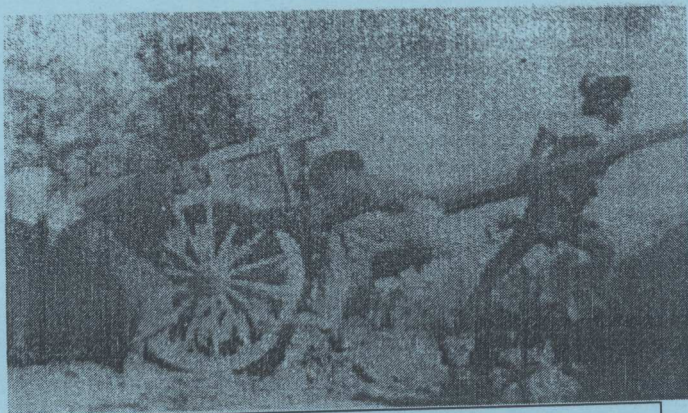
แม่โจ้เมื่อวันวาน

ตำนานแม่โจ้

Maejo University
The Home of Cowboys

พิมพ์ครั้งที่ ๔
งานสร้างสรรค์ประจำปี ครั้งที่ ๒
ชมรมศิษย์เก่าแม่โจ้แม่ฮ่องสอน
๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๐

สงวน จันทรทัตะเล เรียบเรียง

ภาพถ่ายจริง พ.ศ. 2479 ลูกแม่โจ้ รุ่น 3
รวมพลังความสามัคคีปรับปรุงพื้นที่สร้างสนามฟุตบอล
(หน้าเกวียน) บุญรอด บุญบงการ – ธนบุรี
(หน้าล้อเกวียน) พยนต์ ศรีลัมพ์ – อุทัยธานี
(หลังล้อเกวียน) แถว สิ้นชีพิตักษัย – อ่างทอง
(ท้ายเกวียน) ผิว โกมลวานิช – พระนครศรีอยุธยา

อนุสรณ์รูปปั้นคนลากเกวียน “งานหนักไม่เคยฆ่าคน”
เริ่มก่อสร้างเมื่อวันที่ 16 ธันวาคม 2546
เสร็จสิ้นเมื่อวันที่ 30 มกราคม 2547
ศิษย์เก่าแม่โจ้รุ่น 65 สนับสนุนเงินค่าก่อสร้าง 430,000 บาท
ทำพิธีส่งมอบให้มหาวิทยาลัยเมื่อวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2547
<http://www.maeio.net/Maeio65/index.htm>

คำนำการจัดพิมพ์ครั้งที่ 4

“แม่โจ้เมื่อวันวาน” ออกอากาศครั้งแรกเมื่อ 20 มีนาคม 2547 ผมนำบทความที่
ออกอากาศมาจัดพิมพ์ครั้งที่ 1 เมื่อปลายปี 2549 พิมพ์ครั้งที่ 2 เดือนตุลาคม 2550 พิมพ์ครั้งที่ 3 และ
ครั้งที่ 4 ในเดือนพฤศจิกายน 2550 จัดพิมพ์จำนวนจำกัดตามความต้องการเฉพาะกิจและมีการ
แก้ไขปรับเปลี่ยนข้อมูลทางเว็บไซต์ www.maejo.net

ชมรมศิษย์เก่าแม่โจ้แม่ฮ่องสอนจัดงานสังสรรค์ครั้งที่ 2 ในวันที่ 29 พฤศจิกายน 2550
และได้ประสานงาน ขอให้จัดพิมพ์ “แม่โจ้เมื่อวันวาน” เพื่อมอบให้แก่ศิษย์เก่าแม่โจ้ที่ลงทะเบียน
เข้าร่วมงาน ผมก็ยินดีจัดพิมพ์ให้ตามความประสงค์ของพวกเราลูกแม่โจ้

“แม่โจ้เมื่อวันวาน” พิมพ์ครั้งที่ 4 ได้แก้ไขปรับปรุงเนื้อหาหลายบทและมีข้อมูล
เพิ่มเติม คงจะให้ประโยชน์แก่พวกเราตามสมควร อย่างน้อยก็ช่วยให้พวกเรา “คิดถึงวันเก่าๆ
เพื่อนเก่า ครูอาจารย์ที่เคยอบรมสั่งสอนพวกเราในอดีต หลายท่านเสียชีวิตไปแล้ว บางท่านก็
เกษียณและได้พักผ่อนอยู่กับครอบครัว แต่พวกเรายังคงคิดถึงกัน ระลึกถึงกัน มีความห่วงใยและเอื้อ
อาทรต่อกัน เสียงเพลงหลอมจิตวิญญาณของพวกเราให้เป็นหนึ่งเดียวที่ลูกแม่โจ้ทุกคนได้ยินครั้ง
แรกเมื่อเข้ามามีวันที่ 7 มิถุนายนของทุกปี จะยังคงก้องอยู่ในใจของพวกเราตลอดไป...”

สงวน จันทรทัตะเล

19 พฤศจิกายน 2550

๑๒๖
ขอพิมพ์
มหาวิทยาลัยแม่โจ้
ขอพิมพ์
15/11/50

(ภาพ 30 ตุลาคม 2549 วันวิภาต บุญศรี วังซ้าย ที่ ม.แม่โจ้ แพร่เฉลิมพระเกียรติ)

ลูกแม่เดียว
(มนต์ขลังแม่โจ้)

คำร้อง นกคด อุงเงิน รุ่น 57

ทำนองเพลง "กุหลาบปากซัน"

คติพจน์ที่ท่อนสุดท้ายโดย ดร.อำนวยการ ยศสุข รุ่น 20

แดนดินถิ่นนี้เหมือนมีมนต์ขลัง เปรียบเหมือนดังมีพลัง ปลุกฝังรุ่นเก่ามา
ถากถางสร้างทำจากพงพนา เหงื่อเค้าน้ำตาตั้งฝนฟ้าลงมาสู่ดิน
แม้เป็นนกจะไม่ไผ่บินผ่าน เป็นตำนานดินแดนแห่งความมีค่า
แต่มีคนสู้ทนอยู่กับความตรากตรำ สองมือต่างสร้างต่างทำ
ไม่ครั้นคร้ามเมื่อยามมีภัยแดนดินถิ่นนี้มีความสดสวย รุ่นเก่าเขาช่วยปูทางสร้างไว้
เป็นแม่โจ้ที่งามเลิศล้ำอำไพ ทั้งทั่วแคว้นแดนไทย ในแผ่นดิน ถิ่นไทยงาม
จะมาจากไหนก็ไม่สำคัญ ด้วยรักและผูกพันมีมิตรและไมตรี
จารึกไว้ว่ามีน้ำใจไมตรี ทุกถิ่นที่ไม่มีชั้น แบ่งกันเรา

*เหนือสุดเหนือได้สุดได้ไขว้แต่ทิศ

ลูกแม่โจ้ไม่เคยคิดแยกได้เหนือ

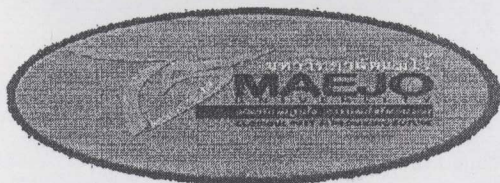
ถิ่นอุบล หลอฮิสานก็ว่านเครือ

คือเลือดเนื้อ พันผูกลูกแม่เดียว.....

(ซ้ำ 3 รอบ)

เรียบเรียงเพื่อนำลงเพจสำหรับรายการ แม่โจ้เมื่อวันวาน
เพื่อปลุกจิตสำนึกความเป็นแม่โจ้ “ชีวิตจิตใจมอบให้แม่โจ้”

www.maejo.net/MotherEarthMaejo/index.html

ฉลอง 75 ปี แม่โจ้
4-11 ธันวาคม 2551

งานหนัก
ไม่เหนื่อย
Jim S.

“ขอเชิญชวนพวกเรา พี่น้องศิษย์เก่าแม่โจ้ไปร่วมงานฉลอง
75 ปี แม่โจ้ อดีตที่ภาคภูมิใจ ความสดใสในอนาคต
โปรดรอฟังกำหนดวันนัดตื่นอีกครั้งครับ”

รศ.ดร.เทพ พงษ์พานิช รุ่น 32
อธิการบดีมหาวิทยาลัยแม่โจ้

แม่โจ้...ของเรา

คุณพระช่วงเกษตรศิลปการและครอบครัว เดินทางจากจังหวัดปราจีนบุรี ขึ้นไปเชียงใหม่ เมื่อวันที่ 12 สิงหาคม 2476 และเข้าบ้านพักอยู่ใกล้กับวัดดอกเอื้อง ตำบลศรีภูมิ ท่านและลูกน้องอีก 2 คน เดินทางไปแม่โจ้ในวันที่ 14 สิงหาคม 2476 โดยรถยนต์กระบะของกรมเกษตรและการประมงไปฝากไว้ที่ว่าการอำเภอสันทราย แล้วขี่ม้าต่อไปยังบ้านแม่โจ้เพื่อสำรวจพื้นที่จัดตั้งสถานียทดลองกสิกรรมภาคเหนือในปีนั้น และก่อตั้งโรงเรียนฝึกหัดครูประถมกสิกรรมภาคเหนือขึ้นในปี 2477 โดยมีนักเรียนรุ่นแรกจำนวน 48 คน มีพิธีไหว้ครูเป็นครั้งแรกเมื่อวันที่ 7 มิถุนายน 2477

72 ปีเศษ ผ่านไป ไม่นานเลยสำหรับผู้ติดตามอ่านเรื่องราวการเปลี่ยนแปลงพัฒนาของแม่โจ้ อ่านแล้วก็เห็นภาพเก่าๆ ที่ท่านอาจารย์และคณะผู้บุกเบิกแม่โจ้ในอดีตได้ทำให้หลายอย่างหายไป หลายอย่างยังหลงเหลือให้เห็น

ยุคนั้น หอพักเป็นกระท่อมตองตึง ที่มีชื่อเรียกเป็นบ้าน จากบ้าน ก.ไก่ ไปจนถึง บ้าน จ.งาน และหมดสภาพไปในเวลาไม่นาน ต่อมา มีหอไม้สักหลังคากระเบื้องดิน หอสหศิลป์ หอชาพฤกษกิจ หอเทพนิรมิต หอหุศศิลป หอเทิดกสิกิจ หอวัฒนธรรม หออุดมศิลป์ ภายหลังมีหอตึกใหม่ ตึกเก่า (หอเชิดดุฎาการ) และมีตึกอำนวยการ (ปัจจุบัน อาคารพระช่วงเกษตรศิลป)

หลัง พ.ศ. 2518 เมื่อเปลี่ยนชื่อเป็น สถาบันเทคโนโลยีการเกษตร มีการพัฒนาพื้นที่ก่อสร้างอาคารใหม่ๆ ตามมา และเปลี่ยนแปลงไปอย่างมากเมื่อมีการไปพัฒนาพื้นที่ศูนย์ฝึกนักศึกษาแม่โจ้ที่อำเภอละมะ จังหวัดชุมพรในปี พ.ศ. 2523 และเป็นมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ชุมพร ในปี พ.ศ. 2547 รวมทั้งมีมหาวิทยาลัยแม่โจ้ — แพร่เฉลิมพระเกียรติ ใน พ.ศ. 2538 ที่อำเภอร้องกวาง จังหวัดแพร่

จากการรับนักเรียนรุ่นแรกในปี พ.ศ. 2477 จำนวน 48 คน รับนักศึกษา รุ่น 11 ในปี พ.ศ. 2487 จำนวน 133 คน รับนักศึกษา รุ่น 19 ในปี พ.ศ. 2497 จำนวน 121 คน รับนักศึกษา รุ่น 29 ในปี พ.ศ. 2507 จำนวน 194 คน และรับนักศึกษา รุ่น 39 (เทคนิคเกษตร 12) ในปี พ.ศ. 2517 จำนวน 197 คน

ในปี พ.ศ. 2518 (แม่โจ้ รุ่น 40) รับนักศึกษาระดับปริญญาตรี รุ่นแรกจำนวน 90 คน (หลักสูตรเทคโนโลยีการเกษตรบัณฑิต/ ทกบ.) โดยรับจากผู้จบ ปวส. มีศิษย์เก่าแม่โจ้เข้าเรียนเกือบทั้งหมด หลักสูตร 2 ปี

ในปี พ.ศ. 2532 (แม่โจ้ รุ่น 54) เริ่มรับนักศึกษาหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต/วทบ. รุ่นแรก หลักสูตร 4 ปี/2ปี จำนวน 856 คน ในปี พ.ศ. 2542 (แม่โจ้ รุ่น 64) รับนักศึกษาเพิ่มเป็น 1,700 คน และในปี พ.ศ. 2548 (แม่โจ้ รุ่น 70) มีนักศึกษาลงทะเบียนจำนวน 3,822 คน

ปัจจุบัน พ.ศ. 2550 (แม่โจ้ รุ่น 72) มหาวิทยาลัยแม่โจ้ มีจำนวนนักศึกษาประมาณ 13000 คน รวมนักศึกษาทุกชั้นปี ทั้งภาคปกติและสมทบ ทั้งที่ ม.แม่โจ้ แพร่ — เฉลิมพระเกียรติ และ ม.แม่โจ้ ชุมพร มีระดับปริญญาตรีต่อเนื่อง 2 ปี/4ปี/5ปี ระดับปริญญาโทและปริญญาเอก

หากท่านไม่ได้เข้าไปในมหาวิทยาลัยแม่โจ้เลยในระยะเวลา 3 ปี ที่ผ่านมา ท่านอาจจะหลงทิศทางและไปอาคารเรียนเดิมไม่ถูก เพราะมีการก่อสร้างอาคารเรียน อาคารบริการ เอนกประสงค์ ลานกิจกรรมนักศึกษา บ้านพักบุคลากร และปรับแต่งภูมิทัศน์หลายจุดในบริเวณ ด้านหน้ามหาวิทยาลัยแม่โจ้

งานฉลอง “ 75 ปีแม่โจ้ ” วันที่ 4 – 11 ธันวาคม 2551 เป็นช่วงที่เหมาะสมอย่างยิ่งที่พวกเราควรวางแผนกลับไปเขียนสถาบันการศึกษาของพวกเรา ไปพบเพื่อนๆ พี่น้องๆ และไปเห็นความยิ่งใหญ่ของ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ กลับไปสู่ผู้อ้อมอกแม่โจ้ที่พวกเราเคยต้องให้เป็น “มหาวิทยาลัยแห่งชีวิต” ของพวกเรา

พวกเราสืบสานความเป็น “Cowboy Maejo” ตามที่อาจารย์ประสงค์ วรรณ (รุ่น 14) ได้เคยจุดประกายให้พวกเรามีความฝัน มีความหวัง และมีพลังใจในการต่อสู้ชีวิตสมกับเป็น “ลูกแม่โจ้ที่ดี” ความเป็นแม่โจ้และความเป็นคาบอยของพวกเรานั้นมีบุคลิกที่พวกเราเชื่อมั่นตลอดมาคือ – “มีความเป็นสุภาพชน มีความอดทน เป็นคนขยันขันแข็ง มีความคิดสร้างสรรค์ มีน้ำใจ มีวินัย สามัคคี เคารพผู้อาวุโส มีวิญญานของนักสู้ที่กล้าหาญ ชาญฉลาดต่อการแก้ไขปัญหา ดุจดังลูกแม่โจ้”

ขอขอบคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.เทพ พงษ์พานิช อธิการบดีและบุคลากร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ทุกท่านที่มีส่วนช่วยสืบสานตำนานคาบอยที่พวกเราเคยฝันและเคยหวังให้กลายมาเป็นความจริงในปัจจุบัน

Maejo University – The Home of Cowboys.

หวังว่าหนังสือ “แม่โจ้เมื่อวันวาน ตำนานแม่โจ้” จะมีประโยชน์ต่อผู้อ่านตามสมควร ข้อเขียนหลายตอนจะมีการปรับปรุงแก้ไขตลอดเวลา โปรดติดตามอ่านได้ในตำนานแม่โจ้ที่เว็บไซต์ www.maejo.net

ด้วยความรักและผูกพันตลอดไป

สงวน จันทรทะเล

9 ตุลาคม 2550

ตำนานเดาบอยแม่โจ้

ภาพ

ของอาจารย์ประสงค์ ในขณะนั้นในความรู้สึกของเราและได้เห็นด้วยตาของเราทุกคน รู้สึกเป็นสิ่งที่แปลกใหม่ที่ได้พบเห็นอาจารย์หนุ่มโสด(ในขณะนั้น) ของแม่โจ้สร้างสี่เหลี่ยม บรยากาศการเรียนการสอน สร้างชีวิตให้มีชีวาของนักศึกษาแม่โจ้ขณะนั้น ท่านจะคอยพูด กระตุ้นให้เราฟังแล้วจะรู้สึกรักแม่โจ้ทันที ที่สำคัญอยากไปเรียนเมืองนอกด้วย คิษฐ์หลายคนไป เรียนสหรัฐอเมริกาเพราะไปตามกระแสกระตุ้นความคิดจากอาจารย์ผู้นี้ รวมถึงตัวผมและเพื่อน ร่วมรุ่นอีก 4-5 คนด้วย

อีกภาพท่านคือ **Cowboy** ยุคบุกเบิกความเป็น **Cowboy Maejo** ที่แท้จริงศิษย์หลายคน สืบทอดความอยากเป็น **Cowboy** เหมือนท่าน ในปี พ.ศ. 2522 ผมกลับจากสหรัฐฯ มา ทำงานที่แม่โจ้เป็นครั้งแรก(ภายใต้การชักชวนและสนับสนุนของท่านอาจารย์ประสงค์ ท่านนี่เอง) ผมก็มีส่วนช่วยนำตำนาน **Cowboy** มาเสริมแต่งต่ออีกความเป็นบรรยากาศ **Cowboy Maejo** ให้ดูหนักแน่นขึ้น ผมใช้เวลาในช่วง พ.ศ. 2522-2535 พยายามสร้างคำว่า **Maejo "The Home of Cowboys"** ให้ชินกับสายตาของนักศึกษาและผู้พบเห็นและ เป็นที่ยอมรับและเข้าใจในระดับหนึ่งของชาวแม่โจ้และคนทั่วไปของประเทศ

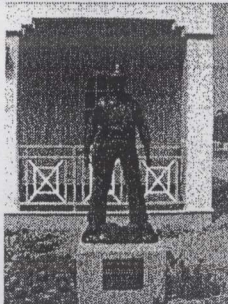
ผมมาทำงานแม่โจ้ใหม่ฯ (พ.ศ. 2522) ในฐานะอาจารย์ใหม่ตัวเล็กๆ คนหนึ่ง ท่านได้มอบความ ไว้วางใจให้ทำงานแปลกใหม่หลายเรื่อง แม้แต่แต่งาน "ผู้บริหาร" ท่านก็ให้ผมเข้าไปรับรู้ ทั้ง ประชุมร่วมกับผู้บริหารอาวุโสในขณะนั้นไว้ว่าจะป็น ศาสตราจารย์ ดร.วิภาต บุญศิริ วัชชัย ศาสตราจารย์พิเศษยรรยง สิทธิชัย และตัวอาจารย์ประสงค์เอง (ซึ่งมีตำแหน่งเป็นรองอธิการบดี ในขณะนั้น) จากจุดนั้น ได้มีส่วนสร้างความเป็น "ผู้บริหาร" ให้แก่ผมเป็นอย่างมาก เพราะได้ เรียนรู้วิธีการ ขั้นตอนและความคิดต่างๆจากท่านและอาจารย์อาวุโสเหล่านั้นในขณะนั้น

ในช่วง 10 ปีหลัง ผมไม่ค่อยมีโอกาสรับใช้ท่านอาจารย์มากนักก็อย่างมากได้แต่ยกมือไหว้เมื่อพบท่าน สืบเนื่องจากภาระงานหน้าที่การงานที่แยกออกไป การจะไปมหาสารที่บ้านท่านก็กระทำไปไม่ค่อยได้และสะดวกนักด้วยเหตุผลหลายประการ แต่ - ในใจของศิษย์ผู้นี้ยังระลึกถึงท่านและจะพูดกับใครต่อใครเสมอว่า ท่านได้มีส่วนสร้างผมขึ้นมา และผมมาอยู่แม่โจ้เพราะท่าน ท่านพบผมที่อเมริกาในช่วงที่ท่านไปดูงานที่นั่นท่านบอกผมว่า "เทพไปช่วยกันสร้างแม่โจ้" ผมตอบไปว่า "ครับ" ทั้งๆ ที่ยังไม่แน่ใจว่าจะไปแม่โจ้จริงหรือเปล่า เพราะขณะนั้นยังเรียนปริญญาโทอยู่ที่ Mississippi แต่ปี พ.ศ 2521 ขณะเรียนปริญญาเอกอยู่ที่ **Oklahoma** ท่านได้ตกม้าชนอีกครั้ง ทำให้ผมเริ่มคิดว่า ฟ้าเคยส่งให้อาจารย์มาเกิดเพื่อแม่โจ้ แล้วตอนนี้ดูเหมือนว่าฟ้ากำลังส่งให้ผมมาเกิดเพื่อแม่โจ้อีกหรือเปล่า เหมือนมีสิ่งลลึง จึงทำให้ผมตัดสินใจเร็วขึ้นที่จะมาอยู่แม่โจ้ "

ขอให้ดวงวิญญาณของอาจารย์ยังมีความสุขในสรวงสวรรค์ และคุ้มครองแม่โจ้ **"The Home of Cowboys"** ซึ่งครั้งนั้นอาจารย์เคยได้สร้างและสานความคิดไว้ให้รุ่งโรจน์ต่อไป พวกผมและศิษย์ทั้งหลายก็คงได้สานความคิดของอาจารย์ต่อไปเท่าที่โอกาสและความสามารถจะมีอยู่ ฟ้าเคยส่งอาจารย์มาเกิดเพื่อแม่โจ้ บัดนี้ไม่มีอาจารย์แล้ว ผมคิดว่าฟ้ายังคงดูแลแม่โจ้อยู่และส่งคนมาเกิดช่วยสานวิสัยทัศน์ของอาจารย์ต่อไปอีกนาน ."

ด้วยจิตคารวะของศิษย์เก่ารุ่น 32 ทุกคน
รศ.ดร.เทพ พงษ์พานิช

(หนังสืออนุสรณ์งานพระราชทานเพลิงศพรองศาสตราจารย์ ดร.เทพประสงค์ วยศ
ณ ฌาปนสถานแม่โจ้ อ.สันทราย จ.เชียงใหม่ วันที่ 26 ธันวาคม 2541)

พระยาเทพศาสตรสถิตย์ (ให้ ภาพดิษย์)

ผู้ให้กำเนิดวิชา เกษตรกรรม ในประเทศไทย

อาจารย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นนักเรียนทุนรุ่นแรกของกระทรวง
ธรรมการที่ไปศึกษาต่างประเทศเมื่อปี พ.ศ. 2438 พร้อมกับเจ้าพระยาธรรมศักดิ์
มนตรี

พระยาเทพศาสตรสถิตย์ สำเร็จวิชาเกษตรกรรมจากมหาวิทยาลัยเรดดิ้ง
ประเทศอังกฤษ ในปี พ.ศ. 2439 และได้ผ่านการฝึกงานไร่กับครอบครัวกสิกร
คหบดีในอังกฤษเป็นเวลานานก่อนกลับประเทศไทย เคยได้ไปช่วยราชการกรม
เพาะปลูก กระทรวงเกษตราธิการในปี พ.ศ. 2452

พระยาเทพศาสตรฯ ตั้งโรงเรียนฝึกหัดครูประถมกสิกรรมหอวัง ขึ้นเป็น
แห่งแรกในประเทศไทย ณ บ้านสวนหลวง ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของบริเวณหอวัง
(บริเวณสนามกีฬาแห่งชาติ ด้าน ที่แยกเจริญผลในปัจจุบัน) พระยาเทพ
ศาสตรสถิตย์ เป็นอาจารย์ใหญ่ มีครูน้อย 2 คน คือ ครูทองดี เรศานนท์ (หลวง
สุวรรณวาจกกสิกิจ) และ ครูผล สิ้นธุระเวชย์ (หลวงผลสัมฤทธิ์กสิกรรม) ทั้ง
สองคนสำเร็จ ป.ม. จากโรงเรียนข้าราชการพลเรือนฯ

(อ่านประวัติการศึกษาก่อนและหลังการปกครอง)

ผู้ให้กำเนิดวิชา เกษตรกรรมในประเทศไทย.

พระยาเทพศาสตร์ฯ
ถึงแก่อนิจกรรมในปี พ.ศ. 2472
เป็นการสูญเสียครั้งยิ่งใหญ่ของโครงการศึกษาชลประทาน

การศึกษาเกษตรก่อนการเปลี่ยนแปลงการปกครอง

ในปี พ.ศ. 2459 เจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรี (สนั่น เทพหัสดิน ณ อยุธยา) เข้ารับหน้าที่เสนาบดีกระทรวงธรรมการ ได้เริ่มโครงการศึกษาการฝึกกรรม ผู้ที่ได้รับบัญชาให้ร่างโครงการเสนอคือ พระยาเทพศาสตรสถิตย์ (ให้ กาทพิชัย) อาจารย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นนักเรียนทุนรุ่นแรกของกระทรวงธรรมการที่ไปศึกษาต่างประเทศเมื่อปี พ.ศ. 2438 พร้อมกับเจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรี

พระยาเทพศาสตรสถิตย์ สำเร็จวิชาการศึกษาจากมหาวิทยาลัยเรดดิ้ง ประเทศอังกฤษ ในปี พ.ศ. 2439 และได้ผ่านการฝึกงานไว้กับครอบครัววิศวกรคหบดี ในอังกฤษเป็นเวลานานก่อนกลับประเทศไทย เคยได้ไปช่วยราชการกรมเพาะปลูก กระทรวงเกษตรราธิการในปี พ.ศ. 2452 ครั้งหนึ่ง ต่อมาได้กลับไปเป็นอาจารย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยสังกัดกระทรวงธรรมการ ได้เป็นข้าหลวงเกษตรมณฑลภูเก็ต และเลขาธิการกรมทดน้ำ นับว่าเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ด้านการเกษตรทั้งนอกและในประเทศเป็นอย่างดี

โครงการศึกษาการฝึกกรรมที่พระยาเทพศาสตรสถิตย์ร่างขึ้นนี้ เสนอให้จัดการศึกษาเกษตรตามแนวทางของสหรัฐ อเมริกาที่จัดทำอยู่ในประเทศฟิลิปปินส์ คือ สอนให้ทำ “สวนโรงเรียน” เป็นการสาธิตวิชาการเกษตรแผนใหม่ก่อน แล้วจึงขยายให้นักเรียนทำ “สวนบ้าน” ในภายหลัง เป็นการให้นักเรียนได้ลงมือ ลงทุน ทำการเกษตรตั้งแต่ก่อนการสำเร็จการศึกษา

ในปี พ.ศ. 2460 เจ้าพระยาธรรมศักดิ์ฯ แบ่งเงินจากการศึกษาสามัญส่วนหนึ่งมาให้พระยาเทพศาสตรฯ ตั้งโรงเรียนฝึกหัดครูประถมกสิกรรมหวังขึ้นเป็นแห่งแรกในประเทศไทย ณ บ้านสวนหลวง ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของบริเวณหวัง (บริเวณสนามกีฬาแห่งชาติ ด้านสี่แยกเจริญผลในปัจจุบัน) พระยาเทพศาสตรสถิตย์

เป็นอาจารย์ใหญ่ มีครูน้อย 2 คน คือ ครูทองดี เรศานนท์ (หลวงสุวรรณวาจกกสิกิจ) และ ครูผล สิ้นธุระเวชญ์ (หลวงผลสัมฤทธิ์ศิริกรรม) ทั้งสองคนสำเร็จ ป.ม. จากโรงเรียนข้าราชการพลเรือนฯ

ในปี พ.ศ. 2461 ได้ย้ายโรงเรียนไปตั้งที่ตำบลพระประโทน อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม ที่ตั้งโรงเรียนเป็นป่าไผ่และดงสะแก อยู่ข้างวัดพระประโทน

ในปี พ.ศ. 2467 ได้ย้ายโรงเรียนฝึกหัดครูประถมกสิกรรมไปตั้งที่ตำบลบางสะพานใหญ่ อำเภอบางสะพานใหญ่ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ในปี พ.ศ. 2468 ได้ขยายกิจการตั้งแผนกฝึกหัดครูมูลกสิกรรม และแผนกมัธยมวิสามัญเกษตรกรรม

โรงเรียนฝึกหัดครูประถมกสิกรรมบางสะพานใหญ่ เจริญรุ่งเรืองมาก มีอาจารย์สำเร็จวิชาการเกษตรระดับปริญญาตรี และโท จากอเมริกา อังกฤษ และฟิลิปปินส์ ถึง 6 คน

พระยาเทพศาสตรสถิตย์ (ไห้ กาพดิษย์)

หลวงขุนทดกสิการ (ชุ่ม อ่องระเบียบ)

หลวงอิงศรียกสิการ (อินทรีย์ จันทรสถิตย์)

พระช่วงเกษตรศิลปการ (ช่วง โลจายะ)

หลวงสุวรรณวาจกกสิกิจ (ทองดี เรศานนท์)

หลวงผลสัมฤทธิ์ศิริกรรม (ผล สิ้นธุระเวชญ์)

นอกจากนี้ยังมีแหล่งวิชาการเกษตรใหญ่ คือ ฟาร์มบางเบิด ของ ม.จ. สิทธิพร กฤดากร พระบิดาของการเกษตรแผนใหม่อยู่ไม่ไกลนัก

ในปี พ.ศ. 2469 ต้องย้ายโรงเรียนเป็นครั้งที่ 3 ไปตั้งที่ตำบลทับกวาง อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี ส่วนที่บางสะพานใหญ่ต้องปิดตัวลงในปี พ.ศ. 2471

ต่อมานโยบายการศึกษาเกษตรมีการเปลี่ยนแปลง ขาดผู้สนับสนุนระดับเสนาบดี มีการย้ายอาจารย์เข้ากรุงเทพฯ 4 คน พระยาเทพศาสตรฯ อาจารย์ใหญ่

ถึงแก่อนิจกรรมในปี พ.ศ. 2472 เป็นการสูญเสียครั้งยิ่งใหญ่ของโครงการศึกษา
กสิกรรม หลวงสุวรรณวาจกกสิกิจ เป็นอาจารย์ใหญ่สืบแทนจนถึงปี พ.ศ. 2474

ในปลายปี พ.ศ. 2474 ม.จ.สิทธิพร กฤดากรได้รับการโปรดเกล้าฯให้เป็น
อธิบดีกรมตรวจกสิกรรม เจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรี ได้กลับมาเป็นเสนาบดี
กระทรวงธรรมการอีกครั้งหนึ่ง จึงมีการร่วมมือกันอย่างใกล้ชิด

(1) หลวงสุวรรณวาจกกสิกิจได้รับมอบหมายให้ไปเริ่มงานที่สถานีทดลองกสิกรรม
ภาคใต้ และโรงเรียนฝึกหัดครูมูลกสิกรรมที่ตำบลควนเนียง จังหวัดสงขลา

(2) หลวงอิงศรกีการศึกษา ทางกระทรวงธรรมการได้ย้ายไปเป็นอาจารย์ใหญ่โรงเรียน
ฝึกหัดครูประถมกสิกรรมที่ย้ายจากทับทวงไปอยู่ที่สถานีทดลองกสิกรรมภาคอีสาน
ที่ตำบลโนนสูง อำเภอโนนวิเศษ จังหวัดนครราชสีมา ในต้นปี 2475

การศึกษาเกษตรหลังเปลี่ยนแปลงการปกครอง

ในปี พ.ศ. 2476 การศึกษาเกษตรและการวิจัยยังมีการร่วมมือกันอย่างดี
ระหว่างกระทรวงธรรมการและกระทรวงเกษตรธิการ มีการจัดตั้งโรงเรียนฝึกหัด
ครูประถมกสิกรรมขึ้นที่ตำบลคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ให้ย้ายสถานี
ทดลองกสิกรรมภาคใต้ไปรวมอยู่ที่คอหงส์

กรมตรวจกสิกรรม ได้ขอตัวพระช่วงเกษตรศิลปการ จากกระทรวง
กลาโหม ให้ไปบุกเบิกงานสถานีกสิกรรมภาคพายัพที่บ้านแม่โจ้ อำเภอสันทราย
จังหวัดเชียงใหม่

ในปี พ.ศ. 2477 กระทรวงธรรมการ ได้จัดตั้งโรงเรียนฝึกหัดครูประถม
กสิกรรมแห่งที่สามขึ้นที่แม่โจ้ คู่กับสถานีทดลองกสิกรรมภาคพายัพ

การบริหารงานของสถานีทดลองกสิกรรมทั้ง 3 ภาค และโรงเรียนฝึกหัดครู
ประถมกสิกรรม ในระยะนี้ เป็นตัวอย่างอันดีของการร่วมมือระหว่างกระทรวง
เพราะหัวหน้าสถานีทดลอง และอาจารย์ใหญ่ของโรงเรียนแต่ละแห่ง คือคนคน

เดียวกัน แต่สามารถบริหารงานข้ามสังกัดได้ และมีการใช้บุคลากรร่วมกัน ผู้บริหารทั้ง 3 ท่าน นี้ ซึ่งต่อมาก็ได้เป็น บุคคลที่มีความสำคัญต่อการเกษตรของประเทศเป็นอย่างมากคือ

หลวงอิงศรียสิการ สังกัดกระทรวงธรรมการ เป็นอาจารย์ใหญ่โรงเรียนฝึกหัดครูประถมกสิกรรมโนนวัด และ หัวหน้าสถานีทดลองกสิกรรมภาคอีสาน

หลวงสุวรรณวาจกกสิกิจ สังกัดกระทรวงธรรมการ เป็นอาจารย์ใหญ่โรงเรียนฝึกหัดครูประถมกสิกรรมคองหงส์ และ หัวหน้าสถานีทดลองกสิกรรมภาคใต้

พระช่วงเกษตรศิลปการ สังกัดทบวงเกษตรราชการ กระทรวงเศรษฐการ หัวหน้าสถานีทดลองกสิกรรมภาคพายัพ และ เป็นอาจารย์ใหญ่โรงเรียนฝึกหัดครูประถมกสิกรรมแม่โจ้

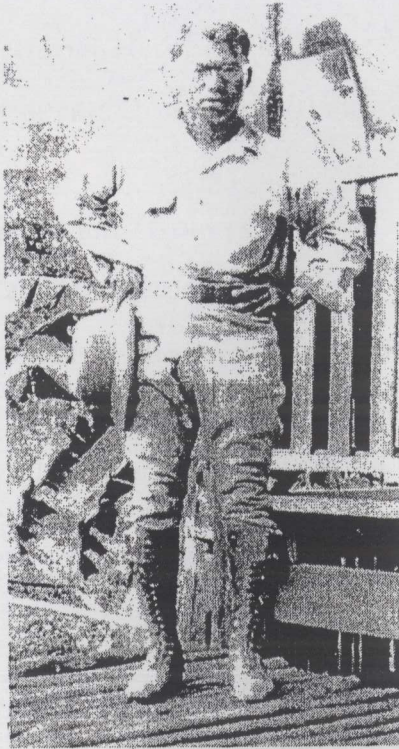
นอกจากนี้ กรมตรวจกสิกรรมยังมอบหมายให้โรงเรียนประถมวิสามัญ กสิกรรม รวม 12 แห่ง เป็น กิ่งสถานีทดลองกสิกรรมของกระทรวงเกษตรราชการด้วย เป็นที่น่าเสียดายว่า ความร่วมมืออันดีระหว่างกระทรวงธรรมการและกระทรวงเกษตรราชการนี้อยู่กันได้เพียง 3 ปี เท่านั้น เมื่อเจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรีพ้นจากตำแหน่ง รัฐมนตรี และ ม.จ.สิทธิพร กฤดากร พ้นจากตำแหน่งอธิบดีกรมตรวจกสิกรรม เพราะมรสุมทางการเมืองแล้ว นโยบายการศึกษาเกษตรก็ได้เปลี่ยนแปลงไป.....

(เรียบเรียงจาก วิวัฒนาการของการศึกษาเกษตรในประเทศไทย กวี จุติกุล คณบดีคณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น หน้า 43-46 หนังสือ อนุสรณ์แม่โจ้ 50 ปี 2477-2527 ธนิต มะลิสุวรรณ บรรณาธิการ).

เรียบเรียงสำหรับรายการ แม่โจ้เมื่อวันวาน ดำเนินแม่โจ้ ตอนที่ 1

สงวน จันทร์ทะเล

3 พฤษภาคม 2549

(2442-2531)

อำมาตย์โท พระช่วงเกษตรคิลปะการ
ในชุดลงงานสนาม “plusfours”

ที่นักเรียนแม่โจ้ยุคนุกเบิกจดจำท่าทางการแต่งกายของ “อาจารย์ใหญ่”

พ.ศ. 2467 จบปริญญาโททางเกษตรคนที่สองของประเทศสยาม

จากมหาวิทยาลัยวิสคอนซิน สหรัฐอเมริกา (อายุ 25 ปี)

วันที่ 14 สิงหาคม พ.ศ. 2476 ขี่ม้าจากที่ว่าการอำเภอสันทรายเข้าสำรวจคงแม่โจ้

เพื่อจัดตั้งสถานียทดลองกสิกรรมภาคเหนือ (อายุ 34 ปี)

วันที่ 7 มิถุนายน พ.ศ. 2477 จัดพิธีไหว้ครูสำหรับนักเรียนรุ่นแรก

และเปิดโรงเรียนฝึกหัดครูประถมกสิกรรมภาคเหนือ แม่โจ้ เชียงใหม่

Nai Chuang LOCHAYA (M. Sc.)
ปริญญาโททางเกษตรคนที่สองของ
ประเทศสยาม พ.ศ. 2467 (1924)
(ชื่อภาษาอังกฤษเขียนตามวารสาร
สมาคมศิษย์เก่ามหาวิทยาลัยวิสคอนซิน)

อำมาตย์โท พระช่วงเกษตรศิลปการ บิดาเกษตรแม่โจ้

วันที่ 12 สิงหาคม พ.ศ. 2476

คุณพระช่วงฯ ได้เดินทาง ถึงจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อดำเนินการจัดตั้งสถานีทดลอง
กสิกรรมภาคพายัพ

คุณพระช่วงฯ ได้ศึกษาสภาพพื้นที่และเส้นทางการคมนาคมเพื่อไปหมู่บ้านแม่
โจ้ ตำบลหนองหาร อำเภอสันทราย แต่มีผู้รู้เส้นทางน้อยมาก แต่จากความรู้ที่ได้รับมา
จาก ม.จ.สิทธิพร ฯ พอสรุปได้ว่า สามารถเดินทางโดยรถยนต์ไปถึงอำเภอสันทราย
(10 กม.) จากนั้นมีแต่ทางเกวียนแคบๆ ไปได้ด้วยม้า จักรยานใช้ไม่ได้เพราะทางเป็นทราย
มาก เดินทางด้วยเท้าประมาณ 2 ชั่วโมง เส้นทางลัดที่สุดไปตามทางเกวียนและแนวคัน
คลองส่งน้ำเหมืองแม่แฝกที่กำลังขุดและคบแต่งยังไม่แล้วเสร็จ

อีก 2 วันต่อมา วันที่ 14 สิงหาคม พ.ศ. 2476

คุณพระช่วง บุกเข้าดงแม่โจ้ เดินทางโดยรถยนต์ยี่ห้อ คองซ์ เป็นกะบะบรรทุก
6 ล้อ ของกรมตรวจกสิกรรม เดินทางถึงที่ว่าการอำเภอสันทราย นายอำเภอสันทราย
ให้ยืมม้าเป็นพาหนะพร้อมคนนำทาง เดินทางไปตามทางเกวียนไปตามมูลดินคันคลอง
ชลประทาน เดินทางชั่วโมงกว่าก็เข้าถึงดงไม้และป่าโปร่งที่เรียกว่า ดงแม่โจ้ มีพื้นที่
กว้างประมาณ 800 ไร่ มีหมู่บ้านเล็กๆ อยู่ชายป่า ประมาณ 10 หลังคาเรือน

ดงแม่ไ้แห่งนี้ มิได้มีสิ่งใดมาอะไรที่พอจะเป็นสิ่งที่เข้าชวนใจให้คิดที่จะมาอยู่และ
คิดตั้งหลักปักกิจการงานอะไรขึ้นเลย เพราะสภาพของดินจัดว่าเป็นดินเลว ขาดแร่ธาตุที่
จำเป็นสำหรับการเจริญเติบโตของพืชอย่างมาก

แต่คุณพระช่วง ท่านก็พอใจในที่ดินผืนนี้

ท่านเคยพูดว่า “ดินไม่สำคัญเท่าน้ำ ถ้ามีน้ำพอเพียง เนื้อดินจะเลวอย่างไรก็
สามารถแก้ไขได้”

คุณพระช่วงฯ ได้เริ่มต้นก่อสร้างที่ทำการสถานีกลสิกรรมภาคพายัพ บ้านพัก
เจ้าหน้าที่ และคอกสัตว์

— มีเจ้าหน้าที่ 6 คน ตลอดทั้งคนงาน เป็นคณะบุคคลรุ่นบุกเบิก และก่อตั้งสถานี
ทดลองกลสิกรรมภาคพายัพโดยมีคุณพระช่วงฯ เป็นหัวหน้าสถานีทดลองกลสิกรรมภาคพายัพ
วันที่ 28 กันยายน พ.ศ. 2476

ม.จ. สิทธิพร ฯ อธิบดีกรมตรวจกลสิกรรม เสด็จมาทรงปลูกต้นยาสูบต้นแรกเป็น
ปฐมฤกษ์ลงบนผืนดินของแม่ไ้

คุณพระช่วงฯ ท่านตั้งปณิธานไว้อย่างแน่วแน่นว่าในการทำงานครั้งนี้ “จะไม่มีการ
ผิดพลาดล้มเหลวได้เลย”

ต้นเดือนเมษายน พ.ศ. 2477

เจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงธรรมการ ได้มีบัญชาให้จัดตั้ง
โรงเรียนฝึกหัดครูประถมกลสิกรรมประจำภาคเหนือขึ้นที่ดงแม่ไ้ ตำบลหนองหาร อำเภอ
สันทราย จังหวัดเชียงใหม่ โดยให้ใช้สถานที่ข้างเคียงติดกับด้านใต้ของสถานีทดลองกลสิกร
รมภาคพายัพ

แล้วแต่งตั้งให้ พระช่วงเกษตรศิลปการดำรงตำแหน่งอาจารย์ใหญ่โรงเรียนฝึกหัด
ครูประถมกลสิกรรมภาคเหนือที่สร้างขึ้นใหม่ด้วย กระทรวงธรรมการมีนโยบายให้โรงเรียนเปิด
สอนนักเรียนให้ทันในปีการศึกษา พ.ศ. 2477

โรงเรียนมีแต่โครงการและตัวบุคคลคนที่ทำงานเท่านั้น โดยส่งครูมาช่วยทำงาน
อีก 4 ท่าน และให้เปิดรับนักเรียนให้ทันในวันที่ 17 พฤษภาคม 2477 ให้คุณพระช่วงยืมเงิน

ทอดรองจ่ายมาเป็นจำนวน 3,000 บาท (สามพันบาท) เป็นค่าก่อสร้างอาคารเรียน เรือนพัก
โรงครัว และโรงเลี้ยง

นักเรียนรุ่นแรก เป็นนักเรียนจากจังหวัดแพร่ เริ่มมารายงานตัวตั้งแต่วันที่ 15
พฤษภาคม 2477

วันที่ 17 พฤษภาคม 2477 นักเรียนเดินทางมารอบตามจำนวน 46 คน (ภายหลัง
มาอีก 2 คน รวม 48 คน) มาจากแม่ฮ่องสอน เชียงใหม่ แพร่ ลำพูน ลำปาง เชียงราย น่าน
พิษณุโลก ชลบุรี และ พระนคร ในจำนวน 48 คนนี้ มีนักเรียน ชื่อ บุญศรี วังซ้าย จาก
จังหวัดแพร่ร่วมอยู่ด้วย แต่มาในนามนักเรียนทุนจังหวัดเชียงใหม่คนที่ 22

วันที่ 7 มิถุนายน 2477 โรงเรียนฯ จัดให้มีพิธีไหว้ครู เริ่มตั้งแต่เวลา 9.00 น.
ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่จากจังหวัดเชียงใหม่ร่วมงานพิธีไหว้ครู อาทิ

พระยาอนุบาลพายัพกิจ ผู้ว่าราชการจังหวัด

เจ้าราชภาติกัย ณ เชียงใหม่ หัวหน้าศาลจังหวัดเชียงใหม่

ขุนจรรยาวิฑูร ธรรมการจังหวัดเชียงใหม่

ขุนพิจารัยประชากิจ นายอำเภอสันทราย

หลวงอิงคศรีกสิการ อาจารย์ใหญ่โรงเรียนฝึกหัดครูประถมกสิกรรม
ภาคอีสานที่โนนวัด และเป็นหัวหน้าสถานีทดลองกสิกรรมภาคอีสาน

เป็นพิธีไหว้ครูที่มีความสำคัญยิ่งต่อสถาบันการศึกษาเกษตรภาคเหนือ
ของประเทศไทย คือ “เกษตร-แม่โจ้” นับตั้งแต่นั้นมา

ประวัติ คุณพระช่วงฯ

อำมาตย์โท พระช่วงเกษตรศิลปการ เดิมชื่อช่วง โลจายะ เกิดวันที่ 20 กรกฎาคม
พ.ศ. 2442 ที่บ้านแซ่ ตำบลพระประแดง อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ บิดา
เป็นนายทหารเรือ ชื่อ เรือเอกหลวงศรีพลแผ้ว

พ.ศ. 2460 เรียนจบชั้นมัธยมปีที่ 8 โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย เป็นนักเรียน
ที่เรียนได้คะแนนยอดเยี่ยม ได้นั่งโต๊ะพระราชทานหน้าชั้น มีครูฝรั่งเป็นครูสอนใช้ภาษา
อังกฤษตลอดระดับชั้นมัธยมปลาย

พ.ศ. 2462 ได้รับทุนกระทรวงธรรมการไปเรียนต่อต่างประเทศที่สหรัฐอเมริกา แต่เป็นช่วงสงคราม ต้องไปเรียนที่ประเทศฟิลิปปินส์ก่อน จนกระทั่งในปี พ.ศ. 2464 จึงได้เดินทางไปเรียนต่อที่มหาวิทยาลัยวิสคอนซิน เมืองเมดิสัน สหรัฐอเมริกา

พ.ศ. 2467 เรียนจบปริญญาโททางเลียงสัตว์ คุณพระช่วงฯ เป็นผู้สำเร็จปริญญาโททางการเกษตรคนที่ 2 ของประเทศสยาม

พ.ศ. 2475 ได้เลื่อนยศเป็น อำมาตย์โท และเลื่อนบรรดาศักดิ์เป็น พระช่วงเกษตรศิลปการ เป็นบรรดาศักดิ์พระราชทานรุ่นสุดท้าย ก่อนมีการเปลี่ยนแปลงระบอบการปกครอง

พ.ศ. 2476 คุณพระช่วงฯ ได้เดินทางมาเชียงใหม่และก่อตั้งสถานียทคลองกลกิกรรมภาคพายัพแม่โจ้ และ ดำรงตำแหน่งหัวหน้าสถานียทคลองกลกิกรรมแม่โจ้

พ.ศ. 2477 คุณพระช่วงฯ ก่อตั้งโรงเรียนฝึกหัดครูประถมกสิกรรมภาคเหนือแม่โจ้

พ.ศ. 2478 เปิดรับแผนกมัธยมวิสามัญเกษตรกรรมรุ่นแรกที่แม่โจ้

พ.ศ. 2479 พระช่วงฯ ลาบวชที่วัดราชา กรุงเทพฯ อาจารย์หลวงอิงคศรีกสิการมารักษาราชการแทนอาจารย์ใหญ่

พ.ศ. 2481 ตั้งวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ที่แม่โจ้ อาจารย์พระช่วงฯ เป็นผู้อำนวยการ

วันที่ 5 ตุลาคม พ.ศ. 2481 อาจารย์พระช่วงฯ ย้ายไปดำรงตำแหน่ง อธิบดีกรมเกษตรและการประมง

อาจารย์จรูญ สุนทรสิงห์ มารักษาราชการแทนอาจารย์ใหญ่

คุณพระช่วงฯ เป็นอธิบดีกรมเกษตรและการประมงเป็นเวลา 10 ปี จนถึง พ.ศ. 2492 จากนั้นย้ายไปดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรราธิการ ถึงปี พ.ศ. 2494

ต่อมาด้วยความผูกผันทางการเมือง คุณพระช่วงฯ ย้ายไปดำรงตำแหน่งกรรมการผู้จัดการธนาคารการเกษตรเป็นเวลา 3 ปี

พ.ศ. 2498 คุณพระช่วงฯ ได้รับการแต่งตั้งไปเป็นทูตวัฒนธรรมและผู้ดูแลนักเรียนไทยในสหรัฐอเมริกา

พ.ศ. 2502 คุณพระช่วงฯ ครบเกษียณอายุราชการ

พ.ศ. 2512 คุณพระช่วงฯ ได้รับการยกย่องจากลูกแม่โจ้ ให้เป็น “บิดาเกษตรแม่โจ้”

พ.ศ. 2518 คุณพระช่วงฯ ได้รับโปรดเกล้าเป็นนายกสภาสถาบันเทคโนโลยีการเกษตร (แม่โจ้)

คุณพระช่วงฯ ได้เสียชีวิต เมื่อวันที่ 10 มกราคม พ.ศ. 2531 รวมอายุได้ 89 ปี เมื่อสมัยที่คุณพระช่วงฯ เป็นอาจารย์ใหญ่ และเป็นผู้อำนวยการฯ อยู่ที่ แม่โจ้นั้น ท่านได้เน้นพร่ำสอนลูกศิษย์ให้เป็นผู้มีหลักยึดมั่นในการทำงาน 3 ประการ คือ

1. **Esprit de corps** (มีความรักหมู่คณะ)

2. **Sense of Responsibility** (มีความรู้สึกรับผิดชอบ) หมายความว่า เมื่อได้รับมอบให้ทำอะไรแล้ว ถือเป็นหน้าที่ๆ ต้องขวนขวายทำงานสำเร็จ และจะมีขมทอคิดถึงเป็นอันขาด

3. ใช้หลัก โฟร์ซีส์ 4 Cs ซึ่งเป็นหลักการบริหารงานตามหลักเศรษฐศาสตร์

1) **Cooperation** (การร่วมมือกัน)

2) **Coordination** (การถือยที่ถืออาศัยกัน)

3) **Correlation** (การประสานงานกัน)

4) **Collaboration** (การช่วยเหลือกัน)

ในการทำงานนั้น อาจารย์พระช่วงฯ ถือว่า ตนมิใช่นายงาน หากเป็นแต่เพียงผู้ชี้ทางให้แก่ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาเท่านั้น ด้วยเหตุนี้ จึงไม่ทำความลำบากใจแก่ผู้ปฏิบัติ

วันนี้เป็นวาระครบรอบ ปีที่ 72 แห่งการก่อตั้งสถาบันการศึกษาเกษตรแห่งแรกของภาคเหนือ ที่ผ่านมามีจะได้มีการเปลี่ยนแปลงระบบการเรียนการสอนและเปลี่ยนชื่อสถาบันมาหลายครั้ง จนมาเป็น มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ในปัจจุบัน จากแรกเริ่มด้วยจำนวนนักเรียนเพียง 48 คน ครูอาจารย์ 5 ท่าน มาเป็นนักศึกษามากกว่า 13,000 คน ครูอาจารย์และบุคลากรมากกว่า 800 คน ในปี พ.ศ. 2548 ที่ผ่านมา

พวกเราทั้งหลายได้พร้อมใจกันมาทำพิธีในวันนี้ เพื่อสดุดียกย่อง คุณงาม
ความดีของท่านอาจารย์ อำมาตย์โท พระช่วงเกษตรศิลปการ ผู้ก่อตั้งบุกเบิกสร้างแม่โจ้
เป็นบิดาเกษตรแม่โจ้ ของพวกเรา ชาวแม่โจ้ และมหาวิทยาลัยแม่โจ้ตลอดไป

คำจารึกที่ฐานอนุสาวรีย์มีใจความว่า

บิดาเกษตรแม่โจ้

อำมาตย์โท พระช่วงเกษตรศิลปการ

(ช่วง โลจายะ) ม.ว.ม., ป.ช.

M.Sc. (Univ. of Wisconsin) U.S.A.

กส.ด. (กิตติมศักดิ์) ม.เกษตรศาสตร์ บางเขน

ทษ.ด. (กิตติมศักดิ์)

สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้

ชาตะ 20 กรกฎาคม 2442

มรณะ 10 มกราคม 2531

เป็นผู้บุกเบิกก่อตั้ง

สถาบันการศึกษาเกษตร อาทิต

14 ส.ก. 2476 — สถานีทดลองกสิกรรมภาคพายัพแม่โจ้

17 พ.ค. 2477 — โรงเรียนฝึกหัดครูประถมกสิกรรมแม่โจ้

(7 มิ.ย. 2477) — วันพิธีไหว้ครูและเริ่มต้นการเรียน

17 พ.ค. 2478 — แผนกมัธยมวิสามัญเกษตรกรรมแม่โจ้

“ไม่มีพระช่วงฯ ไม่มีแม่โจ้”

เรียบเรียงจาก ประวัติอาจารย์พระช่วงเกษตรศิลปการ หนังสือ เกษตร-แม่โจ้ ที่ระลึกเนื่อง
ในโอกาสวันคล้ายวันเกิด ครบรอบปีที่ 82 ของ อำมาตย์โท พระช่วงเกษตรศิลปการ(ช่วง
โลจาชะ) 20 กรกฎาคม 2524

สงวน จันทรทะเล เรียบเรียง

3 มิถุนายน 2549

คำย่อ/ กส.ค. (กิตติมศักดิ์) กสิกรรมและสัตวบาลดุขภูิมัณฑิต (กิตติมศักดิ์)

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน

ทษ.ค. (กิตติมศักดิ์) เทคโนโลยีการเกษตรดุขภูิมัณฑิต (กิตติมศักดิ์) สถาบัน

เทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้

M.Sc.(Univ. of Wisconsin) U.S.A. = Master of Science, University of
Wisconsin, United States of America.

อนุสาวรีย์อำมาตย์โท พระช่วงเกษตรศิลปการ

Phra Chuang KASHETRA

ศาสตราจารย์ ดร.วิภาต บุญศรี วังซ้าย

วลีจากอมตะโอวาท “งานหนักไม่เคยฆ่าคน”

วันพฤหัสบดีที่ 9 มิถุนายน พ.ศ. 2498

อาจารย์ วิภาต บุญศรี วังซ้าย ผู้อำนวยการ นั่งอยู่หน้าสุดบนเวทีของห้องประชุม
ด้านล่างห้องประชุม ตอนหน้าสุด มีนักเรียนชั้นปีที่สามจำนวน 52 คน นักเรียนชั้นปีที่สอง
จำนวน 120 คน และนักเรียนชั้นปีที่หนึ่ง (รุ่น 20) จำนวน 221 คน

พิธีไหว้ครู เริ่มขึ้นเมื่อเวลา 09.00

หลังพิธี ไหว้ครู อาจารย์วิภาต บุญศรี วังซ้าย ได้ให้โอวาท มีถ้อยคำตอนหนึ่งที่
ทุกคนจำได้จนถึงทุกวันนี้

“...งานหนัก ไม่เคยฆ่าคน ใครที่ตายเพราะทำงานหนัก ครูจะสร้างอนุสาวรีย์
ไว้นะแม่ใจ..”

วาทโอวาทนี้มีความหมายต่อพวกเรา ชาวแม่ใจ อย่างมาก และได้กลายเป็นบทท่อง
คาถายามเหน็ดเหนื่อย เป็นมนต์ขลังสร้างพลังใจให้แก่นักศึกษาทุกรุ่น สร้างให้ “นักศึกษา
แม่ใจ” มีความแกร่งและกล้าตัดสินใจในการทำงาน และเป็น อมตะโอวาทที่จำได้ทุกคน
ตลอดระยะเวลา 51 ปีที่ผ่านมา

“งานหนักไม่เคยฆ่าคน”

ประวัติโดยย่อของ ศาสตราจารย์ ดร.วิภาต บุญศรี วังซ้าย

อาจารย์วิภาต เกิดเมื่อวันที่ 12 มีนาคม พ.ศ. 2459 ที่บ้านสันกลาง ตำบลในเวียง
อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ เป็นบุตรคนที่ 7 ของนายบุญมา และ นางบัวเกียง วังซ้าย

อาจารย์วิภาต เรียนจบการศึกษาชั้นมัธยม 6 จากโรงเรียนพิริยาลัย จังหวัดแพร่
แล้วมาเข้าเรียนต่อที่โรงเรียนยุพราชวิทยาลัยในปี พ.ศ. 2476

พ.ศ. 2477 สอบเข้าเรียนเป็นนักเรียนทุนโรงเรียนประถมกสิกรรมฝึกหัดครู
ภาคเหนือแม่ใจ ถือเป็นรุ่นบุกเบิกและสร้างแม่ใจ โดยมี อำมาตย์โท พระช่วงเกษตร
ศิลปการ เป็นอาจารย์ใหญ่

พ.ศ. 2479 เรียนจบแล้วไปทำงานเป็นพนักงานเกษตรกรรม แผนกยาง
กรมเกษตรและการประมง ประจำที่จังหวัดสงขลา แล้วสอบชิงทุนหลวงไปศึกษาต่อ
ที่มหาวิทยาลัยฟิลิปปินส์ เมืองลอสบานโฮส สาขาเศรษฐศาสตร์ เรียนจบปริญญาตรี
เดินทางกลับประเทศไทยเมื่อปี พ.ศ. 2484 และเข้ารับราชการเป็นอาจารย์ที่แม่โจ้
รับตำแหน่งเป็นอาจารย์ฝ่ายปกครอง

พ.ศ. 2489 ลาออกจากราชการ ลงสมัครเลือกตั้งผู้แทนราษฎรจังหวัดแพร่ และ
ได้ดำรงตำแหน่งเป็นเลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

พ.ศ. 2491 มีการยุบสภาผู้แทนราษฎร อาจารย์วิภาตจึงอำลาชีวิตการเมือง ไป
ทำไร่ส่วนตัวที่อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมาเป็นเวลา 6 ปี

พ.ศ. 2497 กลับเข้าราชการ เป็นอาจารย์เอก ตำแหน่งอาจารย์ใหญ่ โรงเรียน
เกษตรกรรมแม่โจ้ กองโรงเรียนเกษตรกรรม กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

พ.ศ. 2499 ได้รับการแต่งตั้งเป็น ผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรกรรมเชียงใหม่
แม่โจ้

พ.ศ. 2508 เลื่อนตำแหน่งเป็น ผู้อำนวยการวิทยาลัย ชันพิเศษ

พ.ศ. 2518 — 2526 ได้รับตำแหน่งเป็น อธิการบดี สถาบันเทคโนโลยีการเกษตร
รวม 2 สมัย

เมื่อครบวาระเกษียณอายุราชการ อาจารย์วิภาตได้เดินทางไปเยี่ยมเยือนลูกศิษย์
และเพื่อนฝูงในต่างจังหวัดอยู่เสมอ

ปลายเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2527 เข้าตรวจสุขภาพร่างกาย และต้องไปพักรักษาตัว
ที่โรงพยาบาลมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ รวม 2 ครั้ง อาการได้ทรุดลงเรื่อยๆ และจากลูกศิษย์ชาว
แม่โจ้ไปเมื่อวันที่ 30 ตุลาคม พ.ศ. 2527 รวมอายุได้ 68 ปี

อาจารย์วิภาต เป็นนักประชาธิปไตย เป็นผู้มีเมตตาธรรม ท่านมีคำพูดที่
ประทับใจว่า “ปลูกไมตรีดีกว่าพาล”

อาจารย์วิภาตเป็นผู้มีความริเริ่มและพัฒนางานใหม่ๆ เสมอ ท่านได้สร้างคน สร้างคุณภาพของงาน และผลผลิตที่สังคมยอมรับ ให้ปรากฏโดยทั่วไปเป็นที่ประจักษ์ตราบเท่าทุกวันนี้

นักเรียนแม่โจ้ แต่ละรุ่นที่จบออกไป เปรียบเทียบแม่โจ้ว่า เป็น มหาวิทยาลัยแห่งชีวิต

อาจารย์วิภาตเป็นนักพัฒนาชนบท ท่านพูดเสมอว่า ปรัชญาแม่โจ้นั้น ต้องเน้นด้านการพัฒนาชนบทเป็นงานแรก และถือเป็นงานสำคัญ ที่จะทำให้แม่โจ้ “เด่น” ไปจากมหาวิทยาลัยอื่นๆ

อาจารย์วิภาตเป็นนักปกครองที่ดีเยี่ยมและเต็มไปด้วยบาร์มี เป็น “ครู” ที่ประเสริฐ เป็นปรมาจารย์ของศิษย์ทั้งปวง

อาจารย์วิภาต เป็นผู้มีความสมถะ และท่านเป็นปูชนียบุคคลของแม่โจ้ เป็นสัญลักษณ์ของสถานศึกษา เกษตร-แม่โจ้ ตลอดไป

.....

คำจารึกที่ฐานอนุสาวรีย์

“ความเอาจริง มุ่งมั่น ขยัน บากบั่น มานะ พยายาม จะนำไปสู่ความสำเร็จ
คนเราควรก้าวหน้าไปให้ไกล ให้สูง เท่าที่จะสามารถทำได้
แต่ต้องมีศีลธรรม จรรยา ที่ดี ควบคุมตัวเองอยู่ตลอด”

วิภาต บ.วังซ้าย

.....

เรียบเรียงจาก 1) หนังสืออนุสรณ์งานพระราชทานเพลิงศพ ศาสตราจารย์ ดร. วิภาต
บุญศรี วังซ้าย วันอาทิตย์ที่ 17 กุมภาพันธ์ 2528 สุสานแม่โจ้

2) หนังสือ นักเรียนใหม่ แม่โจ้ 20 โดย สมนึก แก้ววิชัยกรรม 2548

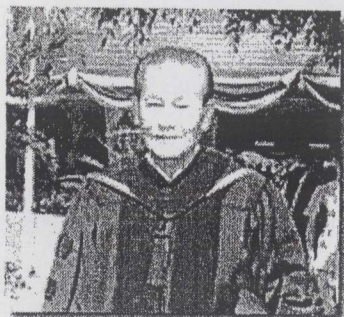
สงวน จันทรทะเล

3 มิถุนายน 2549

.....

ปริญญาโทจากโอกลาโฮมา

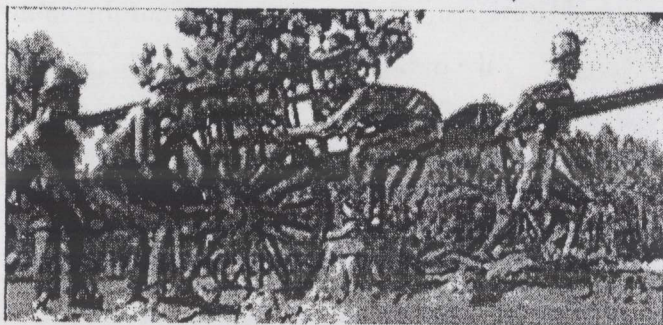
ศาสตราจารย์ ดร.วิภาต บุญศรี วังซ้าย

ดุขฎีบัณฑิต (กิตติมศักดิ์)

สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร

สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้

5 กุมภาพันธ์ 2524

อนุสรณ์ งานหนักไม่เคยฆ่าคน

(ลูกแม่โจ้ รุ่น 3 จำนวน 4 คน ลากเกวียน ในปี พ.ศ 2479

ศาสตราจารย์ ดร.พนม สมิตานนท์

- ที่เกิด ตำบลสวนมะลิ อำเภอป้อมปราบศัตรูพ่าย จังหวัดพระนคร
เมื่อ วันศุกร์ แรม 3 ค่ำ เดือน 4 ปีจอ เวลา 21.00 น. ตรงกับวันที่ 17 มีนาคม พ.ศ. 2453
- นามบิดา พันโท พระจงสรวิทย์ (เพี้ยน สมิตานนท์)
นามมารดา น้อม (สกุลเดิม แท่งทอง)
นามภริยา บุญมี (สกุลเดิม อรุณสิทธิ์)
สมรส วันที่ 3 ตุลาคม พ.ศ. 2480 มีบุตรธิดา 6 คน
- การศึกษา สำเร็จชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 8 จากโรงเรียนมัธยมวัดเทพศิรินทร์ พ.ศ. 2471
ได้รับปริญญาตรีทางเกษตรศาสตร์ จาก ลอสบันโยส มหาวิทยาลัยแห่ง
ประเทศฟิลิปปินส์ Bachelor of Science in Agriculture
(B.S.A.)
University of the Philippines, (Los Banos) พ.ศ. 2477
ได้รับปริญญาโท Master of Science (M.S.) Cornell
University พ.ศ. 2501
ได้รับปริญญาเอก Doctor of Education (Ed.D.) Cornell
University พ.ศ. 2503

การงาน พ.ศ. 2477 บรรจุเป็นอาจารย์กรมศึกษาธิการ กระทรวงธรรมการ วันที่ 11

มกราคม 2477

พ.ศ. 2478 อาจารย์โรงเรียนฝึกหัดครูประถมกสิกรรมแม่โจ้ เชียงใหม่

ต่อมาดำรงตำแหน่งเป็น ผู้ช่วยผู้อำนวยการ ผู้อำนวยการ

เป็นอาจารย์ผู้ปกครอง นักฟุตบอล นักวิชาการเกษตร -

ก่อตั้ง สมาคมนักเรียนเก่าแม่โจ้ ใน ปี พ.ศ 2490

ย้ายไปประจำกรมศึกษาธิการในปี พ.ศ. 2495

รวมเวลาที่เป็นอาจารย์ที่แม่โจ้ 17 ปี

พ.ศ. 2497 เป็นอาจารย์เอก มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

พ.ศ. 2500 เป็นศาสตราจารย์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

พ.ศ. 2512 ลาออกจากราชการ เมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม เพราะรับราชการ

นาน และไปเป็นผู้อำนวยการและผู้ชำนาญการ มูลนิธิบูรณะ

ชนบทแห่งประเทศไทย

เสียชีวิต วันที่ 12 กรกฎาคม พ.ศ. 2522 รวมอายุ 71 ปี

ศาสตราจารย์พิเศษอินทรีย์ จันทรสถิตย์ ได้กล่าวถึงศาสตราจารย์พนมไว้ว่า..

“ศาสตราจารย์พนมได้นำเอากิจกรรมหลายอย่างเข้ามาใช้ในแม่โจ้ เพื่อให้ลูก
แม่โจ้ได้มีจิตใจผูกแน่นซึ่งกันและกัน เพื่อประโยชน์แก่การศึกษาและปรับปรุงตนเองให้
เป็นนักศึกษาที่ดี อดทนต่อการทำงาน และฝึกตนเองให้เหมาะสมกับการที่จะออกไปต่อสู้กับ
โลกภายนอกได้เป็นอย่างดี ผู้จบวิชาเกษตรจากแม่โจ้ จะสมัครเข้าทำงานที่ใด ผู้จะจ้างก็
แบมือรับเพราะเห็นว่าลูกแม่โจ้ทำจริง ไม่หยาบโห้ง ทำให้การทำงานของผู้นั้นดำเนินไป
โดยดี”

คุณปราณี แจ่มเจนกิจ แม่โจ้ รุ่น 7 กล่าวถึง ศาสตราจารย์พนมไว้ว่า

“ศาสตราจารย์พนม สมิตานนท์ มีคุณลักษณะสมเป็นผู้นำในด้านกีฬา คนตรี การศึกษา และมีความเมตตากรุณาต่อศิษย์โดยไม่เลือกหน้า ขยันขันแข็งในหน้าที่การงาน มีระเบียบวินัย และมนุษยสัมพันธ์เป็นเลิศ

ท่านได้ตั้งทีมฟุตบอลที่แข็งแกร่งของเชียงใหม่ขึ้น จนต้องส่งทีมจากกรุงเทพฯ ไปแข่งขันด้วย ท่านเล่นจริงจังในเกมกีฬาเสมอ นอกจากฟุตบอล ท่านได้ตั้งทีมรักบี้ขึ้นด้วย และได้ตั้งทีมวอลเลย์บอล เทเบิลเทนนิส ยูโด ตะกร้อ สรุปลแล้วในเรื่องกีฬาท่านสนับสนุนอย่างเต็มที่ แม้แต่การแข่งขันกีฬาภายใน ท่านก็เชิญข้าหลวงจากเชียงใหม่มาทำพิธีเปิดงานด้วย”

พลตำรวจโท เลื่อน ปันชนนทกะ (อดีตผู้บังคับหมวดสถานีตำรวจภูธร อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่) กล่าวถึงศาสตราจารย์พนม ไว้ว่า..

“สาเหตุที่รู้จักนั้น เพราะ แต่ละคราวที่มีการแข่งขันฟุตบอลระหว่างโรงเรียน ที่สนามโรงเรียนยุพราชนั้น ข้าพเจ้าเป็นเจ้าหน้าที่รับผิดชอบรักษาความสงบ โดยปกติถ้าทีมฟุตบอลโรงเรียนแม่โจ้ไม่ได้ลงแข่งขัน เหตุการณ์จะไม่มีอะไรเกิดขึ้น แต่ถ้าแม่โจ้ลงแข่งขัน คนดูฟุตบอลที่มาเชียร์ทีมแม่โจ้และทีมคู่แข่งกัน จะเกิดการโห่ร้องและรบกวนกันไปมา แล้วก็หมัดมวยร่นกันไปทั้งสนาม สาเหตุที่เป็นดังนี้เพราะ ทีมแม่โจ้เป็นทีมแข็งแกร่ง ไม่ค่อยแพ้ใคร ทีมที่มาลงแข่งขันด้วยพยายามเอาชนะให้ได้ แม่โจ้หรือจะยอม การเล่นจึงมักรุนแรง ผู้ดูก็เลยร่นแรงกันไปด้วย วิธีป้องกันต้องอาศัยอาจารย์ของแต่ละโรงเรียน ด้วยเหตุนี้ข้าพเจ้าจึงรู้จักอาจารย์จากโรงเรียนต่างๆ หลายท่าน แต่ที่ประทับใจจริงๆ คือ ท่านศาสตราจารย์ ดร.พนม สมิตานนท์ ซึ่งในขณะนั้นท่านคงเป็นอาจารย์ท่านนั้น”

นาวาโทบำรุง สรศักดิ์ ร.น. กล่าวไว้ว่า

“ผมยังจดจำติดตาตรึงใจอยู่จนบัดนี้ ถึงภาพเหตุการณ์วันที่ท่านจะออกเดินทางจากสถานีรถไฟเชียงใหม่ ในปี พ.ศ. 2494 เพื่อเตรียมตัวเดินทางไปดูงาน ณ สหรัฐอเมริกา ภาพที่จารึก

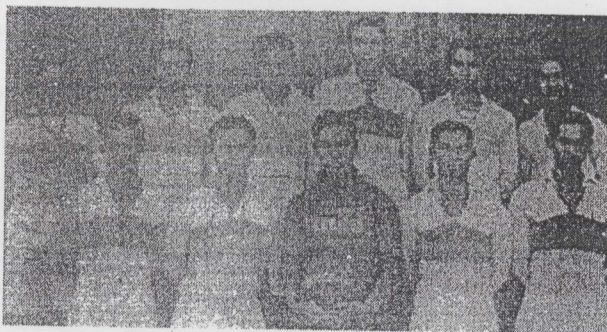
อยู่ในความทรงจำของผมในวันนั้นก็คือ ภาพที่นักเรียนเกษตรกรรมแม่โจ้และครูอาจารย์ต่างพากันร่วมร้องเพลง แม่โจ้ ด้วยเสียงอันดังก้องกังวาน ท่ามกลางญาติสนิทมิตรสหาย รวมทั้งเพื่อนข้าราชการ ที่พากันไปชุมนุมส่งอย่างหนาแน่นจนแทบล้นบริเวณชานชาลาสถานี ยิ่งความคึกคักปิติแก่ผู้ใดยิ่งได้ฟังทั่วทุกคน แสดงถึงความรักความห่วงใยที่เขาเหล่านั้นมีต่ออาจารย์ใหญ่ของเขาอย่างเหลือล้น ซึ่งผมเองยังไม่เคยได้ประสบพบเห็นจากที่ใดมาก่อน...”

เรียบเรียงจาก/ หนังสืออนุสรณ์งานพระราชทานเพลิงศพ

ศาสตราจารย์ ดร.พนม สมิตานนท์ 13 ตุลาคม 2522

สงวน จันทรทะเล

1 กรกฎาคม 2549

อ.พนม สมิตานนท์ และ ทีมฟุตบอลแม่โจ้ 2478

”แม่.....ใจ” เพลงชาติแม่ใจ

โดย ปราโมทย์ บัวชาติ รุ่น 2

คุณไสว บุญขันธ์ (แม่ใจ รุ่น 2 พ.ศ. 2478) นักเรียนมัธยมวิสามัญเกษตรกรรม รุ่น 1 ผู้ประพันธ์เพลงนี้ทั้งเนื้อร้องและทำนอง ได้เกิดจินตนาการแต่งเพลงนี้ขึ้นในเดือน กรกฎาคม 2478 ในคืนวันขึ้น 15 ค่ำ (ตรงกับวันอาทิตย์ที่ 14 กรกฎาคม 2478 /ผู้เรียบเรียง) ธรรมชาติรอบข้างปลุกความรู้สึกของคุณไสวให้หายง่วง และเกิดอารมณ์อ่อนไหวไปกับธรรมชาติ คุณไสวครวญเพลง Love Song of the Nile และคิดคำนึงอยู่หลายเที่ยว เพลงนี้เป็นเพลงที่มีลีลาโหยหวานเร้าใจ น่าจะนำมาเป็นทำนองเพลงเชียร์ของโรงเรียนได้ จึงคิดสรรหาเนื้อเพลงเข้าประกอบทำนอง คิดฮอดเพลงอยู่พักใหญ่ก็ได้เนื้อเพลงที่พอดีกับทำนอง ในบรรยากาศของเสียงธรรมชาติรอบข้าง กลิ่นหอมของดอกไม้ และแสงสกาของแสงจันทร์ ในคืนเดือนเพ็ญ

เนื้อเพลงที่คิดได้มีดังนี้

“แม่....ใจ ไชโยพวกเรา ไหม....เก่า พวกเราไชโย ช่วยกันโห่ เพื่อแม่ใจของเรา”

เท่านี้ยังไม่พอ เนื้อเพลงสั้นไป วันต่อมาจึงคิดหาเนื้อและทำนองเพิ่มเติมเข้าไป คุณไสวเป็นนักเรียนเก่าโรงเรียนอานวยศิลป์มาก่อน จึงนำเพลงเชียร์ของโรงเรียนอานวยศิลป์บางตอน มาดัดแปลงให้เหมาะสมกับแม่ใจ ได้เนื้อเพลงใหม่ดังนี้

“คณะเราไม่ยอมให้ด้อยถอยลง	ถ้าเราต้องคำขู่ให้สูงจรุงศรี
เจียว ขาว เหลือง	อยู่ที่ใด ชัยต้องมี
เจียว ขาว เหลือง	สามสีนี้ คือดวงใจ
เชื้อเถิด เชื้อเถิด	เราไม่ให้ต่ำลง
เชื้อเถิด เชื้อเถิด	เราก้าวหน้าตรงไป
จรรยา วิชา และกีฬาใดๆ	เราต้องประคองเอาไว้ระดับที่ดี”

* คุณปราโมทย์ บัวชาติ รุ่น 2 ศิษย์เก่าดีเด่น ประจำปี 2538

* เป็นศิษย์เก่า คนเด่น หนึ่งใน “คนเด่น 70 ปี แม่ใจ” นักส่งเสริมเกษตรและนักเขียนผู้ปิดทองหลังพระเพื่อประวัติศาสตร์งานเกษตร.

ใช้ทำนองเพลงเชิรของโรงเรียนอานวศิลป์ในส่วนที่คิดได้ใหม่นี้ และใช้เนื้อทำนองที่คิดได้ครั้งแรกเป็นตอนต้นเสียงและร้องนำ ส่วนที่คิดได้ตอนหลังใช้เป็นเนื้อร้องของลูกคู่

คุณ ไสว ได้นำเพลงนี้ไปเสนอแก่นักเรียนฝึกหัดครูรุ่นที่ ปีที่ 2 (รุ่น 1/ผู้เรียบเรียง) ซึ่งทุกคนก็เห็นดีด้วย ได้นำเสนอไปยังอาจารย์ใหญ่ คุณพระช่วงเกษตรศิลปการ (ซึ่งท่านชอบดนตรีอยู่ก่อนแล้ว/ผู้เรียบเรียง) ท่าน มีความเห็นว่า เหมาะสมดี ใช้ได้ เพลงนี้จึงได้ถูกนำเสนอต่อที่ประชุมนักเรียนในเวลาต่อมา

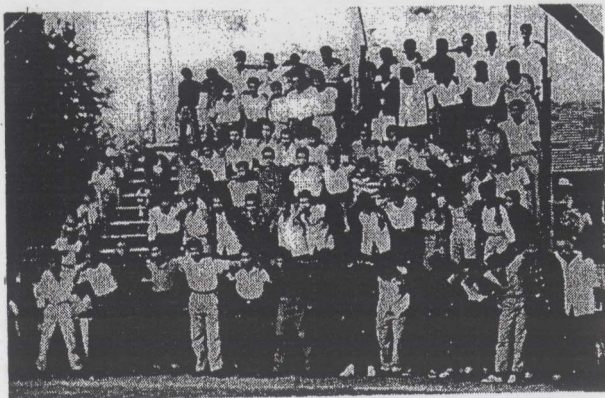
คุณเผ่พิช เทพหัสดิน ณ อยุธยา (รุ่น 2/ผู้เรียบเรียง) เป็นต้นเสียง

เมื่อนักเรียนส่วนใหญ่รับรองเห็นชอบแล้ว ก็เริ่มฝึกซ้อมจนร้องกันได้ทั่วกัน ต่อมา ได้นำไปร้องเชิรในการแข่งขันกีฬา ทั้งในกีฬานักเรียนและกีฬาประชาชน ในโอกาสต่างๆ ตลอดมา

ลูกแม่โจ้รุ่นน้องๆ ได้ยกย่องให้เกียรติ “เพลงแม่โจ้” เป็นเพลงสำคัญประจำโรงเรียน ในงานพิธีสำคัญๆ และมีเกียรติ ทั้งที่เป็นพิธีการของโรงเรียน หรืองานพิธีที่นักเรียนจัดขึ้นตามโอกาสและสถานที่ต่างๆ เพลงนี้จะถูกอัญเชิญมาร้อง แล้วลูกแม่โจ้ทุกรุ่น ทุกวัย จะร่วมกันร้องด้วยความพร้อมเพรียง ด้วยความเคารพและภาคภูมิใจ

“จริงสิ.. ถึงแม่ผมจะออกจากโรงเรียนมานานหลายปีแล้วก็ตาม ผมก็เห็นชอบด้วยกับความคำริของน้องๆ เป็นอย่างยิ่ง เพราะอาจเป็นได้ว่า เพลงนี้เป็นเพลงแรกของ แม่โจ้ และเป็นเพลงเดียวที่ได้รับความนิยมจากลูกแม่โจ้ทุกรุ่น ทุกคนร้องได้แม่นยำ ไม่หลงลืม จึงนับเป็นเพลงอมตะของแม่โจ้อย่างแท้จริง ซึ่งเราลูกแม่โจ้ทุกคนเชื่อและหวังว่า เพลงนี้ก็ยังยั้งคงยืนอยู่ คู่แม่โจ้ของเรา ตลอดไปจนชั่วกาลนาน”

เรียบเรียงจาก “ความเป็นมาของเพลงแม่โจ้” โดย ปราโมทย์ บัวชาติ รุ่น 2 หนังสือเกษตร-แม่โจ้ ที่ระลึกเนื่องในโอกาสวันคล้ายวันเกิดครบรอบปีที่ 82 อามาศย์โท พระช่วงเกษตรศิลปการ (ช่วง โลจายะ) 20 กรกฎาคม 2524

นำเรื่องเพลงชาติแม่โจ้ และสระเกษตรสนามมาลง เพื่อให้พวกเราได้ระลึกถึงวันเก่าที่ผ่านมา หลายคนไม่มีโอกาสไปเห็นสระเกษตรสนามอีกเลย ตั้งแต่วันคลอดเป็นลูกแม่โจ้ หลายคนนึกสภาพไม่ออกแล้วว่า สระเกษตรสนามเป็นอย่างไร หลายคน หลายปีแล้วไม่เคยร่วมร้องเพลงชาติ กับพี่น้อง ลูกแม่โจ้เลย.....

สระเกษตรสนาม

งานฤดูหนาวจังหวัดเชียงใหม่ ในปี พ.ศ. 2478 นั้น งานเริ่มตั้งแต่วันที่ 30 ธันวาคม 2478 ถึงวันที่ 5 มกราคม 2479 ทางสถานีทดลองกสิกรรมภาคพายัพแม่โจ้ และโรงเรียนฝึกหัดครูประถมกสิกรรมแม่โจ้ก็ได้จัดนิทรรศการแสดงกิจกรรมการเกษตรด้วยโดยใช้อาคาร "เรือนเพชร" โรงเรียนยุพราชวิทยาลัยเป็นที่จัดแสดง เป็นครั้งแรกที่มีการออกนิทรรศการของหน่วยงานราชการจากส่วนกลางไปร่วมงานฤดูหนาวเชียงใหม่

วันที่ 18 ธันวาคม 2478 อาจารย์ใหญ่ คุณพระช่วงฯ ได้หารือกับนักเรียนทั้งหมด 300 คนเศษ ในวันปิดภาคเรียนเทอมกลาง ถึงการรวมพลังความสามัคคีช่วยกันขุดสระเป็นอนุสรณ์และพัฒนาพื้นที่ในโรงเรียน โดยร่วมมือกันขุดสระกว้าง 30 เมตร ยาว 60 เมตร ความลึกบริเวณหอกระโดด 3 เมตร ที่เหลือลึก 2 เมตร

วันที่ 20 ธันวาคม 2478 แบ่งงานชุดเป็นกลุ่มๆ ทำการรังวัดแบ่งเขตรับผิดชอบ และทุกคนต้องชุดให้เสร็จตามที่รับมอบงานไป ชุดเสร็จแล้วจึงจะไปเที่ยวงานฤดูหนาวได้

วันที่ 22 ธันวาคม 2478 ทุกคนเริ่มลงมือชุด และยึดถือคำสอนของอาจารย์ใหญ่ คุณพระช่วงฯ “จงทำงานให้เหมือนเล่น แต่อย่าทำงานเป็นเล่น” ทุกคนทำงานด้วยความตั้งใจเพื่อให้งานสำเร็จลุล่วงไปตามที่วางแผนไว้ ทำงานด้วยใจมุ่งมั่นให้งานสำเร็จ

วันที่ 29 ธันวาคม 2478 งานสำเร็จตามที่ตั้งใจไว้ อาจารย์ใหญ่สั่งให้ระบายน้ำเข้าสระได้ตั้งแต่ตอนเช้า และน้ำเต็มสระเมื่อเวลา 15.00 น. ที่ประชุมตกลงให้เรียกชื่อสระตามคำแนะนำของคุณละมัย เพศยนิก (รุ่น 1) ว่า “เกษตรสนาม”

อาจารย์ใหญ่ คุณพระช่วงฯ ได้กล่าวแก่พวกเราในวันนั้นว่า ท่านตั้งใจและปลื้มใจมากที่ “สระเกษตรสนาม” ได้เกิดขึ้นแล้วตามความปรารถนาของพวกเรา เกิดขึ้นจากพลังความสามัคคีอันดีของพวกเราทุกคน ตลอดทั้งนักเรียนและครูอาจารย์ ราวกับเนรมิต เพราะใช้เวลาเพียง 7 วัน เท่านั้น เกินความคาดหมายที่คาดไว้ ท่านจึงเชื่อว่า สระนี้จะเป็ฯสระอันศักดิ์สิทธิ์ที่จะให้ทั้งความชุ่มฉ่ำเย็นใจกาย อันจะเป็นสิ่งคอยกระตุ้นและเสริมกำลังกายความสามัคคีให้ประสบแต่ความร่มเย็นเป็นสุข มีสุขภาพพลานามัยเข้มแข็ง เกิดความคิดสติปัญญาฉลาดเฉลียวในทางที่เกิดประโยชน์ต่อวงศ์สกุลและประเทศชาติสืบไป ขอให้พวกเราช่วยกันรักษาทั้งสระและทั้งความดีที่ร่วมกันแสดงออกในครั้งนี้ไว้ให้คงอยู่ ซึ่งจะเป็นเยี่ยงอย่างอันดีเด่นแก่บรรดาศิษย์แม่โจ้รุ่นหลังๆ ตลอดชั่วกาลนาน

พวกเราต่างคือดีใจไซโยหรือร้องลั่นสนั่นไหว แล้วเสียงเพลง “แม่..ไ้ ไซโย พวกเรา ใหม่เก่าพวกเราไซโย” จากต้นเสียง คุณแม่พี่ เทพหัสดิน ณ อยุธยา ก็กังวานขึ้น ทุกคนเปล่งเสียงร้องรับกันอย่างหนักแน่น พร้อมเพรียง เป็นบรรยากาศที่สุดชื่น ตื่นเต้นอย่างยิ่ง

หลังจากนั้นพวกเราก็ได้ไปเที่ยวงานฤดูหนาวในเมืองเชียงใหม่ เมื่อกลับมาจากเที่ยวงานฤดูหนาว พวกเราก็ได้เห็นแท่นกระโดดน้ำเกิดขึ้นตามที่อาจารย์ใหญ่ท่านบอกไว้

ในเวลาต่อๆ มา พวกเราได้ใช้สระนี้อย่างคุ้มค่ากับที่ได้ลงแรงสร้างขึ้นมา และในภายหลังก็มองเห็นว่า สระนี้เป็นสระศักดิ์สิทธิ์จริง ตามที่ท่านอาจารย์ใหญ่ได้กล่าวไว้ใน

การลงทัณฑ์ระหว่างนักเรียนด้วยกัน ตามธรรมเนียมของแม่โจ้ ในข้อจรรยาบรรณน้ำกิติ การบูชา
ยัญกิติ ตลอดจนพิธีหุบตัวของลูกแม่โจ้ หรือพิธีล้างอาถรรพณ์ก็ได้ใช้สระเกษตรสนานนี้ทำพิธี
สืบทอดกันตลอดมา โดยมีได้ก่อให้เกิดความแตกร้าง แตกแยกกันแต่ประการใด ผลที่ได้กลับ
ตรงข้าม เป็นความสามัคคีรักใคร่กลมเกลียวกัน สมกับปณิธานของท่านอาจารย์ใหญ่ คุณพระ
ช่วงฯ ได้ตั้งไว้ทุกประการ ฯลฯ

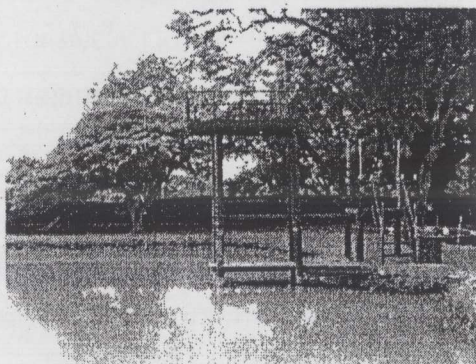
.....
เรียบเรียงจาก “สระเกษตรสนาน” โดยปราโมทย์ บัวชาติ (รุ่น 2) หน้า 214-219.หนังสือ
เกษตร-แม่โจ้ ที่ระลึกเนื่องในโอกาสวันคล้ายวันเกิดครบรอบปีที่ 82 ของอำมาตย์โท
พระช่วงเกษตรศิลปการ (ช่วง โลจายะ) 20 กรกฎาคม 2524.

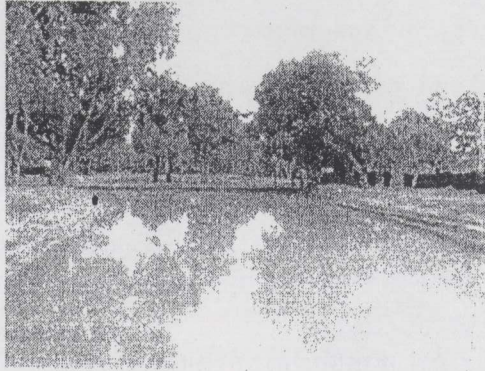
ได้ตรวจสอบและสอบถามจาก คุณประกอบ ผดุงพงษ์ และคุณวิชัย ชื่นวิเชียร (รุ่น 2)
สระเกษตรสนาน ขุดเสร็จเมื่อวันที่ 29 ธันวาคม 2478 นักเรียนแม่โจ้ได้ไปที่ขังงานฤดูหนาว
ที่โรงเรียนยุพราชวิทยาลัยซึ่งมีงานระหว่างวันที่ 30 ธันวาคม 2478 ถึงวันที่ 5 มกราคม 2479
สถานที่ทดลองกสิกรรมแม่โจ้ และ โรงเรียนฝึกหัดครูประถมกสิกรรมแม่โจ้ไปออกร้าน
จัดนิทรรศการครั้งแรกที่ “เรือนเพชร”

สระเกษตรสนานได้ใช้ในพิธีรับน้องใหม่เป็นครั้งแรก รุ่น 3 เมื่อวันที่ 7 มิถุนายน 2479)

สงวน จันทรทะเล

16 มิถุนายน 2549

สรรค์คติสิทธิ์เพื่อพิธีกรรมสู่อ้อมแม่โจ้

วันที่ 29 ธันวาคม พ.ศ. 2478 อาจารย์ใหญ่ คุณพระช่วงฯ ได้กล่าวแก่นักเรียนแม่โจ้ว่า “สระเกษตรสนาน” ได้เกิดขึ้นตามความปรารถนาของพวกเรา เกิดขึ้นจากพลังความสามัคคีของพวกเราทุกคน ท่านเชื่อว่า สระนี้จะเป็นสระอันศักดิ์สิทธิ์ ที่จะป็นสิ่งคอยกระตุ้น ความสามัคคี ในทางที่เกิดประโยชน์ต่อสถาบันและประเทศชาติสืบไป ขอให้พวกเราช่วยกันรักษาทั้งสระและความดีที่ได้ร่วมกันแสดงออกในครั้งนี้ให้คงอยู่เป็นเยี่ยงอย่างอันดีแก่บรรดาศิษย์แม่โจ้รุ่นหลังๆ ตลอดไปชั่วกาลนาน

ลูกแม่โจ้ได้ใช้สระนี้ประกอบพิธีกรรมต้อนรับนักเรียนใหม่ที่จะมาเป็นลูกแม่โจ้เป็นครั้งแรก เมื่อเช้าตรู่วันที่ 7 มิถุนายน พ.ศ. 2479 (รุ่น3)

สระนี้เป็นสระศักดิ์สิทธิ์จริง ตามที่ท่านอาจารย์ใหญ่ได้กล่าวไว้

สระนี้ใช้ในการลงทัณฑ์ระหว่างนักเรียนด้วยกัน ตามธรรมเนียมของแม่โจ้ในข้อที่มีโทษต้องจับโยนน้ำก็ดี

การบูชาขุญก็ดี

ตลอดจนพิธีชุบตัวของลูกแม่โจ้ที่เข้ามาใหม่

หรือพิธีล้างอาถรรพ์ ก็ได้ใช้สระนี้ทำพิธีสืบต่อกันตลอดมา

โดยมิได้ก่อให้เกิดความแตกร้าง แตกแยกกันแต่ประการใด

ผลที่ได้กับตรงข้าม ได้ก่อให้เกิดความสามัคคี รักใคร่กลมเกลียวกัน

สมกับปณิธานที่ท่านอาจารย์ใหญ่ คุณพระช่วงฯ ได้ตั้งไว้ทุกประการ ฯลฯ

บริเวณโดยรอบสระเกษตรสนานนี้จึงเป็นที่สงบเงียบที่ ลูกแม่โจ้ ทุกคน
ต้องให้ความเคารพว่าเป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์

ต้องได้รับการ ดูแลรักษาไว้เพื่อประกอบพิธีของ ลูกแม่โจ้
ตามบทบัญญัติแม่โจ้

การใช้สถานที่และสระนี้ต้องกระทำด้วยความจริงใจยึดมั่นตามประเพณีที่

สืบทอดมา

การชำระล้างมลทินต้องกระทำโดยถูกต้องยุติธรรมตามแบบแผนที่

บทบัญญัติได้ตราไว้

เรียบเรียงจาก “สระเกษตรสนาน” โดยปราโมทย์ บัวชาติ (รุ่น 2 ศิษย์เก่าดีเด่น พ.ศ. 2538
และ หนึ่งใน 70 คนเด่น แม่โจ้ 70 ปี/ผู้เรียบเรียง) หนังสือ เกษตร-แม่โจ้ ที่ระลึกวันคล้ายวัน
เกิดครบรอบปีที่ 82 ของอำมาตย์โท พระช่วงเกษตรศิลปการ 20 กรกฎาคม 2524.

สงวน จันทรทะเล

20 มิถุนายน 2549.

ติดตามข่าว ชาวแม่โจ้ทางอินเทอร์เน็ตได้ตลอด 24 ชั่วโมง

www.maejoradio.mju.ac.th

ดร. เสาวรัง นิตยวรรณะ

อาจารย์เสาวรัง นิตยวรรณะ ได้รับพระราชทานปริญญาเทคโนโลยีการเกษตร
ดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาเทคโนโลยีอุตสาหกรรมอาหาร จากมหาวิทยาลัยแม่โจ้
เมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2532 ท่านเป็นอาจารย์เคมีประยุกต์ที่ดีเด่น สามารถนำความรู้
และประสบการณ์ไปพัฒนาอุตสาหกรรมเกษตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นผู้บุกเบิก
ด้านการศึกษาเกษตร ได้เริ่มเปิดสอนหลักสูตรประโยคครูมัธยมเกษตรกรรมขึ้นเป็น
ครั้งแรกในวิทยาลัยเกษตรกรรมแม่โจ้ เมื่อปี พ.ศ. 2500

ต่อมาเมื่อลาออกจากราชการและได้ไปทำงานในวงการอุตสาหกรรมน้ำตาล
ได้เป็นผู้นำเอาวิธีการซื้อขายอ้อยแบบ ซี ซี เอส ซึ่งเป็นการซื้ออ้อยตามน้ำหนักและ
คุณภาพของอ้อย ซึ่งเป็นระบบที่ให้ความยุติธรรมแก่เกษตรกรและโรงงานน้ำตาล ทำ
ให้เกิดการเพิ่มผลผลิตและคุณภาพของน้ำตาล โดยเฉพาะการผลิตน้ำตาลทรายขาว และ
น้ำตาลทรายขาวบริสุทธิ์ และเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไป

เกิด

วันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2463 อำเภอดะกั่วป่า จังหวัดพังงา

บิดาชื่อ หลวงบำรุงโลหภูมิ (ชื่อเดิม ผดุง นิตยวรรณะ)

มารดา นางหวน (สกุลเดิม สุวารี)

การศึกษา

พ.ศ. 2481 จบชั้นมัธยมปีที่ 8 จากโรงเรียนกรุงเทพคริสเตียน
พ.ศ. 2485 จบปริญญาตรี สาขาวิชาเคมี จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
พ.ศ. 2498 จบปริญญาโท การสอนวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยคอร์เนล
สหรัฐอเมริกา

ครอบครัว

แต่งงานกับ คุณ ไอริน เนียลเซ็น เมื่อ ปี พ.ศ. 2487 มีบุตรธิดารวม 8 คน

การทำงาน

พ.ศ. 2485-2489 เป็นอาจารย์ โรงเรียนเตรียมวิทยาลัยเกษตรศาสตร์แม่โจ้
(ตั้งแต่ แม่โจ้ รุ่น 9-13)

พ.ศ. 2489-2493 ลาออกไปทำงานส่วนตัว

พ.ศ. 2493 กลับเข้ารับราชการเป็นอาจารย์ที่โรงเรียนเกษตรกรรมแม่โจ้
(ตั้งแต่ รุ่น 15)

พ.ศ. 2497-2499 ไปศึกษาต่อปริญญาโทที่มหาวิทยาลัยคอร์เนล
สหรัฐอเมริกา

พ.ศ. 2500 จัดทำและดำเนินการเปิดการเรียนหลักสูตรฝึกหัดครูมัธยม
เกษตรกรรม (ปมก.)

ที่วิทยาลัยเกษตรกรรมแม่โจ้ เชียงใหม่ ซึ่งได้รับการยกฐานะเป็นวิทยาลัย
เกษตรกรรม เมื่อ วันที่ 24 มิถุนายน 2499

พ.ศ. 2504 ย้ายไปดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรกรรมบางพระ
ชลบุรี

พ.ศ. 2506 ลาออกจากราชการไปดำรงตำแหน่งผู้จัดการ โรงงานน้ำตาล
สุพรรณบุรี

พ.ศ. 2532 รับพระราชทานปริญญาคุณวุฒิบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขา
เทคโนโลยีอุตสาหกรรมอาหาร จาก มหาวิทยาลัยแม่โจ้

พ.ศ. 2537 เนื่องจากสุขภาพไม่ดี จึงลาออกจากธุรกิจอุตสาหกรรมน้ำตาล

เสียชีวิต

เมื่อวันที่ 17 เมษายน 2549

รวมอายุ 86 ปี

ความผูกพัน เป็นระยะเวลาานมากกว่า 17 ปี ที่ ดร.เสาวรจ นิตยวรรณะ ได้มาเป็น อาจารย์ที่แม่โจ้ นับตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2485 เป็นต้นมา ลูกแม่โจ้ตั้งแต่ รุ่นที่ 9 มาจนถึงรุ่น 25 ได้มีโอกาสพบเห็นท่านมากน้อยตามแต่โอกาสและวิชาการเรียนการสอนในสมัย นั้น แม้ท่านจะลาออกไปทำงานส่วนตัวในช่วง พ.ศ. 2489-93 เป็นเวลา 5 ปี ก็ตาม บุคลิกและนิสัยของท่านทำให้พวกเราชาวแม่โจ้จดจำท่านอาจารย์ได้เป็นอย่างดี

ในงาน 84 ปี เสาวรจ นิตยวรรณะ ทีมมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์บางเขน ท่าน ได้กล่าวว่า ท่านมีความผูกพันกับแม่โจ้มาก เพราะท่านมาทำงานที่แม่โจ้เมื่อท่านยัง หนุ่มๆ เล่นกีฬาฟุตบอลกับลูกศิษย์อย่างไม่ถือตัว ท่านเน้นว่า “อย่ากลัวที่จะทำในสิ่งที่ ถูก” (Do Right Fear Not.) อาจารย์พนม สมิตานนท์ ขวนท่านไปสอนที่แม่โจ้ท่านก็ไป เพราะท่านถือว่า ลูกผู้ชายต้องสู้ ไปอยู่แม่โจ้แรกๆ นั้น ลูกศิษย์กับอาจารย์อายุเท่าๆ กัน ท่านเป็นข้าวนอกนาของแม่โจ้ ท่านจึงคลุกคลีและเล่นกีฬาเพื่อความสามัคคี ท่านเป็น คนมีความอ่อนน้อม ถ่อมตน และเป็นกันเองกับทุกคน จนท่านสามารถชนะใจลูกศิษย์ ได้ ในทีมฟุตบอลแม่โจ้นั้น ท่านเป็นทั้งโค้ชและผู้เล่น ท่านสามารถเล่นได้ทุกตำแหน่ง ไม่ว่าจะเป็นฝ่ายรุกหรือรับก็ตาม ทำให้ทีมฟุตบอลแม่โจ้ทั้งทีมนักเรียนและทีม ประชาชนมีความแข็งแกร่ง เป็นที่ชื่นชอบของผู้ดูเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะลูกเตะมุม อาจารย์เสาวรจจะทำประตูได้ทุกครั้ง

ดร.เสาวรจ นิตยวรรณะ เป็นครู เป็นนักวิทยาศาสตร์ สนับสนุนให้นักศึกษา แม่โจ้ฝึกปลูกเลี้ยงกล้วยไม้สมัยใหม่และจัดเป็นวิชาเลือกที่เปิดสอนในหลักสูตร ปม.ก. ในปี พ.ศ. 2501 โดยเชิญ ดร.พิศิษฐ์ วรอุไรมาเป็นอาจารย์สอน และใช้บ้านพักของท่าน เป็นเรือนเลี้ยงกล้วยไม้ ชั้นล่างทำเป็นห้องเพาะเมล็ดกล้วยไม้

ในเดือนสิงหาคม 2502 สมาคมกล้วยไม้เชียงใหม่จัดประกวดกล้วยไม้ขึ้น ปรากฏว่า กล้วยไม้ฟ้ามยุรคันที่เลี้ยงในแม่โจ้ชนะเลิศรางวัลยอดเยี่ยม ได้รับประกาศ- ณียบัตร First Class Certificate: FCC เป็นกล้วยไม้ต้นแรกที่ได้รับการจดทะเบียน ยังความปลื้มปิติให้แก่นักศึกษาแม่โจ้เป็นอย่างมาก วงการกล้วยไม้จึงแวะไปเยี่ยมชม ไม้ต้นนี้ในแม่โจ้ตลอดมา

ดร.เสาวรังจึงให้มีการศึกษาเรื่องการผสมพันธุ์กล้วยไม้เพื่อเอาเมล็ดเพาะ ตลอดจนการเพาะเลี้ยงและดูแลต้นอ่อน การศึกษาเรื่องกล้วยไม้จึงได้เริ่มอย่างจริงจังขึ้นแม่โจ้จากจุดนี้เป็นต้นมา จะเรียกว่า งานกล้วยไม้นั้นได้ก่อให้เกิดสาขาวิชากล้วยไม้ครั้งแรกในหลักสูตรปริญญาตรี ของภาควิชาเทคโนโลยีทางพืช คณะผลิตกรรมการเกษตร นอกเหนือจากยาสูบ เมื่อแม่โจ้ได้รับการสถาปนาเป็นสถาบันเทคโนโลยีการเกษตรในปี 2518

ศิษย์ของท่านคนหนึ่งหลายคน ที่สนใจเรื่องกล้วยไม้ คือ อาจารย์บุญ กลุ่มจอหอ ได้รับช่วงงานนี้ เมื่อท่านอาจารย์เสาวรัง ย้ายไปดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรกรรมบางพระในปี พ.ศ. 2504

.....
เรียบเรียงจาก

1) หนังสือที่ระลึก 84 ปี เสาวรัง นิตยวรรณะ บรรณาธิการ ศ.ดร.ไสว พงษ์เก่า
แม่โจ้ รุ่น 15 มก.รุ่น 14

2) อาจารย์เสาวรัง นิตยวรรณะ “ผู้เริ่มงานกล้วยไม้ครั้งแรกที่แม่โจ้” โดยผ.ศ.ธนิต
มะลิสวรรณ แม่โจ้ รุ่น 20

อาคาร เสาวรัง นิตยวรรณะ 2549 คณะวิทยาศาสตร์

รองศาสตราจารย์ ดร.เทพประสงค์ วรรณยศ
องค์การเกษตรกรในอนาคตแห่งประเทศไทย

“แต่ทุกคนควรจะสร้างความมุ่งมั่นในทางที่ดี เพื่อตนเองและส่วนรวมไว้เป็นขั้นๆ แล้วพยายามมุ่งมั่นให้บรรลุถึงจุดหมายปลายทางแต่ละขั้นไว้เสมอ สิ่งเหล่านี้จะให้ความรู้สึกว่าตนเองมีคุณค่าในสังคม ยิ่งกว่านั้น ยังทำให้มีความภูมิใจในความเป็น ถูกแม่โจ้ ที่ดีด้วย...
ประสงค์ วรรณยศ”

ข้อความข้างต้นนี้ คัดบางตอนจากหนังสือ แม่โจ้นุสรณ์ 2505 (รุ่น 25) ซึ่งเป็นรุ่นที่ได้เรียนต่อ “เทคนิคเกษตร” เป็นรุ่นแรก จึงมีความผูกพันกับอาจารย์เป็นพิเศษ

แต่เดิมนั้น ท่านใช้ชื่อว่า “ประสงค์ วรรณยศ” ภายหลังมาเดิมชื่อเป็น “เทพประสงค์ วรรณยศ” ท่านเป็นลูกแม่โจ้ รุ่น 14 (2492) และไปจบปริญญาโททางไม้ผลจากมหาวิทยาลัยเท็กซัส (พ.ศ. 2503)

ในปี พ.ศ. 2504 ท่านยังหนุ่ม เพิ่งกลับมาจากเท็กซัส เมืองเคาบอย เป็นอาจารย์หนุ่มทันสมัย เริ่มนำ สตริงไท (string tie) มาใช้ในการแต่งกายแบบ เคาบอย สวมหมวกเคาบอย ท่านได้เริ่มนำเอากิจกรรมนักศึกษาเกษตรของสหรัฐอเมริกาที่เรียกว่า Future Farmers of America – FFA มาปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับการศึกษาอาชีวเกษตรของประเทศไทย โดยตั้งชื่อว่า องค์การเกษตรกรในอนาคตแห่งประเทศไทย (Future Farmers of Thailand - FFT) และได้เปิดดำเนินการเป็นหน่วยแรกที่แม่โจ้

ในยุคบุกเบิกองค์การเกษตรกรในอนาคตแห่งประเทศไทย หรือ FFT ปี พ.ศ. 2504 นั้น คณาจารย์ที่มีส่วนดำเนินงาน คือผู้อำนวยการ อาจารย์วิภาค บุญศรี วังซ้าย อาจารย์ธรรมเทศนา อาจารย์สุรพล สงวนศรี อาจารย์ประสงค์ วรรณยศ และอาจารย์บุญ กล่อมจ่อหอ มีการร่างธรรมนูญและระเบียบปฏิบัติองค์การเกษตรกรในอนาคตแห่งประเทศไทย นักศึกษาชั้นปีที่ 2 ที่สมัครเข้าเป็นสมาชิกรุ่นนั้นต้อง ผ่านการคัดเลือกจากกรรมการที่ปรึกษาและนักศึกษาเลือกคณะกรรมการ ประจำหน่วยแม่โจ้ นายแสวง ริมประณาม(รุ่น 24)ได้รับเลือกเป็นนายก อกท. คนแรก

กิจกรรม อกท. ได้แพร่ขยายไปยังโรงเรียนเกษตรกรรมและโรงเรียนมัธยมที่มีการเรียนการสอนวิชาเกษตรศิลป์ โดยมีครูเกษตรทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาประจำหน่วย มีเครื่องหมายมิตรภาพ มีสื่อสัญลักษณ์แพร่หลายทั่วไป

กิจกรรม องค์การเกษตรกรในอนาคตแห่งประเทศไทยนี้ได้รุดหน้ามาถึงจุดเป็นที่รู้จักระดับประเทศ เมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จทอดพระเนตรนิทรรศการองค์การเกษตรกรในอนาคตแห่งประเทศไทย (อกท.) หน่วยแม่โจ้ ในงานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ณ สนามกีฬาแห่งชาติ กรุงเทพมหานคร เมื่อ ปี พ.ศ. 2515 และเป็นพระกรุณาธิคุณสูงสุด หาที่เปรียบมิได้ เมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ได้เสด็จเยี่ยม อกท. หน่วยแม่โจ้ อีกครั้งหนึ่ง ที่วิทยาลัยเกษตรกรรมแม่โจ้ เชียงใหม่ ซึ่งเป็นครั้งแรกของประวัติศาสตร์แม่โจ้ เมื่อวันที่ 3 มกราคม พ.ศ. 2516 เวลา 16.30 น.

โครงการ อกท. นี้ได้แผ่वालงในเวลาต่อมา และในระดับโรงเรียนมัธยมนั้น ต่อมาไม่มีกิจกรรม อกท. เหลืออยู่เลย ส่วนในระดับวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนั้น กิจกรรม อกท. ยังคงมีกิจกรรมและการเรียนการสอนอยู่ตราบทุกวันนี้

เฉพาะที่แม่โจ้นั้น ในช่วงที่มีการเปลี่ยนแปลงเป็นการศึกษาระดับปริญญาตรี อาจเป็นด้วยหลักสูตรการเรียนการสอน หรือเพราะเหตุที่ไม่มีผู้ดำเนินการและประสานงานกิจกรรม FFT จึงเงียบไปในบางช่วงและเงียบหายไปเลยในเวลาต่อมา ปัจจุบันกิจกรรม อกท. หรือ FFT จึงเหลืออยู่แต่ในความทรงจำของพวกเราชาวแม่โจ้ที่เคยเป็นสมาชิกหรือเคยร่วมกิจกรรมมาก่อน แต่ปณิธานหรือคติพจน์ของ อกท. หรือ องค์การเกษตรกรในอนาคตแห่งประเทศไทย หรือ FFT ยังคงก้องอยู่ในหัวใจของพวกเราตลอดมา และจะยังคงอยู่กับพวกเราตลอดตลอดไป

Learning to Do
Doing to Learn
Earning to Live
Living to Serve

เราเรียนรู้ด้วยงานการฝึกหัด
เราปฏิบัติเพื่อหวังทางศึกษา
หาเลี้ยงชีพเพื่อชีวิตวัฒนา
ใช้วิชาเพื่อบริการงานสังคม

ปัจจุบันกิจกรรม FFA ในสหรัฐอเมริกา ยังคงดำเนินการและแพร่ขยายออกไปเรื่อยๆ ทั้งในระดับมหาวิทยาลัย และระดับมัธยมศึกษา กิจกรรมนี้ดำเนินการอย่างต่อเนื่องเป็นเวลานาน

รองศาสตราจารย์ ดร.เทพประสงค์ วรรณยศ องค์การเกษตรกรในอนาคตแห่งประเทศไทย

“แต่ละคนควรจะสร้างความมุ่งมั่นในทางที่ดี เพื่อตนเองและส่วนรวมไว้เป็นขั้นๆ แล้วพยายามมุ่งมั่นให้บรรลุถึงจุดหมายปลายทางแต่ละขั้นไว้เสมอ สิ่งเหล่านี้จะให้ความรู้สึกว่าตนเองมีคุณค่าในสังคม ยิ่งกว่านั้น ยังทำให้มีความภูมิใจในความเป็น ลูกแม่โจ้ ที่ดีด้วย....
ประสงค์ วรรณยศ”

ข้อความข้างต้นนี้ คัดบางตอนจากหนังสือ แม่โจ้นุสรณ์ 2505 (รุ่น 25) ซึ่งเป็นรุ่นที่ได้เรียนต่อ “เทคนิคเกษตร” เป็นรุ่นแรก จึงมีความผูกพันกับอาจารย์เป็นพิเศษ.

แต่เดิมนั้น ท่านใช้ชื่อว่า “ประสงค์ วรรณยศ” ภายหลังมาเดิมชื่อเป็น “เทพประสงค์ วรรณยศ” ท่านเป็นลูกแม่โจ้ รุ่น 14 (2492) และไปจบปริญญาโททางไม้ผลจากมหาวิทยาลัยเท็กซัส (พ.ศ. 2503)

ในปี พ.ศ. 2504 ท่านยังหนุ่ม เพิ่งกลับมาจากเท็กซัส เมืองเคาบอย เป็นอาจารย์หนุ่ม ทันสมัย เริ่มนำ สตริงไท (string tie) มาใช้ในการแต่งกายแบบ เคาบอย สวมหมวกเคาบอย ท่านได้เริ่มนำเอากิจกรรมนักศึกษาเกษตรของสหรัฐอเมริกาที่เรียกว่า Future Farmers of America – FFA มาปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับการศึกษาอาชีพเกษตรของประเทศ ไทย โดยตั้งชื่อว่า องค์การเกษตรกรในอนาคตแห่งประเทศไทย (Future Farmers of Thailand - FFT) และได้เปิดดำเนินการเป็นหน่วยแรกที่แม่โจ้

ในยุคบุกเบิกองค์การเกษตรกรในอนาคตแห่งประเทศไทย หรือ FFT ปี พ.ศ. 2504 นั้น คณาจารย์ที่มีส่วนดำเนินงาน คือผู้อำนวยการ อาจารย์วิภาต บุญศรี วังซ้าย อาจารย์ธรรม-เทศนา อาจารย์สุรพล สงวนศรี อาจารย์ประสงค์ วรรณยศ และอาจารย์บุญ กล่อมจ่อหอ มีการร่าง ธรรมนูญและระเบียบปฏิบัติองค์การเกษตรกรในอนาคตแห่งประเทศไทย นักศึกษาชั้นปีที่ 2 ที่สมัครเข้าเป็นสมาชิกนั้นต้อง ผ่านการคัดเลือกจากกรรมการที่ปรึกษา และนักศึกษาเลือกคณะกรรมการ ประจำหน่วยแม่โจ้ นายแสวง ริมประณาม(รุ่น 24)ได้รับเลือกเป็นนายก ออกท. คนแรก

กิจกรรม ออกท. ได้แพร่ขยายไปยังโรงเรียนเกษตรกรรมและโรงเรียนมัธยมที่มีการเรียนการสอนวิชาเกษตรศิลป์ โดยมีครูเกษตรทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาประจำหน่วย มีเครื่องหมาย มีตรา มีเสื้อสัญลักษณ์แพร่หลายทั่วไป

มากกว่า 78 ปี (FFA เริ่มดำเนินกิจกรรมในปี ค.ศ. 1928) และนับวันก็ยิ่งแข็งแกร่งแพร่หลาย และมีกิจกรรมมากขึ้นไปเรื่อยๆ ไม่เฉพาะการเกษตรเท่านั้น รวมทั้งกิจกรรมเสริมคุณภาพชีวิต ของชุมชนและนักเรียนระดับมัธยมที่เรียกว่า 4 H Club (ยุวสิริกร หรือ 4 ก) ก็ขยายตัวและ แข็งแกร่งมั่นคงตลอดมา (4 H Club ก่อตั้งในสหรัฐอเมริกาตั้งแต่ปี ค.ศ. 1903 มากกว่า 103 ปี มาแล้ว ส่วนโครงการยุวสิริกรของประเทศไทยก่อตั้งในปี พ.ศ. 2498 ปัจจุบันยังดำเนิน กิจกรรมอยู่ในบางจังหวัดและโรงเรียนมัธยมบางแห่ง)

อาจารย์เทพประสงค์ วรรณศ ทานทำงาน แบบที่เรียกว่า “ทุ่มเทใจเพื่อทำจริง” ทำทุก อย่างเพื่อแม่โจ้ตลอดมา อาคารศูนย์ฝึกอบรมนานาชาติในมหาวิทยาลัยแม่โจ้

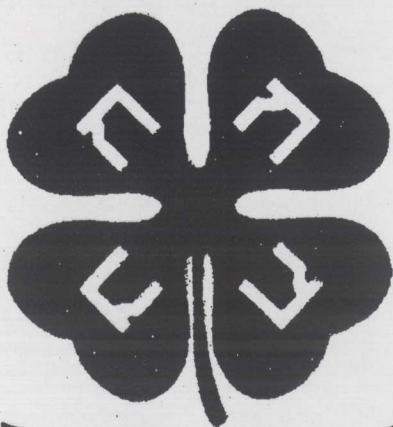
จึงมีชื่ออาคาร “เทพประสงค์ วรรณศ” เป็นอนุสรณ์เพื่อระลึกถึงกิจกรรมและผลงาน ที่ท่านได้ก่อสร้างให้แม่โจ้ในอดีต

อาจารย์เทพประสงค์ วรรณศ นับได้ว่าเป็นผู้เกี่ยวข้องข้องกับกิจกรรม อกท. โดยตรง เป็นที่ยอมรับของพวกเราที่ได้ร่วมกิจกรรมพัฒนาอาชีพเกษตร และเป็นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยตรงกับแผนพัฒนาวิทยาลัยเกษตรกรรมแม่โจ้ ได้ร่วมหารือกับคณาจารย์ท่านอื่นๆ วางแผน ให้ยกฐานะปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนของแม่โจ้เป็นระดับปริญญาตรีมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2507 และทำโครงการเป็นรายงานฉบับสมบูรณ์ในปี พ.ศ. 2510 และดำเนินการนำเสนออย่างต่อเนื่อง โดยปลงความสามัคคีและความต้องการของนักศึกษาแม่โจ้ทั้งหมดจนประสบความสำเร็จ ตาม ปณิธานของลูกแม่โจ้ที่ว่า “แม่โจ้อยู่ได้ด้วยสามัคคี” และ “สามัคคีคือพลัง” ทำให้รัฐบาลเห็น ความสำคัญของการศึกษาเกษตร และยกฐานะให้ “แม่โจ้” ได้มีการเรียนการสอนระดับ อุดมศึกษา และออกกฎหมายยกฐานะให้วิทยาลัยเกษตรกรรมแม่โจ้เป็น “สถาบันเทคโนโลยี การเกษตรแม่โจ้” ในปี พ.ศ. 2518

เรียบเรียงจาก อนุสรณ์งานพระราชทานเพลิงศพ รองศาสตราจารย์ ดร.เทพประสงค์ วรรณศ
ณ ฌาปนสถานแม่โจ้ 26 ธ.ค. 2541

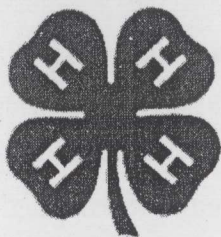
สงวน จันทรทัตเล

12 กรกฎาคม 2549

เครื่องหมาย ชูวกสิกร 4 ก.

หมายถึง เกษ กมล กร กาย ก่อตั้งในประเทศไทย พ.ศ. 2498
 สมัยอาจารย์ท่านอง สิงคาลวนิช เป็นหัวหน้ากองส่งเสริมและเผยแพร่
 อาจารย์ประยูร สวานะสุจริต (แม่โจ้ รุ่น 3) เป็นหัวหน้าแผนกชูวกสิกร
 กรมกสิกรรม (ปัจจุบัน กรมส่งเสริมการเกษตร ดำเนินกิจกรรมเยาวชนเกษตร)

4-H CLUB in USA.

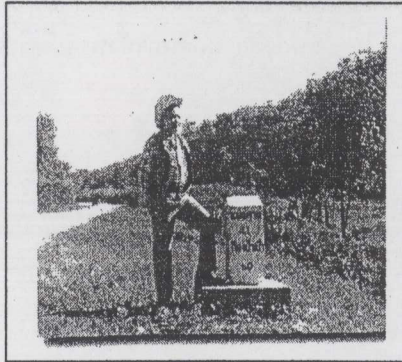
Head, Heart, Hands, Health

ต้นแบบของกิจกรรมเยาวชนเกษตรที่แพร่หลายทั่วอเมริกา

และแพร่ขยายไปทั่วโลก

กว่าจะเป็นสถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้

รองศาสตราจารย์ ดร.เทพประสงค์ วรรณยศ

ต้นปี พ.ศ. 2515 อาจารย์เทพประสงค์ วรรณยศ ได้ระดมความคิดกับอาจารย์ในวิทยาลัยฯ จำนวน 3-4 คน ช่วยกันเขียนโครงการจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีการเกษตรและ โครงการพัฒนา กำลังคนในวิทยาลัยฯ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ เสด็จแม่โจ้ครั้งแรก เมื่อวันที่ 3 มกราคม 2516 เวลา 16.30 น. นับเป็นมหากุณาธิคุณอันล้ำลึกแก่คณะมหาวิทยาลัยแม่โจ้ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ได้เสด็จมาแม่โจ้ครั้งแรก จึงถือว่าเป็นสิริมงคลแก่วิทยาลัยฯ เป็นอย่างยิ่ง

วันที่ 12 ตุลาคม 2516 ได้มีพิธีเปิดสถาบันฝึกอบรมการจัดทรัพยากรธรรมชาติของวิทยาลัยฯ ที่อำเภอค้อยสะเกตต์เพื่อใช้เป็นที่พักงานและอบรมเกษตรกร เป็นการก้าวและขยายงานการศึกษาไปสู่ชนบทครั้งที่สำคัญของแผนพัฒนาแม่โจ้ ตามที่อาจารย์เทพประสงค์ได้วางไว้

วันที่ 7 พฤศจิกายน 2516 เวลา 13.00 น. อาจารย์เทพประสงค์ได้พูดถึงหลักสูตรปริญญาตรีทางเทคโนโลยีการเกษตร แก่นักศึกษาวิชาไม้ผล ท่านได้เคยทำเสนอไปทางกรม อาชีวศึกษามาก่อนแล้วเมื่อเดือนพฤศจิกายน 2510 แต่เรื่องยังเงียบอยู่ จึงตั้งใจว่าจะนำเสนอไป ยังกรมอาชีวศึกษาอีกครั้งหนึ่ง หากพวกเราสนใจก็ให้มาปรึกษาหาแนวทางว่าจะดำเนินการ อย่างไรต่อไป

วันที่ 20 พฤศจิกายน 2516 เวลา 17.00 น. นักศึกษากลุ่มหนึ่งมาขอพบเพื่อหารือเรื่อง
“การเสนอรัฐบาลใหม่เพื่อขอให้พิจารณาฐานะของวิทยาลัยเกษตรกรรมเชียงใหม่ ขึ้นเป็น
สถาบันเทคโนโลยีการเกษตร”

รุ่งขึ้น นักศึกษา 9 คน ได้ไปพบอาจารย์เทพประสงค์ วรรณ เพื่อดำเนินการรับทราบ
ข้อมูล และเพื่อจะใช้เป็นข้อมูลในการขังสัญญานักศึกษาทั้งหมดต่อไป นักศึกษา 9 คนนั้นคือ

พลฯ สิทธิชัย ศรีฤทธิ์

นายสำรอง สุวรรณ

นายถนนอมวงศ์ แสงสว่าง

นายประจัญ บุญยืน

นายปรีชา วิชาเรือง

นายทวีศักดิ์ คุ้มเดช

นายอังคาร ท้วประโคน

นายบุญโย คลไธสง

นายชัยยันต์ ธนามี

วันที่ 23 พฤศจิกายน 2516 เวลา 9.00 น. มีการประชุมนักศึกษาทั้งหมด เพื่อแถลง เรื่อง
ข้อเสนอแก่รัฐบาลขอให้พิจารณาฐานะของวิทยาลัยฯ ขึ้นเป็น “สถาบันเทคโนโลยี
การเกษตร” นักศึกษาแม่โจ้ทุกคนเห็นด้วย และเอาใจช่วยกลุ่มบุกเบิก 9 คนให้ดำเนินกิจกรรม
อย่างต่อเนื่อง

วันที่ 24-26 พฤศจิกายน 2516 อาจารย์เทพประสงค์ ได้เร่งเขียนโครงการโดยมีอาจารย์
ธนิต มะลิสุวรรณ เขียนถ้อยความ และนายพัน บุญเกิด พนักงานพิมพ์ของวิทยาลัยฯ เป็นผู้พิมพ์
โดยมีโครงร่างมาจากเอกสารที่เคยเตรียมไว้ตั้งแต่ปี 2507 และเคยพิมพ์เป็นเล่มไว้แล้วเมื่อปี
2510 การรีบเร่งจัดพิมพ์ครั้งนี้เพื่อให้นักศึกษาได้นำไปชี้แจงต่อคณะสื่อนวชนและการแถลง
ข่าวในเวลาต่อมา

เวลา 17.00 น. ของวันที่ 26 พฤศจิกายน 2516 มีการประชุมคณะอาจารย์และนักศึกษา
ที่เกี่ยวข้องเพื่อชี้แจงรายละเอียดของเอกสารที่จัดทำเสร็จแล้ว มีคณาจารย์มาร่วมรับฟัง หลาย
ท่าน อาทิ

อาจารย์บรรยง สิริชัย

อาจารย์ทวี เวทะธรรม

อาจารย์สมิท วาฤทธิ

อาจารย์เลอสันต์ สุวรรณนิตย

อาจารย์อานนท์ เทียงตรง

อาจารย์บุญ กุลอมจจอ

อาจารย์เรวัต พ้อคำ

และ หัวหน้าคณะวิชาทุกคนมาร่วมรับฟัง ชักซ้อมความเข้าใจเพื่อเป็นข้อมูล
สำหรับตอบคำถามสื่อมวลชน จัดพิมพ์ข้อเสนอความยาว 14 หน้ากระดาษ มีข้อเสนอแนะรวม
14 ข้อ ได้หมุนโรเนียวแจกทุกคนสำหรับนำติดตัวและไปเสนอต่อสื่อมวลชนและรัฐบาล

วันที่ 27 พฤศจิกายน 2516 ได้เสนอโครงการนี้ต่อสื่อมวลชนในเชียงใหม่และลำปาง
ซึ่งได้รับการสนับสนุนอย่างเต็มที่ โดยเฉพาะจากคุณรุ่งโรจน์ ณ ลำปาง

นักศึกษา 7 คน เดินทางลงไปกรุงเทพฯ ในคืนนั้น เวลา 21.00 น.

พลท.ศิริชัย ศรีฤทธิ

นายตำรวจ กสิกรรม

นายตำรวจ สุวรรณ

นายถนอมวงศ์ แสงสว่าง

นายอังการ ท้วประโคน

นายปรีชา วิชาเรือง

นายสุรคณ์ ทองยัง

ทุกคนแบ่งหน้าที่กันทำงาน ส่วนนักศึกษาอื่นๆ เอาใจช่วยและรวบรวมเงินสดให้เป็น
ค่าใช้จ่ายไป 4,500 บาท(สี่พันห้าร้อยบาท) ซึ่งเมื่อไปถึง กทม. แล้ว ก็ได้รับการช่วยเหลือจาก
บรรดาศิษย์เก่ารุ่นต่างๆ ที่อยู่ใน กทม. เป็นอย่างดี ทั้งสถานที่พัก และอาหาร โดยมีนักศึกษาอีก
คนหนึ่งเดินทางไป กทม. เพื่อช่วยประสานงานให้ คือ นายพน พันวร ทำให้การติดต่อ
ประสานงานกับหน่วยงานและบุคคลหลายระดับเป็นไปได้ตามที่วางแผนไว้

วันที่ 28 พฤศจิกายน 2516 เวลา 18.00 น. รองนายกรัฐมนตรี ศาสตราจารย์สุกิจ นิมมานเหมินทร์ ให้ตัวแทนนักศึกษาเข้าพบที่บ้านพักส่วนตัว และยินดีสนับสนุนช่วยเหลือ นักศึกษาเต็มที่ กลางคืนมีข่าวโทรทัศน์ออกมา

วันที่ 30 พฤศจิกายน 2516 นักศึกษาเข้าพบ รองนายกรัฐมนตรีฯ ที่ทำเนียบรัฐบาล เข้าพบรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ศาสตราจารย์ น.พ.บุญสม มาร์ติน

วันที่ 3 ธันวาคม 2516 นักศึกษาเข้าพบ อธิบดีกรมอาชีวศึกษา

รองโฆษกสำนักนายกรัฐมนตรี เลขานุการรัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัย และ รัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัย ศาสตราจารย์อรุณ สรเทศน์

นักศึกษาอีกกลุ่มหนึ่งเข้าพบผู้อำนวยการกองวิทยาลัย คุณหญิงสมโรจน์ สวัสดิกุล ณ อยุธยา เพื่อชี้แจงเรื่องการเคลื่อนไหวของนักศึกษาเพื่อนำเสนอต่ออธิบดีกรมอาชีวศึกษา

วันที่ 4 ธันวาคม 2516 รองนายกรัฐมนตรี ศาสตราจารย์สุกิจ นิมมานเหมินทร์ นำ เรื่องการยกฐานะของ “แมโจ” เสนอคณะรัฐมนตรีในการประชุมประจำสัปดาห์ในวันอังคารที่ 4 ธันวาคม 2516 เวลา 09.00 น.

เวลา 21.50 น. โทรศัพท์ทางไกลจากนักศึกษาที่กรุงเทพฯ แจ้งมาว่า...“คณะรัฐมนตรี รับหลักการและไม่ขัดข้องที่จะยกฐานะของแมโจให้เป็นสถาบันเทคโนโลยีการเกษตร”

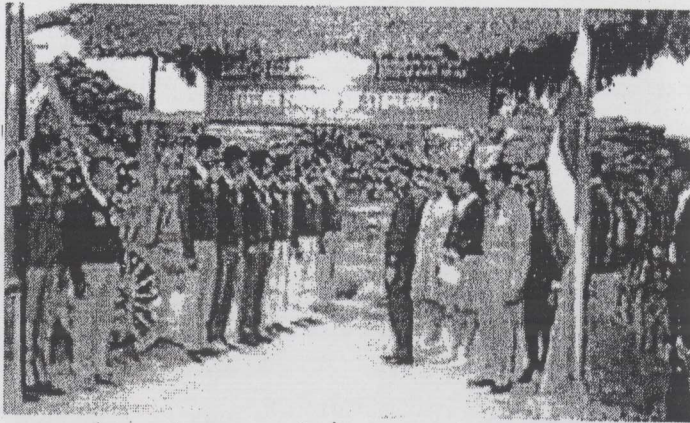
วันที่ 5 ธันวาคม 2516 วันเฉลิมพระชนมพรรษาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ

หนังสือพิมพ์รายวันหลายฉบับลงข่าวพาดหัว คณะรัฐมนตรีอนุมัติวิทยาลัยเกษตร แมโจ เป็นสถาบันเทคโนโลยีการเกษตร

หลังจากนั้น

ทุกอย่างดำเนินการไปตามขั้นตอน ตั้งแต่คณะรัฐมนตรีรับหลักการ ผ่านไป คณะกรรมการร่างพระราชบัญญัติ เสนอสภานิติบัญญัติ แก้ไขและปรับปรุงหลายครั้ง กว่าจะได้เข้าสู่การพิจารณาวาระสอง และ สาม กว่าที่จะได้เป็นกฎหมายด้วยคะแนนเสียง 101 ต่อ 0 เมื่อวันที่ 2 มกราคม 2518

ในที่สุด พระราชบัญญัติสถาบันเทคโนโลยีการเกษตร พ.ศ. 2518 ก็ได้ประกาศลงในราชกิจจานุเบกษาเล่มที่ 92 ตอนที่ 41 วันที่ 19 กุมภาพันธ์ พุทธศักราช 2518

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ เสด็จเยี่ยมชมองค์การเกษตรกรในอนาคต
หน่วยแม่โจ้ เมื่อวันที่ 3 มกราคม พ.ศ 2516

องค์การเกษตรกรในอนาคต “FFT” หน่วยแม่โจ้
เปิดดำเนินการครั้งแรกในปี พ.ศ 2504 และคัดเลือกนักศึกษาเข้าเป็นสมาชิก
ปีละไม่เกิน 25 คน ฝึกหัดปฏิบัติตนตามกฎหมายของ FFT.

Learning by Doing.

เรียบเรียงจาก/ “กว่าจะเป็นสถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้” โดย รศ.เทพประสงค์
วรยศ รองอธิการบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนา สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้

หนังสือ อนุสรณ์งานพระราชทานเพลิงศพ รองศาสตราจารย์ ดร. เทพประสงค์ วรยศ
ณ ฌาปนสถานแม่โจ้ อ.สันทราย จ.เชียงใหม่ วันเสาร์ที่ 26 ธันวาคม 2541

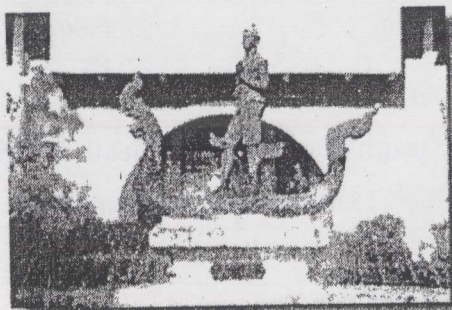
.....

เรียบเรียงสำหรับรายการวิทยุ แม่โจ้เมื่อวันวาน. ดำเนินแม่โจ้ ตอนที่ 11

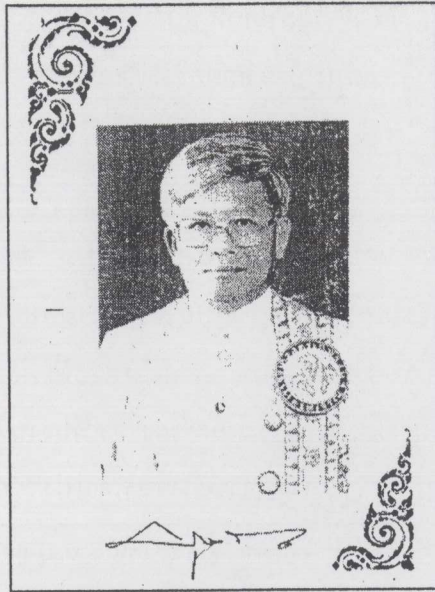
สงวน จันทรทะเล

ที่ปรึกษาอธิการบดีด้านกิจการศิษย์เก่าสัมพันธ์

13 กรกฎาคม 2549

ดร.บุญรอด ศุภอุดมฤกษ์
นักพัฒนาพื้นที่เกษตรที่สูงโครงการหลวง

คณะอาจารย์จากแม่โจ้ได้อาสาสมัครไปช่วยงาน โครงการหลวงพัฒนา
ชาวเขาตามหมู่บ้านห่างไกลทั้งโดยทางรถยนต์และเฮลิคอปเตอร์ในวันอาทิตย์เป็น
ประจำตั้งแต่ปี พ.ศ. 2513 เป็นต้นมา สมัยนั้นเรียกว่า โครงการหลวงพัฒนาชาวเขา มี
ชื่อเรียกอีกชื่อว่าโครงการเกษตรหลวงในพระบรมราชานุเคราะห์ และหม่อมเจ้าภิศเดช
รัชนี ท่านทรงเรียกว่า โครงการหลวง ยุค 3 ม. คือ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และ แม่โจ้

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ก็มีศูนย์วิจัยไม้ผลเมืองหนาวที่ดอยปุย หลังพระ
ตำหนักภูพิงศ์ฯ และสถานีวิจัยเกษตรหลวงอ่างขาง โดยมีคณาจารย์อาสาสมัคร
ออกมาทำงานเป็นทีมทุกวันอาทิตย์ เดินทางโดยรถยนต์และเฮลิคอปเตอร์ของ

กองทัพอากาศ สลับกันไปทุกอาทิตย์ ที่ทีมงานชุดบุกเบิกที่ขอบันทึกไว้ คือ ศาสตราจารย์แสงธรรม คมกริช ศาสตราจารย์ ดร.สุธรรม อารีกุล ศาสตราจารย์ ปวิณ ปุณศรี ศาสตราจารย์ ดร.สันตติ โรจน์สุนทร ส่วนทีมงานที่ประจำที่สถานีวิจัยไม้ผลเมืองหนาวที่คอยปุย มี อาจารย์สืบศักดิ์ นวจินดา อาจารย์นิเวศน์ ไทรหอมหวล มหาวิทยาลัยเชียงใหม่มีหมู่บ้านที่ออกไปส่งเสริมเกษตรที่บ้านปางป่าคา อำเภอแม่อิง บ้านห้วยผักไผ่ อำเภอฝาง และที่บ้านหลวงจังหวัดน่าน หัวหน้าทีมงานอาสาสมัครคือ อาจารย์สังเวียน โพธิศรี (แม่ใจรุ่น 9)

วิทยาลัยเกษตรกรรมแม่ใจ มีอาจารย์วิภาดา บุญศรี วังซ้าย เป็นหัวหน้าทีมอาสาสมัครได้ออกไปทำงานพัฒนาชาวเขากับอาจารย์ท่านอื่นๆ ในวันอาทิตย์อย่างสม่ำเสมอ โดยมีหมู่บ้านที่ออกไปส่งเสริมเกษตรเป็นประจำ คือ บ้านใหม่หมอกจ้าม บ้านขุนแจ และบ้านสะโง๊ะ บ้านผาหมี จังหวัดเชียงราย ทีมงานที่ไปประจำมี อาจารย์ สุรัตน์ มงคลไชยสิทธิ์ (รุ่น 1) อาจารย์กำจร บุญแปง (รุ่น 1) อาจารย์เลอรัศันต์ สุวรรณนิธย์ (รุ่น 15) อ.สนธิ วาฤทธิ์ (รุ่น 17) และ อ.บุญ กล่อมจอหอ(รุ่น 18)

ต่อมาใน ปี 2516 โครงการหลวงพัฒนาชาวเขาก็เปลี่ยนมาใช้ชื่อว่า “โครงการหลวง”(The Royal Project) และมีสำนักงานอยู่ที่สี่แยกกรีนคำ สำนักงานเดียวกับโครงการส่งเสริมการปลูกพืชทดแทนฝิ่นของสหประชาชาติ (The United Nations Program for Drug Abuse Control- UNPDAC) โดยมี ม.จ. ภิศเดช รัชนี เป็นองค์อำนวยการโครงการหลวง ท่านได้จัดตั้งคณะกรรมการวิจัยเกษตรที่สูง(Highland Agricultural Research Coordinating Committee – HARCC)ขึ้นเมื่อวันที่ 10 ธันวาคม 2518 มีการประชุมครั้งแรกที่ คณะเกษตรศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยมีหน่วยงานของรัฐบาลไทยที่เกี่ยวข้องกับงานพัฒนาที่สูงเข้าร่วมเป็นกรรมการในครั้งแรก 7 หน่วยงาน คณะทำงานของ “สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่ใจ” (Maejo Institute of Agricultural

Technology – MIAT) ได้เข้าเป็นสมาชิกของคณะกรรมการนี้เมื่อวันที่ 2 เมษายน 2520 ต่อมา มีหน่วยงานอื่นๆ เข้ามาร่วมทำงานและเป็นกรรมการ รวมทั้งสิ้น 18 หน่วยงาน

สำนักงานโครงการหลวง ได้ย้ายสำนักงานจากสี่แยกกรีนคำมาอยู่ที่ใหม่ ตรงกันข้ามกับพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ถนนไฮเวย์ เมื่อวันที่ 12 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2521 เรียกสำนักงานว่า “โครงการหลวง” โดยมีสำนักงานของฝ่ายวิจัยเกษตร กระทรวงเกษตรสหรัฐ (U.S. Department of Agriculture/Agricultural Research Service) อยู่ในอาคารเดียวกัน มี นายสงวน จันทรทัตเต (แม่โจ้ รุ่น 25) ทำหน้าที่ผู้จัดการสำนักงานโครงการหลวง และเป็นผู้ช่วยฝ่ายวิจัยเกษตร กระทรวงเกษตรสหรัฐ

เดือนมิถุนายน พ.ศ. 2521 ดร.บุญรอด สุกอุดมฤกษ์ ได้ย้ายโอนมาจากกรมพัฒนาที่ดิน มาเป็นอาจารย์สอนที่สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้ และในฐานะที่มีประสบการณ์การทำงานโครงการตามพระราชดำริที่หุบกะพงมาก่อน ดร.บุญรอด สุกอุดมฤกษ์ จึงได้อาสามาทำงานส่งเสริมและวิจัยให้กับโครงการหลวงตั้งแต่นั้นมา

งานพัฒนาเกษตรที่สูงบ้านทุ่งหลวง ตำบลแม่วีน อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ จึงได้เริ่มขึ้นในปี พ.ศ. 2522 โดยโครงการหลวงและสถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้เป็นผู้ดูแลพัฒนาพื้นที่ ส่งเสริมอาชีพให้เกษตรกรเพื่อให้ลดพื้นที่การปลูกฝิ่นและพัฒนาคุณภาพชีวิตของชาวเขา ม.จ. ภิศเดช รัชนี้ องค์อำนวยการโครงการหลวงได้พา ดร.บุญรอด สุกอุดมฤกษ์ ขึ้นไปดูพื้นที่การทำงาน และส่งเจ้าหน้าที่สนามทำหน้าที่หัวหน้าสถานีส่งเสริมเกษตรที่สูงคนแรกขึ้นไปประจำ คือ นายสุเทพ อนุรักษ์จีนะ(แม่โจ้ รุ่น 41) โดยขออาศัยบ้านชาวบ้านเป็นที่พักชั่วคราว และนั่นคือการเริ่มต้นงาน พัฒนาเกษตรที่สูงบ้านทุ่งหลวง โดยโครงการหลวงเป็นคู่ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง งบประมาณค่าใช้จ่ายในงานพัฒนาส่งเสริม

เกษตรที่สูงจากกระทรวงเกษตรสหรัฐเป็นเงิน \$281,240 ระยะเวลา 7 ปี (พ.ศ.2522-2529)

ต่อมาสถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้ก็ได้รับงานส่งเสริมพัฒนาเกษตรที่สูงที่บ้านแม่ป๋นหลวง อำเภอพร้าวอีกหนึ่งแห่ง โดยมี ดร.ปานเดช ปุณณพรรค์ เป็นผู้ประสานงานกับโครงการหลวง โดยได้รับการสนับสนุนจากกระทรวงเกษตรสหรัฐ เป็นเงิน \$244,750 เป็นระยะเวลา 6 ปี (พ.ศ.2523-2529)

ในด้านงานวิจัยเกษตรที่สูง ในปี พ.ศ. 2526 ทางสถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้ก็เริ่มดำเนินงานวิจัยการผลิตผักเมืองหนาว โดยมี อาจารย์เทพประสงค์ วรยศ เป็นผู้ดำเนินงานวิจัย ในปี พ.ศ. 2527 เริ่มดำเนินการที่บ้านแม่สาใหม่ อำเภอแม่ริม แม่โจ้เริ่มงานวิจัยการขยายพันธุ์มันฝรั่ง โดยมี ดร. ธงไชย ทองอุทัยศรี เป็นผู้ดำเนินงานวิจัย ในท้องที่อำเภอแม่แจ่ม อำเภอแม่ริม มาจนถึงปี พ.ศ 2530

ในปี พ.ศ 2530 ดร.บุญรอด ศุภอุดมฤกษ์ ได้ใช้เวลาทำงานวิจัยที่ท่านชอบอีกโครงการหนึ่ง เกี่ยวกับการใช้ที่ดินอย่างมีประสิทธิภาพบนที่สูง (Soil Management in the Highlands) ซึ่งผลจากการวิจัยของท่านก็ทำให้งานพัฒนาเกษตรที่สูงดำเนินการต่อเนื่องอย่างมีประสิทธิภาพตลอดมา

ทุกโครงการที่ ดร.บุญรอด ศุภอุดมฤกษ์ เป็นอาสาสมัครทำให้กับโครงการหลวงนั้น ได้ผลตามความมุ่งหมายของโครงการหลวง ท่านได้ทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาของโครงการต่างๆ อีกหลายโครงการ รวมทั้งโครงการคอยเวียงผา ในเขตอำเภอไชยปราการ ที่อยู่ห่างไกล ไม่มีทางคมนาคมในยุคนุกเบิกเลย ต้องเดินเท้าตลอด แต่ท่านก็ทำด้วยความเต็มใจและด้วยความมุ่งมั่นแก้ปัญหาต่างๆ จนผ่านไป ด้วยดีตลอดมา

ดร.บุญรอด สุกอุดมฤกษ์ ได้รับใช้งานโครงการอย่างเต็มที่ตลอดมา รวมทั้งได้ปฏิบัติงานในหน้าที่การสอนและบริหารงานที่ได้รับมอบหมายในมหาวิทยาลัยแม่โจ้ด้วยความซื่อตรง จริงใจ มานะบากบั่น และแก้ปัญหาต่างๆ ไปด้วยดีและประสบผลสำเร็จ ในงานที่ได้รับมอบหมาย

ดร.บุญรอด สุกอุดมฤกษ์ ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นสูงสุด เมื่อวันที่ 5 ธันวาคม พ.ศ. 2539 ชั้น ตติยจุลจอมเกล้าวิเศษ (ต.จ.ว.)

ดร.บุญรอด สุกอุดมฤกษ์ เสียชีวิตด้วยโรคเนื้อเยื่อสมองอักเสบ เมื่อวันที่ 19 กันยายน พ.ศ. 2542

นายสงวน จันทรทัตะ (รุ่น 25) อดีตผู้จัดการสำนักงานโครงการหลวง เชียงใหม่ ได้เขียนคำไว้อาลัย ในหนังสือ อนุสรณ์พระราชทานเพลิงศพ ดร.บุญรอด สุกอุดมฤกษ์ ว่า.. “ดร.บุญรอด สุกอุดมฤกษ์ เป็นบุคคลที่มีมนุษยสัมพันธ์ดีเยี่ยมต่อบุคคลทุกระดับที่ได้พบเห็น..เป็นนักวิชาการ เป็นนักส่งเสริม เป็นที่ปรึกษา และเป็นพี่ที่ดีแก่น้องๆ ถูกแม่โจ้ ทุกคน.....พวกเราที่ได้เคยทำงานมาด้วยกัน ถือว่า ดร.บุญรอด..เป็นดอกเตอร์ติดดิน.. เป็นแบบฉบับของถูกแม่โจ้ที่ดี ที่พวกเรายกย่องในสปิริตของท่าน.”

สมพร มีแสงแก้ว (รุ่น 43) รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารและฟาร์ม มหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร ผู้ที่ได้เคยเริ่มทำงานกับ ดร.บุญรอด สมัยเริ่มโครงการหลวง แม่ป๋นหลวง ได้เขียนคำไว้อาลัยไว้ตอนหนึ่งว่า..

“ นานร่วม 20 ปี ที่ผมได้ร่วมงานกับอาจารย์ ดร.บุญรอด สุกอุดมฤกษ์ ตั้งแต่ งานโครงการหลวงบนดอยที่ยากเย็นแสนเข็ญ จนสุดท้ายมาลงที่ชายทะเลและแม่อิงหวัดชุมพร ที่มีอุปสรรคและปัญหามากมายให้พวกเรามาแก้ไขทุกๆ อย่าง ทุกก้าวที่เราเดินตามท่าน อาจารย์บุญรอด.. พวกเราได้ประสบการณ์ ได้ความรู้ และโอกาสดีๆ มากมายเท่าที่ท่านสามารถจะให้ได้... ท่านอาจารย์บุญรอด เป็นผู้ที่ทำงานด้วยใจ งานที่

ท่านได้รับมอบหมาย ท่านจะเสียสละทุกอย่าง เพื่อให้งานประสบความสำเร็จ โดยเฉพาะงานที่แม่โจ้ละแหม ท่านฝันอยากให้เป็นศูนย์ฝึกงาน แก่นักศึกษา และเป็นส่วนหนึ่งของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ที่จะสร้างโอกาสและสิ่งดีๆ ให้กับนักศึกษาและชุมชนท้องถิ่น.... พวกเราขอสัญญาว่า เราทุกคนที่แม่โจ้ชุมพร จะรักษาแผ่นดินของแม่โจ้ (ละแหม) ผืนนี้ และสานเส้นทางฝันของอาจารย์บุญรอดสืบตลอดต่อไป จนกว่าจะถึงวันที่พวกเราสิ้นสุดการเดินทางดังอาจารย์.....”

“ดร.บุญรอดเมื่อท่านทำงาน ท่านยึดเอาประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก ทำงานเข้ากับบุคคลอื่นได้อย่างดีเยี่ยม ทำเพื่อสถาบันแม่โจ้ ขอให้ดวงวิญญาณของ ดร.บุญรอด ศุภอุดมฤกษ์ จงสู่สุคติในสัมปรายภพด้วยเถิด...”

.....
เรียบเรียงจาก

1) โครงการหลวง ย้อนอดีตในความทรงจำ โดย สงวน จันทร์ทะเล 2539

2) หนังสืออนุสรณ์งานพระราชทานเพลิงศพ นายบุญรอด ศุภอุดมฤกษ์

29 สิงหาคม 2542

เรียบเรียงสำหรับออกอภิสารายการ แม่โจ้เมื่อวันวาน

สงวน จันทร์ทะเล

ที่ปรึกษาอธิการบดีด้านกิจการศิษย์เก่าสัมพันธ์

31 กรกฎาคม 2549

ดร.บุญรอด สุภอุดมฤกษ์

นักบุกเบิกพื้นที่เพื่อพัฒนาแม่โจ้ละแอมจังหวัดชุมพร

ดร.บุญรอด สุภอุดมฤกษ์ รับราชการอยู่กรมพัฒนาที่ดิน เป็นผู้ริเริ่มบุกเบิกโครงการหุบกะพง จังหวัดเพชรบุรี เป็นคนแรกที่เข้าไปเริ่มงานและประสบความสำเร็จและกลายเป็นแบบอย่างของการพัฒนาพื้นที่มาจนถึงปัจจุบัน ได้ย้ายมาเป็นอาจารย์สอนที่สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรเมื่อเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2521

จากประสบการณ์จากโครงการหุบกะพง โครงการหลวงจึงได้ขอให้สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้ ส่ง ดร.บุญรอดเข้าไปร่วมปฏิบัติงานเพื่อพัฒนาพื้นที่และส่งเสริมเกษตรที่สูง โดยเริ่มเข้าไปอาสาสมัครทำงานให้โครงการหลวง ที่บ้านทุ่งหลวง อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2521 และเป็นผู้ประสานงานของโครงการอื่นๆ ในหลายพื้นที่ ที่โครงการหลวง ขอให้ไปรับผิดชอบ เช่น ที่ดอยเวียงผา เป็นคณะกรรมการฝ่ายพัฒนาของมูลนิธิโครงการหลวงในเวลาต่อมา

โครงการตามพระราชดำริอีกหลายโครงการที่สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้มีโอกาเข้าไปร่วมปฏิบัติงาน เช่น ที่ กลุ่มน้ำเข็ก จังหวัดเพชรบูรณ์ ดร.บุญรอดก็เข้าไปร่วมทำงานอย่างจริงจัง เป็นการเปิดโอกาสให้อาจารย์ท่านอื่นๆ รวมทั้งนักศึกษาแม่โจ้ได้มีโอกาสออกไปทำงานหาประสบการณ์เหล่านั้นด้วย

ส่วนงานวิชาการในสถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้นั้น ดร.บุญรอด เคยดำรงตำแหน่งรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ รองอธิการบดีฝ่ายกิจการพิเศษ เป็นผู้อำนวยการกองห้องสมุด และเป็นผู้อำนวยการโครงการพัฒนาพื้นที่ละแอม จังหวัดชุมพร เมื่อ ปี พ.ศ. 2536

ชีวประวัติ

ดร.บุญรอด สุภอุดมฤกษ์ เกิดเมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม พ.ศ. 2482 ที่อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม มีพี่น้องทั้งหมด 7 คน บิดา ชื่อ อ่อน มารดาชื่อ จวน

สมรสกับ คุณอุไร จึงวานิช เมื่อเดือนมกราคม 2508 มีบุตรชาย 1 คน ธิดา 2 คน การศึกษาจบชั้นอาชีวศึกษาตอนปลายจากโรงเรียนเกษตรกรรมนครปฐม

จบวิชาชีพเกษตรกรรมชั้นสูงจาก วิทยาลัยเกษตรกรรมแม่โจ้เชียงใหม่ (รุ่น 22)

จบปริญญาตรี กสิกรรมและสัตวบาล จากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จบปริญญาโท และปริญญาเอก ทาง Soil Science จาก University of the Philippines at Los Banos.

รับราชการ พ.ศ.2508 เริ่มรับราชการ นักเกษตรตรี กรมพัฒนาที่ดิน

พ.ศ. 2518 เป็นนักวิชาการเกษตร 5 กรมพัฒนาที่ดิน

พ.ศ. 2521 เมื่อวันที่ 1 มิถุนายน ย้ายโอนมารับตำแหน่ง อาจารย์ ระดับ 5 ที่

สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้ และได้เลื่อนขั้นตามลำดับ

พ.ศ. 2526 เป็นอาจารย์ ระดับ 7 ภาควิชาดินและปุ๋ย คณะผลิตกรรมการเกษตร
เครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ได้รับพระราชทานสูงสุด คือ

ตติยจุลจอมเกล้าวิเศษ (ต.จ.ว.) เมื่อวันที่ 5 ธันวาคม พ.ศ. 2539

เสียชีวิต เมื่อวันที่ 19 กันยายน 2541 ด้วยโรคเนื้อเยื่อสมองอักเสบ (สิริรวมอายุได้ 60 ปี 24 วัน)

ดร.สรายุ เพิ่มพูล (รุ่น 24) อดีตอธิการบดีมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ได้เขียนไว้ใน

หนังสืองานพระราชทานเพลิงศพ ดร.บุญรอด สุภอุดมฤกษ์ ว่า

“การสูญเสียอาจารย์ ดร.บุญรอด สุภอุดมฤกษ์ ในขณะที่เดินทางไปปฏิบัติราชการ ณ จังหวัดชุมพร (อำเภอละแม) และไม่มีโอกาสกลับไปถึงสถานที่ทำงาน ณ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ เชียงใหม่ หรือบ้านพักอีก เป็นเหตุการณ์ที่ทุกคนคาดไม่ถึง แม้ว่า เกิด แก่ เจ็บ ตาย จะเป็นสังขาร ที่มีอาภัพวิเศษได้....พวกเราคาดหวังว่า ท่านจะสามารถทำงานที่ได้รับมอบหมายได้จนเกษียณอายุราชการ ซึ่งเหลือเวลาอีกเพียง 1 เดือน กับ 1 สัปดาห์ เท่านั้น...

ดร.บุญรอด เป็นเสมือน สัญลักษณ์ หรือตัวแทนของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ กับโครงการหลวง เนื่องจากได้รับมอบหมายให้ทำงานในโครงการหลวงมาโดยตลอด....จนได้รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ตติยจุลจอมเกล้าวิเศษ (ต.จ.ว.) ซึ่งเป็นเกียรติแก่อาจารย์และวงศ์ตระกูล....”

ดร.อานนท์ เทียงตรง (รุ่น 20) อดีตอธิการบดีมหาวิทยาลัยแม่โจ้ เขียนไว้ว่า

“ดร.บุญรอด รับเป็น ผู้อำนวยการ โครงการพัฒนาพื้นที่ละแม จำนวน 1,750 ไร่ ที่อำเภอละแม จังหวัดชุมพร ทำให้ศูนย์ไร่ฝึกนักศึกษาแม่โจ้-ละแม ได้รับการพัฒนาเป็น สำนักสหวิชาการ ซึ่งเป็นผลงานสุดท้ายที่ ดร.บุญรอด ได้ฝากไว้กับมหาวิทยาลัยแม่โจ้....

วันที่ 1 พฤษภาคม 2540 ดร.บุญรอด ได้รับแต่งตั้งให้ รักษาการแทนรองอธิการบดีฝ่ายพัฒนา (แม่โจ้ – ละแม)...

การจากไปของ ดร.บุญรอด.. นับเป็นความสูญเสียกำลังคนระดับปริญญาเอกไปอีกคนหนึ่ง...และเป็นการสูญเสียน้องชายอันเป็นที่รักและนับถือไปอย่างไม่มีวันกลับ.....”

ดร.เทพ พงษ์พานิช (รุ่น 32 - อธิการบดีคนปัจจุบัน) ขณะนั้น เป็น คณบดีคณะธุรกิจการเกษตร เขียนกล่าวความรู้สึกว่า..

“ดร.บุญรอด เป็นนักบุกเบิกพื้นที่หรือโครงการใหม่ๆ ตลอดมา นับตั้งแต่รับราชการกรมพัฒนาที่ดิน จนกระทั่งย้ายมาอยู่แม่โจ้ ท่านบอกผมว่า...-คิดว่าจะสบายขึ้นเมื่อเข้ามาอยู่แม่โจ้ กลับหนักกว่าเดิมไปอีก—ผมได้แต่ปลอบใจท่านและให้กำลังใจว่า ... ผมก็เช่นเดียวกับท่าน ถือว่าแม่โจ้เคยมีบุญคุณกับเรา ณ วันนี้ เรามาตอบแทนบุญคุณของแม่(โจ้) ของเรา ก็แล้วกัน.....

วันที่ 23 กรกฎาคม 2542 วันสุดท้ายที่ผมได้พบท่าน เพราะนัดเจอกันที่อำเภอละแม จังหวัดชุมพร ไปเยี่ยมชมอาคารกำลังก่อสร้างของแม่โจ้ที่นั่น ท่านให้ผมช่วยออกความคิดเห็นการใช้สีทาอาคาร ว่าอย่างไรถึงจะสวย (ผมขอออกแบบสีอาคาร) และได้พูดถึงอนาคตของแม่โจ้ละแมว่าจะพัฒนาการเรียนการสอนอย่างไร.....

เย็นวันนั้นเราแยกกัน ผมเดินทางไปสุราษฎร์ธานีและกลับเชียงใหม่ และอีก 2 วัน ท่านก็เข้า กทม. และเข้าโรงพยาบาลศิริราช อีกครั้งด้วยโรคเก่ากำเริบ และไม่มีโอกาสได้พบกันอีกเลย ผมยอมรับว่า ขาดคนที่รู้ใจและพุดรู้เรื่องไปอีก 1 คน ในชาติของผม.....”

ดร.บุญรอด ศุภอุดมฤกษ์ ได้ลาจากพี่น้องลูกแม่โจ้ไป เมื่อวันที่ 19 กันยายน 2542 ทุกวันนี้..อาคารอำนวยการของมหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร ได้มีชื่ออาคารว่า

“อาคารบุญรอด ศุภอุดมฤกษ์” พร้อมภาพถ่ายขนาดใหญ่ของ ดร.บุญรอด ในชุดเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ดติชจุลจอมเกล้าวิเศษ ติดตั้งที่ผนังด้านหน้าสำนักงานภายในอาคาร เพื่อ

เป็นเกียรติภูมิยกย่องมองเด่นสง่า และเป็นທີ່ระลึกในความผูกพันของ ดร.บุญรอด สุภอุดมฤกษ์ กับ
มหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร และระลึกถึงคุณความดีของท่านซึ่งจะอยู่ในความทรงจำของเรา
ชาวแม่โจ้ ตลอดไป

.....

เรียบเรียงจาก หนังสืองานพระราชทานเพลิงศพ นายบุญรอด สุภอุดมฤกษ์ ณ ฌาปนสถานบ้าน

แม่โจ้ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ วันอาทิตย์ที่ 29 สิงหาคม พ.ศ. 2542

เรียบเรียงสำหรับออกอากาศ รายการแม่โจ้เมื่อวันวาน

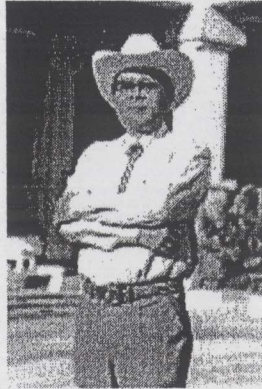
สงวน จันทร์ทะเล

28 กรกฎาคม 2549

พิธีไหว้ครูมหาวิทยาลัยแม่โจ้ชุมพร 18 มิถุนายน 2549

เมื่อผ่านประตูใหญ่เข้ามาสู่มหาวิทยาลัยแม่โจ้ สิ่งที่สุดตา คือที่
ป้ายสี่แยก มีข้อความ " **Welcome to Maejo University,
The Home of Cowboys.**"

ดร. เทพ พงษ์พานิช
ได้ให้ความหมายและเน้นให้พวกเรา " คาบอยแม่โจ้"
ต้องมีและต้องจดจำไว้คือ

**มีความเป็นสุภาพชน
มีความอดทน
เป็นคนขยันขันแข็ง
มีความคิดสร้างสรรค์
มีน้ำใจ มีวินัย สามัคคี เคารพผู้อาวุโส
มีวิญญาณของนักสู้ที่กล้าหาญ
ชาญฉลาดต่อการแก้ไขปัญหา ดจดจำลูกแม่โจ้**

ในวาระครบรอบ 70 ปี แม่โจ้ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ได้จัดงาน ราล์ก สู้ฮ้อมอกแม่โจ้ 70 ปี ระหว่างวันที่ 5 -12 ธันวาคม พ.ศ. 2547 ณ สนามอินทนิล มหิษย์เก่า แม่โจ้มาร่วมงานเป็นพิเศษในวันราล์กความหลัง คืนวันที่ 10 ธันวาคม มหิษย์เก่า และครอบครัวมาร่วมงานมากกว่า 5,000 คน ถือเป็น HomeComing Night เพื่อ ราล์กถึงแม่ผู้ให้ความรู้ (Alma Mater) ได้มีพิธีเปิดลานจัดรสนานาชาติและหอ เกียรติยศ (Maejo Hall of Fame) มีรูปปั้น " คาบอยแม่โจ้" อยู่หน้าหอเกียรติยศ และถือเป็นงานประวัติศาสตร์ของพวกเราชาวแม่โจ้ที่สำคัญยิ่งอีกงานหนึ่ง

มีการจำหน่าย String tie และหมวกเคาบอยให้แก่ศิษย์เก่า เป็นสัญลักษณ์ Maejo Cowboy ทำให้ เคาบอยแม่โจ้ แพร่หลายมากยิ่งขึ้น

หากมองย้อนกลับไปในยุคที่ คุณพระช่วงฯ เริ่ม สร้างแม่โจ้ นั้น พวกเรา ชาวแม่โจ้ได้เรียนรู้ ปรับตนเอง มากมายหลายอย่าง

จากข้อคิดเห็นของศิษย์เก่า รุ่น 2 คุณถมยา บุญยเกตุ กล่าวว่าแม่โจ้ได้ทำอะไรแก่ข้าพเจ้ามากมาย เช่น

1. ให้ความรู้ ปริญญา และความสามารถในวิชาการเกษตรเกือบทุกสาขา ติดตัวไปเป็นเครื่องมือประกอบอาชีพได้เป็นอย่างดี ไม่ว่าจะเป็นทางพืชหรือสัตว์และปศุสัตว์
2. สอนให้ข้าพเจ้าเป็นผู้มีความมานะ อดทน มีกบีน ต่อสู้กับงาน สามารถทำงานได้ทุกชนิด ไม่เลือกงาน มีความเพียรพยายามจนเป็นผลสำเร็จ
3. สอนให้เป็นผู้รู้จักรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมายให้ทำ
4. มีความกตัญญูกตเวทีต่อครูบาอาจารย์ผู้ให้วิชาและอบรมสั่งสอน
5. มีใจรักเพื่อนฝูง และหมู่คณะ
6. รักศักดิ์ศรี รู้จักสิทธิและหน้าที่ของการทำงานเป็นนักเรียนในสถาบัน แม่โจ้
7. สอนให้นักเรียนเป็นผู้มีระเบียบวินัยและตรงต่อเวลา ฯลฯ

ฉะนั้นเปรียบเสมือน แม่โจ้เป็นช่างปรุงแต่งให้นักเรียนพร้อมที่จะรับ และเผชิญกับงานทุกชนิด โดยมีความอดทนและมั่นใจเสมอ ไม่มีการย่อท้อ ซึ่งจะทำให้เกิดผลของงานปรากฏว่าสำเร็จเสมอ เมื่อได้รับมอบหมายให้ทำ ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของนักเรียนแม่โจ้ จะเห็นว่าคุณว่าจะมาเป็น แม่โจ้เคาบอย ได้นั้น แม่โจ้ได้หล่อหลอมบุคลิกความเป็น แม่โจ้ มากนานแสนนาน หลายรุ่น สืบทอดต่อกันมา จาก รุ่น 1 มาจนถึง รุ่น 70 จึงได้มาเป็น แม่โจ้ “Maejo University, The Home of Cowboys” ได้ในวันนี้

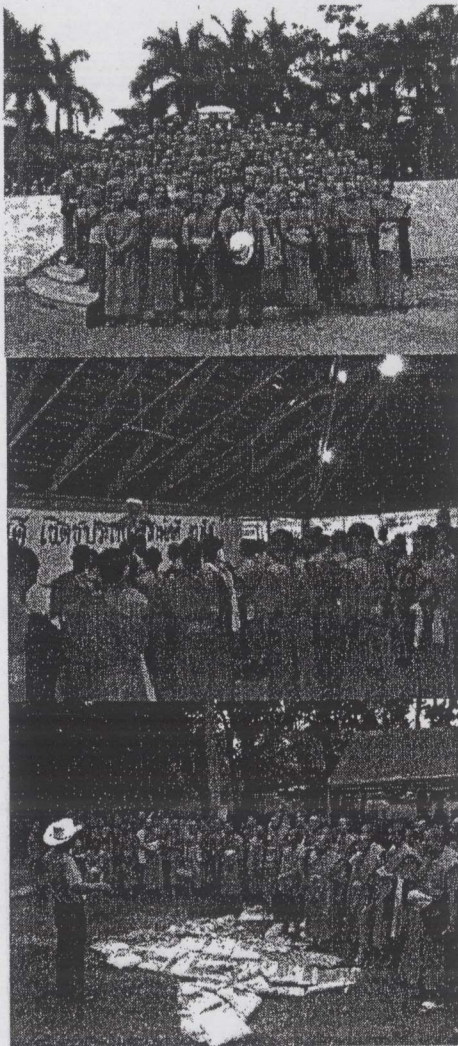
นักศึกษาพระหลักสูตรพิเศษ สาขาวิชารัฐศาสตร์

หลักสูตร ๔ ปี

โครงการผลิต ๘๐ พระบัณฑิต

ทอดพระเกียรติ ๘๐ พรรษา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ

๕ ธันวาคม ๒๕๕๐

งานหนักไม่เคยฆ่าคน

สำนักงานอธิการบดี

ความเจริญเดินตามรอยไถ

ตึกอำนวยการและตึกเรียนในอดีต ๒๕๐๐

72 ปี แม่โจ้

"เกษตร" หัวใจ "ม.แม่โจ้" ปั้นบัณฑิต "คาวบอย" สู่วงาน

"นโยบาย ม.แม่โจ้ จากนี้ไป 3-5 ปี จะควบคุมจำนวนนักศึกษาไม่เกิน 1.2 หมื่นคน เพื่อดูแลได้ทั่วถึง บัณฑิตมีคุณภาพและรักษาความเป็น ม.แม่โจ้ ที่เปิดมา 72 ปี มีชื่อเสียงด้านเกษตร สร้างบัณฑิตให้เข้มแข็ง อดทน สู้งาน เป็นสิ่งเดียวที่ ม.แม่โจ้ ทำได้ดี ต้องคงอัตลักษณ์นี้ไว้ และเน้นวิชาชีพเกษตรเป็นหลัก ถ้านักศึกษามากไป จะไม่สามารถคงอัตลักษณ์และรักษาชื่อเสียงมหาวิทยาลัยเอาไว้ได้ต่อไปจะอยู่ลำบาก"

คำบอกเล่าที่พร่างพรูจากปากของ "รศ.ดร.เทพ พงษ์พานิช" วัย 56 ปี ซึ่งนั่งตำแหน่งอธิการบดี ม.แม่โจ้ สมัยที่ 2 มาได้ 2 เดือน และรู้ซึ่งถึงความเป็น ม.แม่โจ้ อย่างดี เนื่องด้วยผ่านร้อนผ่านหนาวมากับสถาบันการศึกษาทางการเกษตรที่เก่าแก่ที่สุดในประเทศไทยแห่งนี้มา 25 ปี และเป็น "ลูกหม้อ" ขนานแท้ แม่เกิดที่ จ.สุราษฎร์ธานี แต่มาเรียนจบปวช.(เกษตรกรรม) ตั้งแต่สมัยที่ ม.แม่โจ้ ยังเป็นวิทยาลัยเกษตรกรรมแม่โจ้ ก่อนไปคว้าปริญญาตรีด้านการเกษตรจากฟิลิปปินส์ ปริญญาโทและเอกจากอเมริกา เริ่มรับราชการในวัย 28 ปี จากเป็นอาจารย์ คณบดี รองอธิการบดี และอธิการบดี ม.แม่โจ้

อธิการบดี "ลูกหม้อ" ม.แม่โจ้คนนี้ จึงสร้างมหาวิทยาลัยให้เป็น "The Home of Cowboys" พร้อมปลูกฝังคติประจำมหาวิทยาลัย "งานหนักไม่เคยฆ่าคน" เพื่อให้บัณฑิต ม.แม่โจ้ ทุกคนมีจิตวิญญาณแห่ง "คาวบอย" ผู้ใช้ชีวิตอยู่กับการเกษตรและปศุสัตว์มีความเข้มแข็ง อดทน สู้งานหนัก ทำงานอย่างรับผิดชอบตั้งแต่ต้นจนจบ เป็นนักต่อสู้ผู้ยิ่งใหญ่ มีความเป็นสุภาพบุรุษ จิตใจหนักแน่น เอื้ออารีต่อผู้อ่อนแอกว่า รักพวกพ้อง รู้จักแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ทำให้สังคมเกิดความเชื่อมั่นและยอมรับบัณฑิต ม.แม่โจ้

นโยบายอีกอย่างที่ "รศ.ดร.เทพ" เน้นมาก คือ กระจายโอกาสทางการศึกษา โดยให้
โควตาถูกหลานเกษตรกรทั้ง 76 จังหวัด ได้เข้ามาเรียน ม.แม่โจ้ ซึ่งนโยบายนี้ใช้มา 72 ปี
แล้ว และสร้างความภูมิใจให้แก่ ม.แม่โจ้ ที่ได้ดูแลคนรากหญ้า

"ปรัชญา ม.แม่โจ้ ไม่ได้เน้นความร่ำรวย แม้รวยที่ดิน 1.4 หมื่นไร่ แต่ไม่ได้มีเงินสะสม
มาก เพราะค่าใช้จ่ายดูแลเกษตรกรสูง แต่ละปีรัฐให้งบเฉลี่ย 600 ล้านบาท มหาวิทยาลัย
ทำตัวให้เป็นขวัญใจคนจนผู้ยิ่งใหญ่ ด้วยน้ำใจที่จะดูแลเกษตรกรรากหญ้าให้ถูกหลาน
พวกเขาได้มาเรียนปริญญาตรี รับเด็ก 76 จังหวัดผ่านโควตาร้อยละ 75 จากทั้งหมด 3,500
คน" อธิการบดี ม.แม่โจ้ กล่าว

เช่นเดียวกับการ "บริการชุมชน" ที่ ม.แม่โจ้ ให้ความสำคัญมาก เพื่อให้อาจารย์และ
นักศึกษาได้สัมผัสชีวิตจริงของชาวบ้าน และตอบแทนบุญคุณให้แก่สังคม เพราะ
นักศึกษาม.แม่โจ้ ใช้เงินภาษีประชาชนเรียนด้วย จึงเสียค่าเล่าเรียนถูกกว่ามหาวิทยาลัย
เอกชน 3-4 เท่า อาจารย์ก็ได้เงินเดือนจากภาษีประชาชน

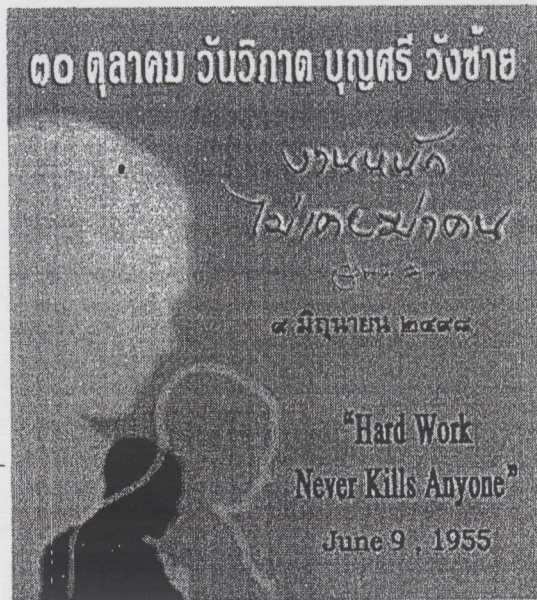
"อาจารย์ นักศึกษา ที่อยู่ในวัน ม.แม่โจ้ ส่วนได้รับประโยชน์จากภาษีประชาชน จึงควรมี
ส่วนได้ตอบแทนบุญคุณประชาชน ท้องถิ่นและสังคม โดยนำความรู้ที่มีไปให้ชาวบ้าน
ไม่ควรเก็บความรู้ไว้เฉพาะในมหาวิทยาลัย เพื่อให้ประชาชนนำความรู้ไปประกอบอาชีพ
จะได้อยู่รอดอย่างมั่นคงและปลอดภัย โดยแต่ละปี ม.แม่โจ้ มีงานวิจัย 30-40 เรื่อง"
รศ.ดร.เทพ กล่าว

พร้อมกับยกตัวอย่างอาจารย์และนักศึกษาม.แม่โจ้ ที่ไม่ได้ลงไปช่วยเหลือชาวบ้านแค่ใน
จ.เชียงใหม่ แต่ไปช่วยในต่างจังหวัดด้วยอย่าง จ.พังงา ซึ่งจัดทำเครื่องกรองน้ำกันสนิม
ให้แก่ชาวบ้านที่ประสบภัยสนิม จ.แพร่ มีอาจารย์และนักศึกษาลงไปทำโครงการฟื้นฟู
ความเป็นอยู่ อาชีพให้แก่ชาวบ้านที่ประสบภัยน้ำท่วม โดยให้ความรู้ด้านเกษตร และ
เศรษฐกิจพอเพียง จนติดอันดับโครงการดีเด่น 1 ใน 10 ของประเทศ

ม.แม่โจ้ ยังมุ่งสู่ "ความเป็นนานาชาติ" มีโครงการแลกเปลี่ยนอาจารย์และนักศึกษา กับมหาวิทยาลัยต่างชาติ 30-40 ประเทศ เช่น สหรัฐอเมริกา จีน ออสเตรเลีย ฟิลิปปินส์ โดยเฉพาะด้านการเกษตร ภาษา บริหารธุรกิจและการท่องเที่ยว และกรมวิเทศสหการ กระทรวงการต่างประเทศ ได้ให้ ม.แม่โจ้ เป็นฐานฝึกอบรมด้านการเกษตรและพัฒนาชนบทให้แก่บุคลากรต่างชาติที่ได้ทุนจากรัฐบาลไทย เช่น ภูฎาน พม่า ศรีลังกา รวมถึงรับนักศึกษาต่างชาติ เช่น กัมพูชา เวียดนาม จีน มาเรียนด้วย

ปัจจุบัน ม.แม่โจ้ เปิดสอน 10 คณะ มีวิทยาเขต 2 แห่ง ที่แพร่ และชุมพร มีนักศึกษาปริญญาตรี โทและเอก รวมกว่า 1.2 หมื่นคน อาจารย์และบุคลากร 1,200 คน เดิมเปิดสอน 4 คณะ คือ ผลิตรถกรรมการเกษตร ธุรกิจการเกษตร วิศวกรรมและอุตสาหกรรม การเกษตร วิทยาศาสตร์ แต่ปีที่แล้วเปิดเพิ่ม 6 คณะ ได้แก่ เทคโนโลยีการประมงและทรัพยากรทางน้ำ เศรษฐศาสตร์ บริหารธุรกิจ ศิลปศาสตร์ สารสนเทศและการสื่อสาร พัฒนาการท่องเที่ยวและวิทยาลัยบริหารศาสตร์

"ทุกคณะเปิดปริญญาตรี โทและเอก มีสาขาที่เด่นๆ คือ พืชศาสตร์ สัตวศาสตร์ ประมง วิศวกรรมและอุตสาหกรรมการเกษตร วิทยาการคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีสารสนเทศ บริหารธุรกิจ และปริญญาโท มีสายวิทยาศาสตร์ ตอนนี้มีปริญญาตรี 75 หลักสูตร ปริญญาโท 30 หลักสูตร และปริญญาเอก 12 หลักสูตร ใน 3-5 ปีข้างหน้าไม่เปิดหลักสูตรเพิ่ม จะพัฒนาหลักสูตรที่มีอยู่ให้ดียิ่งขึ้น" อธิการบดี ม.แม่โจ้ กล่าวทิ้งท้าย

**"....งานหนัก ไม่เคยฆ่าคน ใครที่ตายเพราะทำงานหนัก ครุจะสร้าง
อนุสาวรีย์ไว้ในแม่โจ้.."**

วันพฤหัสบดีที่ 9 มิถุนายน พ.ศ. 2498 เวลา 9.00 น.

อาจารย์ วิภาต บุญศรี วังชัย ผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรกรรมแม่โจ้

เป็นประธานในพิธีไหว้ครูประจำปี

ในห้องประชุมใหญ่ มีนักเรียนชั้นปีที่สามจำนวน 52 คน

นักเรียนชั้นปีที่สองจำนวน 120 คน

และนักเรียนชั้นปีที่หนึ่ง (รุ่น 20) จำนวน 221 คน

โอวาทนี้ได้กลายเป็นคติประจำปี

เป็นคาถาท่องจดจำในจิตใจและเป็นมนต์ขลังยามเหน็ดเหนื่อย

เป็นถ้อยความที่สร้างพลังใจให้แก่นักศึกษาแม่โจ้ในเวลาต่อมา

สร้างให้ "ลูกแม่โจ้" มีความแกร่งและกล้าตัดสินใจในการทำงาน

เป็น อมตะโอวาทที่ทุกคนจำได้ตลอดระยะเวลา 51 ปีที่ผ่านมา

"งานหนักไม่เคยฆ่าคน"

ศาสตราจารย์ ดร. วิภาต บุญศรี วังชัย เกิดเมื่อวันที่ 12 มีนาคม พ.ศ. 2459

ที่บ้านสันกลาง ตำบลในเวียง อำเภอเมือง จังหวัดแพร่

เป็นบุตรคนที่ 7 ของนายบุญมา และ นางบัวเกียง วังชัย

เรียนจบการศึกษาชั้นมัธยม 6 จากโรงเรียนพิริยาลัย จังหวัดแพร่

มาเข้าเรียนต่อที่โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่ในปี พ.ศ. 2476

สอบเป็นนักเรียนทุนโรงเรียนประถมกลสิกรรมฝึกหัดครูภาคเหนือแม่ใจ

ในปี 2477 เป็นรุ่นแรกจำนวน 48 คน

โดยมี อำมาตย์โท พระช่วงเกษตรศิลปการเป็นอาจารย์ใหญ่

ในปี พ.ศ. 2479 ไปทำงานที่ แผนกยาง กรมเกษตรและการประมง จังหวัดสงขลา

แล้วสอบชิงทุนหลวงไปศึกษาต่อที่ มหาวิทยาลัยฟิลิปปินส์

จบปริญญาตรีเศรษฐศาสตร์ในปี 2484

แล้วเข้ารับราชการเป็นอาจารย์ที่แม่ใจ เป็นอาจารย์ฝ่ายปกครอง

พ.ศ. 2489 ลาออกจากราชการ ลงสมัครเลือกตั้งผู้แทนราษฎรจังหวัดแพร่

และได้ดำรงตำแหน่งเป็นเลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

พ.ศ. 2491 มีการยุบสภาผู้แทนราษฎร อาจารย์วิภาตจึงอำลาชีวิตการเมือง

ไปเป็นเกษตรกรทำไร่ที่อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมาเป็นเวลา 6 ปี

พ.ศ. 2497 กลับเข้าราชการ เป็นอาจารย์ใหญ่ โรงเรียนเกษตรกรรมแม่ใจ

กองโรงเรียนเกษตรกรรม กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

ได้บริหารงานและพัฒนาแม่ใจตลอดมา

จนเปลี่ยนสถานภาพการศึกษาเป็นระดับอุดมศึกษา

และท่านก็ได้รับตำแหน่งเป็น อธิการบดี สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้
รวม 2 สมัย ในพ.ศ. 2518 - 2526

ในปลายเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2527 เข้าตรวจสุขภาพร่างกาย และต้องพักรักษาตัว
ที่โรงพยาบาลมหาราชเชียงใหม่
และได้เสียชีวิตจากลูกศิษย์ชาวแม่โจ้ไป
เมื่อวันที่ 30 ตุลาคม พ.ศ. 2527 สิริรวมอายุได้ 68 ปี 7 เดือน 18 วัน

ศาสตราจารย์ ดร.วิภาต บุญศรี วังซ้าย เป็นนักประชาธิปไตย—
มีเมตตาธรรม มีคำพูดที่ประทับใจว่า "ปลูกไมตรีดีกว่าพาล"
เป็นผู้มีความริเริ่มและพัฒนางานใหม่ๆ

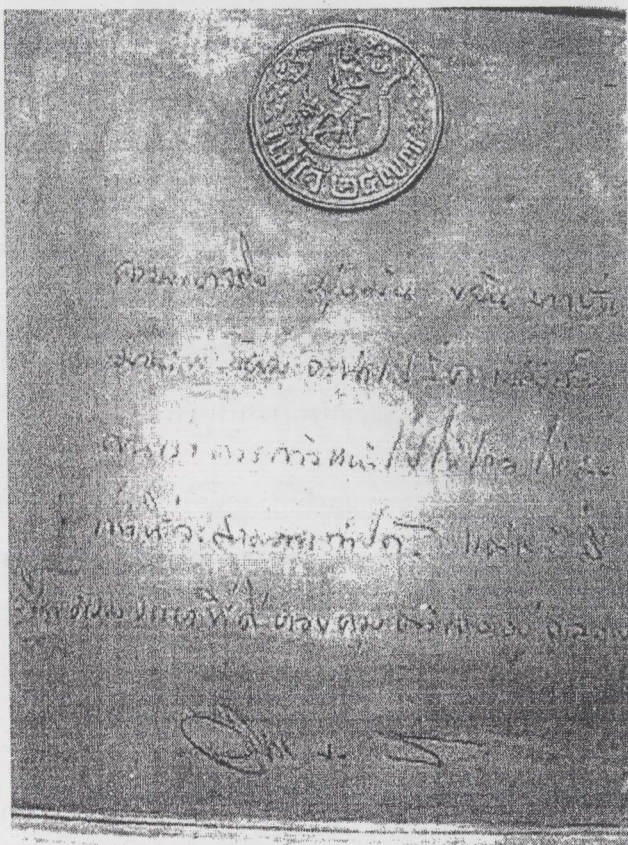
ท่านได้สร้างบุคลากรที่มีคุณภาพและลูกศิษย์ที่สังคมทั่วไปยอมรับเท่าทุกวันนี้
ท่านพูดเสมอว่า ปรัชญาแม่โจ้นั้น ต้องเน้นด้านการพัฒนาชนบทเป็นงานแรก
และถือเป็นงานสำคัญ ที่จะทำให้แม่โจ้ "เด่น" กว่าสถาบันอื่นๆ
ท่านเป็นนักปกครองที่ดีเยี่ยมและเต็มไปด้วยบารมี
เป็น "ครู" ที่ประเสริฐ เป็นปรมาจารย์ของศิษย์ทั้งปวง

ท่านเป็นปูชนียบุคคลของแม่โจ้ เป็นสัญลักษณ์ของศิษย์เก่าแม่โจ้รุ่นแรก
ที่มีความเป็น "แม่โจ้" อย่างแท้จริง

ผู้สร้างอมตะโอวาท "งานหนักไม่เคยฆ่าคน"
และจะอยู่คู่มหาวิทยาลัยแม่โจ้ตลอดไป

เพื่อนอมระลึกถึงคุณความดีของท่าน
มหาวิทยาลัยแม่โจ้ และสมาคมศิษย์เก่าแม่โจ้
จึงได้กำหนดให้
วันที่ 30 ตุลาคม เป็น วันวิภาต บุญศรี วังซ้าย
มีพิธีทางศาสนาและวางพวงมาลาสักดือนสวรรค์
ศาสตราจารย์ ดร.วิภาต บุญศรี วังซ้าย

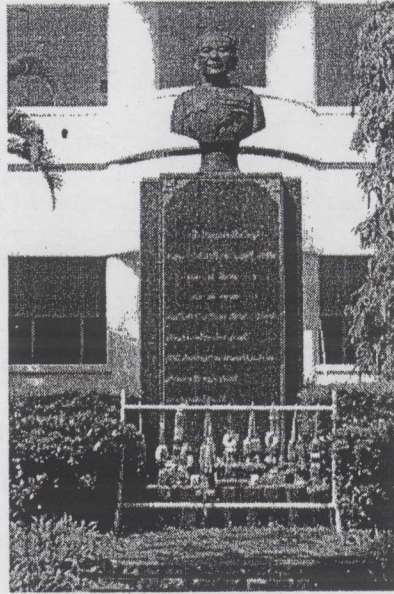
มหาวิทยาลัยแม่โจ้ เชียงใหม่
และ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ แพร่ เฉลิมพระเกียรติ
เป็นประเพณีสืบทอด ตลอดไป

คำจารึกที่ฐานอนุสาวรีย์

"ความเอาจริง มุ่งมั่น ขยัน บากบั่น มานะ พยายาม จะนำไปสู่ความสำเร็จ
คนเราควรก้าวหน้าไปให้ไกล ให้สูง เท่าที่จะสามารถทำได้
แต่ต้องมีศีลธรรม จรรยา ที่ดี ควบคุมตัวเองอยู่ตลอด"

งานพระราชทานเพลิงศพ
ศาสตราจารย์ ดร. วิภาต บุญศรี วั่งชัย ม.ว.ม.
วันอาทิตย์ที่ 17 กุมภาพันธ์ 2528
ณ สุสานแม่โจ้ อ.สันทราย จ.เชียงใหม่

มหาวิทยาลัยแม่โจ้ - แพร่ เฉลิมพระเกียรติ
ได้มีพิธีเปิดอนุสาวรีย์ ศาสตราจารย์ ดร.วิภาต บุญศรี วั่งซ้าย
เมื่อวันที่ 15 มิถุนายน พ.ศ. 2545
เป็นอนุสาวรีย์ครึ่งตัว ออกแบบงานปั้นโดยช่างจากจังหวัดนครราชสีมา
งบประมาณการก่อสร้างอนุสาวรีย์
จากพลังความสามัคคีของ คิษย์เก่าแม่โจ้ รุ่น 65
เป็นเงิน 80,000 บาท (แปดหมื่นบาท)
มีการบรรจุอัฐิของอาจารย์วิภาต ลงในฐานอนุสาวรีย์
โดย ดร.เสวียน หอมนาน (แม่โจ้ รุ่น 10) เป็นผู้นำอัฐิอาจารย์วิภาต
มาจากบ้านอำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย
ซึ่งเป็นอัฐิที่ได้รับจากงานพระราชทานเพลิงศพอาจารย์วิภาต บุญศรี วั่งซ้าย
เมื่อวันอาทิตย์ที่ 17 กุมภาพันธ์ 2528
ณ สุสานแม่โจ้ เชียงใหม่

มหาวิทยาลัยแม่โจ้ - แพร่ เฉลิมพระเกียรติ
จัดงาน วันวิภาต บุญศรี วั่งซ้าย ในวันที่ 30 ตุลาคม ทุกปี
เป็นกิจกรรมเพื่อสืบสานประเพณีระลึกถึงคุณงามความดีที่
ศาสตราจารย์ ดร.วิภาต บุญศรี วั่งซ้าย ได้สร้างคุณประโยชน์ใหญ่หลวง
ต่อสถาบันการศึกษาเกษตรแม่โจ้
และเพื่อเป็นเกียรติประวัติให้พี่น้องชาวแพร่ระลึกถึงตลอดไป

30 ตุลาคม

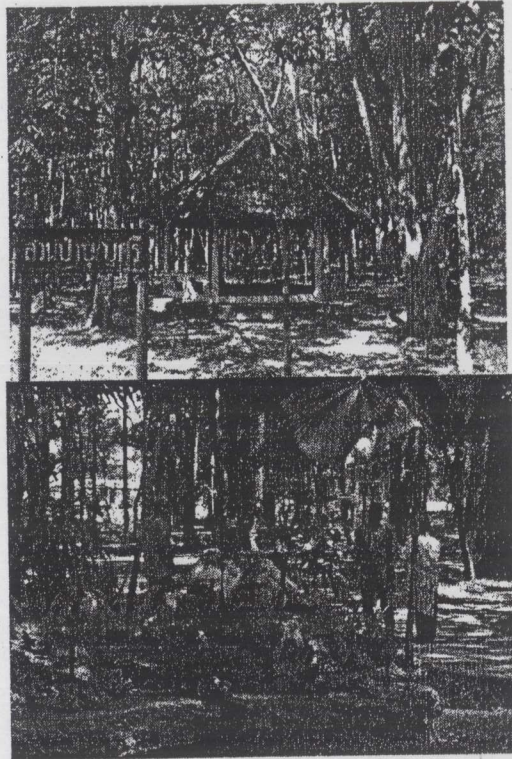
30 ตุลาคมบรรจบมาครบรอบ	มาลัยมอบร้อยใจอาลัยหา
อาจารย์ภาคนบุญศรีคุณคณา	ชาวประชาแม่โจ้ได้มอบใจครอง
คือผู้สานงานต่อจากพระช่วงฯ	ให้ลู่ลวงโคดเค้นไม่เป็นสอง
นำแม่โจ้พัฒนาตามครรลอง	แผ่นดินทองแผ่นดินธรรมแผ่นดินไทย
ชีวิตทำงานงดงามด้วยความดี	หนึ่งชีวิตพลีเพื่อศิษย์อุทิศให้
ความสำเร็จมากล้นควรภูมิใจ	สร้างแม่โจ้ให้เลื่องชื่อระบือนาม
ประทีปแพรวแววามแห่งความคิด	ประทับจิตศิษย์ทุกคนอย่างล้นหลาม
เป็นแบบอย่างแนวทางเดินเจริญตาม	ทั่วทุกยามเป็นเสาหลักให้พักพิง
อมตะโอวาทประกาศไว้	"งานหนักไม่เคยฆ่าคน" ล้นค่ายิ่ง
เป็นข้อวัตรปฏิบัติได้ให้ผลจริง	คอยอ้างอิงเป็นกำลังทั้งใจกาย
แม้ท่านจากชื่อหากอยู่ไม่รู้ดับ	ปรากฏกับความดีอยู่ไม่รู้หาย
เกียรติอาจารย์จรรยอยู่ไม่รู้คลาย	ศิษย์หญิงชายเคารพนับบูชา
ขอเทวศร์เขตสวรรค์ชั้นดุสิต	นำดวงจิตเปี่ยมสุขทุกเวลา
ชาวแม่โจ้ร้อยคำเรียงเพียงมาลา	น้อมสักการ์ขอพรครุฑุชนีย์
ขอวิญญานท่านพิทักษ์รักษแม่โจ้	ให้เติบโตยิ่งใหญ่สมศักดิ์ศรี
พี่เพื่อนน้องคล่องใจรักสามัคคี	พร้อมมากมีน้ำใจขอบมอบแก่กัน
ให้แม่โจ้ร่มเย็นและเป็นสุข	นิรทุกข์ไร้ภัยจงสุขสันต์
อุปสรรคหนักร้ายกลายดีพลัน	แม่โจ้นั้นอยู่ที่ใดชัยจะมี ...

รัฐวิบูลย์ พาณิมพลี แม่โจ้ 62 ประพันธ์

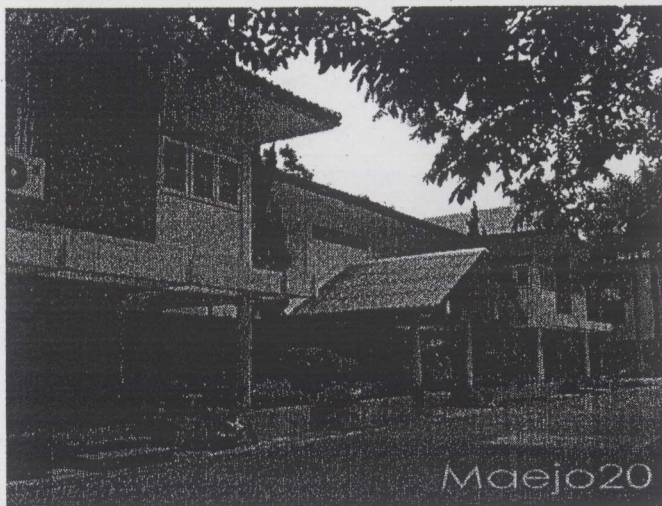
วันวิภาตบุญศรี วังซ้าย

30 ตุลาคม 2548

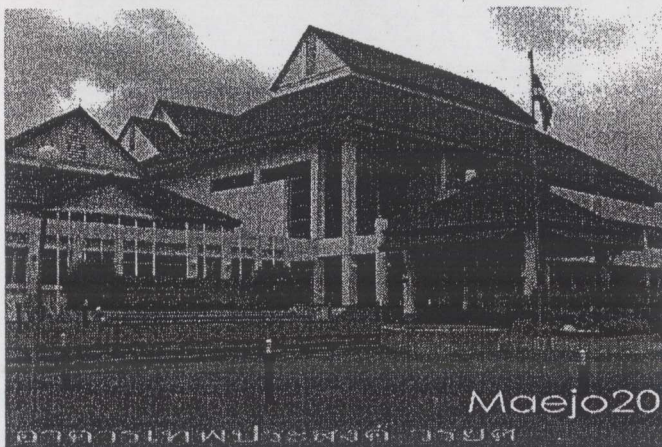
สวนสุขภาพบุญศรี
(ที่ตั้ง ถนนหน้าอาคารพระยาเทพศาสตร์สถิตย์ สีแยกสะพานเบอร์ลิน)
กองกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยแม่โจ้

ศิษย์เก่าแม่โจ้ขอเชิญร่วมเป็นเจ้าภาพสนับสนุนจัดสวนหย่อม
ติดต่อกองกิจการนักศึกษา
เป็นที่พักผ่อน ออกกำลังกาย สัมมนากลุ่มย่อย
จัดงานเลี้ยงและแสดงกิจกรรมของนักศึกษา

สมาคมศิษย์เก่าแม่โจ้

ศูนย์ฝึกอบรมนานาชาติอาคารเทพประสงค์ วิทยาลัย

ชีวิตนักเรียนแม่โจ้ในอดีต

กำจร (ตาคำ) บุญแปง รุ่น 2

เลขประจำตัว 2 แห่งแม่โจ้

.....นักเรียนแม่โจ้ทุกๆ รุ่นทราบดีแล้วว่า วันที่ 7 มิถุนายน 2477 เป็นวันที่พวกเรา 46 คน มารวมกำลังกันสร้างแม่โจ้ให้เป็น "แม่โจ้" ภายหลังจึงได้กำลังมาเพิ่มอีก 2 คน จึงเป็น 48 คน ต่อมาเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ เป็นเรือนร้อย ชีวิตเต็มไปด้วยความเหน็ดเหนื่อยยาก ขณะนั้นประชาชนยังไม่รู้จักแม่โจ้ว่าเป็นอะไร แม้แต่พวกนักเรียนเองไปเที่ยวตามบ้านแม่โจ้ ป่าไม้ ดันผึ่ง ชาวบ้านยังวังหนี เข้าใจว่าเป็นตำรวจนอกเครื่องแบบจะไปจับเขา จากนั้นมาก็ค่อยๆ รู้จักแม่โจ้ดีขึ้นทุกปี จนกระทั่งปัจจุบันนี้

.....บัดนี้ จะขอกล่าวถึงสภาพพื้นที่และอาคารที่พักที่พอจำได้ พวกเราเข้ามารายงานตัวพบแต่โรง ซึ่งสร้างเป็นหอพักชั่วคราว 3 หลัง มุงด้วยใบตอง พอนานเข้าก็สร้างเรียงรายไปตามลำห้วยแม่โจ้ฝั่งใต้ มีตั้งแต่บ้าน ก.ข.ค.ง.จ.น ทุกหลังเต็มไปด้วยZimmerman ปีต่อมาจึงได้สร้างบ้านถาวร ศรีเกษตร ชาญกลสิกิจ ในขณะที่เป็นบ้านชั่วคราวนั้น ได้ร่วมขายคาและได้ทุนบ้านเต็มไปด้วยดอกไม้ที่ตัดทิ้งไว้สูงราวบันได และรอบๆ บ้านเป็นป่าคล้ายกับป่าบริเวณวัดวิเวกเดี๋ยวนี้อันห้วยแม่โจ้ฝั่งใต้(บริเวณหอพักนักเรียนปัจจุบัน)เป็นป่าดิบ แม้กระทั่งอาจารย์ใหญ่(คุณพระช่วง เกษตรศิลปการ) เดินไปตรวจพร้อมกับถือแผนที่ไปด้วย ปรากฏว่าหลงทางเดินถึงบ้านท่าเกวียน

.....พวกเราคั้งแต่รุ่นแรกและรุ่นต่อมา ช่วยกันบุกเบิกป่าให้ราบ เกิดสนามฟุตบอล สระเกษตรสนาม และอื่นๆ อีกจนเห็นสภาพพื้นที่อย่างในปัจจุบัน ส่วนตัวบ้านพัก

นักเรียน บ้านพักอาจารย์ก็เพิ่มขึ้นทุกปี ส่วนอุปกรณ์ในบ้านมีแต่ตุ้มมังกรใบเดียว นอกนั้นก็ไม่มีเครื่องนอน คือ เสื่อ หอน มุ้ง ต่อมา ขณะที่กำลังเรียน อาจารย์ใหญ่แจ้งให้ทราบว่าจะย้ายที่นอนให้ พอถึงต้นปีที่ 2 เราก็ได้รับแจกที่นอน ที่ข้างวัดสันทรายหลวง และต้องขนเข้าแม่โจ้ โดยของใครของมัน เพราะในฤดูฝนรถยนต์ถึงแค่สันทรายเท่านั้น จึงทำให้ลำบากในการขนที่นอน การทำฟูกของนักเรียนก็ทำอยู่ตลอดมา จนกระทั่งเดี๋ยวนี้ ในสมัยแรกๆเตียงนอนยังไม่มีใช้ ต่อมาราว 4-5 ปี จึงได้สร้างเตียงนอนแบบкруด้ย (อ.ชาญ เชื้อวชิรศิลป์) ใช้กันจนทุกวันนี้

.....ในเรื่องความรับผิดชอบงาน ครั้งแรกโรงเรียนกำหนดนักเรียนชั้นปีที่ 1 ต้องทำแปลงขนาด คนละ 5 แปลง 100 ตารางเมตร อีก 1 แปลง ชั้นปีที่ 2 ต้องทำแปลง 200 ตารางเมตร ถ้าหากนักเรียนคนใดขยันขันแข็ง มักจะทำการปลูกพืชผักในเนื้อที่พิเศษออกไปอีก ในสมัยที่เป็นวิสามัญเกษตรกรรม ถึงสภาพที่เป็นเตรียมอุดมศึกษา นักเรียนที่ขยันได้เงินค่าผักพอดักเครื่องแต่งกายฤดูหนาว และมีค่าผักเป็นค่าพาหนะกลับบ้านในปลายปี บางคนขายผักเป็นค่าขนมกลางวันก็มี เหล่านี้นักเรียนต้องใช้เวลานอกจากเวลางานหมวดและวันปิดโรงเรียน เช่น บ่ายวันเสาร์ วันอาทิตย์ งานเหล่านี้เป็นงานส่วนตัวมิใช่งานหมวด

.....งานรับผิดชอบจากงานหมวด เช่น เลี้ยงสุกร เลี้ยงไก่ รดน้ำผักของหมวด งานรับผิดชอบเช่นนี้แบ่งเป็นหมู่ หมู่หนึ่งรับผิดชอบ 1 อาทิตย์ เช่น หมวดสุกร นักเรียนต้องให้ข้าวหมูเวลา 7.00 น. เวลาบ่ายให้ข้าวอีก เวลา 16.00 น. เอาเศษอาหารจากโรงครัวกับตามบ้านของครูอาจารย์ ตลอดถึง เจ้าพนักงานสถานีทดลอง ซึ่งแต่ละบ้านก็จะจะมีปืเศษอาหารทุกๆบ้าน เป็นหน้าที่ของนักเรียนที่เลี้ยงสุกรรับผิดชอบ ตลอดจนผสมพันธุ์สุกร สุกรออกลูกกลางคืน เป็นหน้าที่ของนักเรียนจะต้องดูแลสุขภาพของสุกร ถ้าเกิดโรคต้องรายงานครู หัวหน้าหมวดนักเรียนชั้นปีที่ 3-4 มัธยมวิสามัญเกษตรกรรมรุ่นแรกยังต้องฝึกหัดฆ่าและชำแหละสุกร เรียนการชำแหละโคแล้วเอาเนื้อส่งขายโรงครัว งานเหล่านี้ต้องรับผิดชอบหมู่ละ 1 อาทิตย์ ไม่เว้นวันเสาร์และอาทิตย์ ใครถูกเวรวันเสาร์และวันอาทิตย์ก็อดเข้าเวียง นอกจากจะขอแลกเพื่อนเท่านั้น การฝึกเปลี่ยนเป็นหน้าที่ของครูหมวด ผู้ที่เลี้ยงสุกรหมู่หนึ่งๆ ไม่ต้องไปเข้าแถว

เรียกชื่อ ส่วนหมวดไก่อมีเพียงคนเฝ้า เครื่องกก เครื่องฟัก หมูที่มีหน้าที่เลี้ยงไก่ต้อง
รับผิดชอบดูแลสุขภาพไก่ เก็บไข่ส่งหัวหน้าหมวด กวาดคอกไก่ และรวบรวมมูลไว้
ตลอดจนหาผักสดให้ไก่ ฟักหัดฟัก ในหมู่วางเลี้ยงไก่ยังต้องผลัดกันเฝ้าเครื่องฟักไข่
เวลากลางคืนด้วย

.....ส่วนหมวดไร่และสวนผักก็ต้องมีเวรรดน้ำผัก ตัดผักขาย เหล่านี้ใช้แรงงาน
นักเรียนทั้งนั้น หมวดไร่เช่นเดียวกัน การขนปุ๋ย การไถไร่ การนำกระบือส่งคืนคอก
สัตว์ เป็นหน้าที่ของนักเรียนหมู่วางที่จะต้องรับผิดชอบ เนื่องจากขณะนั้น
การจ้างงานเช้าและเย็นเข้าแถวรวมกันหมดทั้งโรงเรียน ทางหัวหน้างานแบ่งเป็นหมู่ๆ
หลังจากส่งแบ่งหมู่แล้วหมู่ไหนประจำอะไรก็ไปเลยไม่ต้องกลับมาเข้าแถวอีก
จนกว่าจะครบหน้าที่ จึงกลับเข้ามารายงานเข้าแถว ส่วนนักเรียนที่เหลือนอกแบ่งหมู่
แล้วก็เข้าไปทำงานอื่นๆ เช่น ขุดตอ ถางหญ้า ตักน้ำขุดสระ ขุดร่องน้ำและอื่นๆ ซึ่ง
ทางโรงเรียนกำหนดไว้ เรียกว่า กองกลาง ตลอดจนการจัดถนนจากโรงเรียนไปถึงสัน
ทราย เช่นการถมที่เป็นบ่อเป็นหลุมใช้แรงงานนักเรียนทั้งสิ้น คราวหนึ่งเอารถยนต์
บรรทุกนักเรียนไปทำถนนจนกันชนรถยนต์หักเพราะนักเรียนนั่งอยู่ที่กันชนหน้า
หมอน้ำกลิ้งไป รถยนต์ทับเกือบไม่รอดชีวิต แต่ป่วยเป็นแรมเดือน

...นอกจากนี้ในขณะที่ในเวียงเขาจัดงานฤดูหนาว อาจารย์ใหญ่พระช่วงฯ กำหนดงาน
ให้ คือ นักเรียนทั้งหมดต้องขุดสระให้เสร็จตามที่กำหนดให้จึงจะอนุญาตให้ลาไป
เที่ยวงานฤดูหนาวได้ เพราะความสนุกสนานของงานฤดูหนาวนี้เอง จึงบันดาลให้
นักเรียนในปัจจุบันนี้ได้อาบน้ำในสระเกษตรสถาน ชำระมลทินในวันที่ 7 มิถุนายน
ทุกๆ ปี

...นอกจากขุดสระแล้ว ก็สร้างสนามฟุตบอล บ่อน้ำดื่ม ในสมัยนั้น น้ำเหมืองยังไม่
ผ่านโรงเรียน นักเรียนต้องใช้กระบือหนึ่งเทียมเกวียนไปตักน้ำและลากน้ำดื่มจาก
บ่อน้ำที่หนองบัวเหนือสถานีทดลองมาใส่ถังไว้ เพราะบ้านพักเป็นบ้านพักชั่วคราว
จึงไม่สามารถเก็บน้ำฝนได้ และเราก็มีเพียง 2-3 ใบเท่านั้น ต่อจากนั้นทางโรงเรียน

ติดต่อกับเป็นอันน้ำบาดาลขึ้นมาใช้ได้ก็ได้รับความสะดวกขึ้นนิดหน่อย ต่อมาเหมืองแม่แฝกสำเร็จ ทางโรงเรียนจึงขุดเหมืองซอย 11 ไปรับน้ำเหมืองจากเหมืองใหญ่ และทำน้ำประปาขึ้นใช้ดังที่พวกเราเห็นกันอยู่

...ในด้านสุขภาพ อนามัย และการกีฬา ในสมัยที่เหมืองซอยยังไม่มาก ขุนกันปล่องยังไม่ขุมใช้จึงมีน้อย นักเรียนป่วยท้องเสียกันมาก เพราะขณะนั้นมีแต่แม่ค้าขายกล้วยน้ำหว้า มะม่วงสุก ขนุน ขนมเช่นทุกวันนี้ไม่มีขาย แม่ค้าขายขนมส่วนมากเป็นชาวบ้านคันฝั้ง แม่ริม ป่าไผ่ จะหาขนมกินให้อุใจได้ต้องออกแรงไปตัดลาดสันทรายในบ่าวันเสาร์แต่จากกลับต้องมีของฝากเพื่อนฝูงบ้าง แต่ผู้ที่ออกไปสันทรายมักจะถูกเพื่อนฝากซื้อขนมเป็นจำนวนมากแบกกลับแทบไม่ไหว จึงทำให้เราคิดว่าถ้าเราซื้อขนมแห้งเก็บไว้ไม่เสียมาไว้มากๆ ใครอยากรับประทานก็ซื้อจากเราโดยราคาทุนเพื่อตัดภาระในการรับฝากซื้อ เสนอขออนุญาตอาจารย์อาจารย์ก็เห็นชอบสนับสนุน ขึ้นแรกก็มีแต่ขนม ต่อมาทางโรงเรียนเข้าช่วยจัดการและลงทุนให้นิดหน่อย และนักเรียนทุกคนก็ลงทุนด้วย เช่น ลงทุนคนละ 1 บาท ให้มีสิ่งจำเป็นจำหน่าย เช่น แสตมป์ ซองจดหมาย ต่อๆ มาจึงกลายเป็นร้าน "กลีกรผลง" และเปลี่ยนสภาพมาเป็นสโมสรข้าราชการในปัจจุบัน

...ส่วนการกีฬานั้น ขึ้นแรกในปี 2478 เราส่งฟุตบอลรุ่นกลางเป็นทีมแรกของแม่โจ้ ไปแข่งขันในเมือง และก็ชนะเสียด้วย จึงทำให้คนในเมืองรู้จัก "แม่โจ้" ขึ้นมาบ้าง เฉพาะในหมู่แฟนฟุตบอล ส่วนที่ไม่ใช่แฟนฟุตบอลเมื่อนักเรียนแม่โจ้ก็มักจะวิพากษ์วิจารณ์ต่างนานา บ้างก็คิดว่าเป็นพวกอบรมปาไ้ม้ บ้างก็ว่านักเรียนไปรษณีย์ หรือไม่ก็รถไฟ เมื่อปีต่อๆมาก็ส่งฟุตบอลรุ่นใหญ่เข้าแข่งขันอีก ปรากฏว่าทีม "แม่โจ้" ชนะติดๆกันมาทุกปี จึงได้ถ้วยได้โล่มากมาย นอกจากทีมนักเรียนแล้ว แม่โจ้ยังมีทีมฟุตบอลเข้าแข่งขันกับทีมประชาชนด้วย แล้วทีมอื่นๆก็สู้ทีมแม่โจ้ไม่ได้ จึงมีชื่อเสียงตลอดมาจนกระทั่งกรมการสามล้อที่ชอบพนันขันต่อฝ่ายแม่โจ้ไม่เคยผิดหวัง ถ้าเป็นนักฟุตบอลแม่โจ้ก็ออกจากสนามขุพราชมมาแล้ว "ฟรีคริบ" นี่เป็นคำกล่าวของกรมการสามล้อ พวกนี้จำได้แม้กระทั่งหน้าตา ชื่อของนักฟุตบอลแม่โจ้ เช่น คุณแผ่พืช เทพหัสดิน คุณตุ้ม ทับทิมทอง ซึ่งเป็นดาราฟุตบอลยุคนั้น

...ในด้านกรีกาก็มีวิ่งทน วิ่งเร็ว แข่งกับเขาคัวบ เช่น คุณประวดี สายทองสุข คุณ
อนันต์ รัตนพล ซึ่งเป็นนักวิ่งเร็วที่นักเรียน โรงเรียนอื่นๆ เขียนไม่ลง กับคุณปราณี
แจ้เจนกิจ คุณพยัญ มหาวังษ์ ซึ่งเป็นนักวิ่งทนหาตัวจับยาก วิ่งทั้งในกรีฑานักเรียน
และประชาชน ขอโทษที่ต้องกลับมาพูดถึงอนามัยโรงเรียนต่อ ประมาณ 4-5 ปี ก็มี
ร่องรอยน้ำเหมืองชอยมากขึ้น โอกาสของbungกันปล่องก็แพร่พันธุ์มากขึ้นทำให้
แม่โจ้เป็นคงไข้มาเลเรีย การเป็นไข้ ชัก และเพื่อ ดูเป็นของธรรมดาสำหรับแม่โจ้
ถึงกับปลิดชีพนักเรียนไป 2 คน นั่นเป็นสิ่งที่เตือนรัฐบาลอย่างใดอย่างหนึ่ง ครั้นทาง
กระทรวงสาธารณสุขมีโครงการปราบไข้มาเลเรีย จึงได้ส่งนายแพทย์และเจ้าหน้าที่
พร้อมเจ้าหน้าที่ของสหประชาชาติ ได้มาทำการปราบbung และจ่ายยาบังคับให้นักเรียน
รับประทานยาควินิน ฟลาโตโมควิน มีการตรวจโลหิตเป็นประจำ จึงทำให้เปอร์เซ็นต์
ของนักเรียนที่เป็นไข้ลดลง และสุขภาพของนักเรียนก็ค่อยๆ ดีขึ้น จนกระทั่งทุกวันนี้

สุดท้ายนี้ ขออภัยทุกท่านที่ได้อ่าน บางทีอาจมีเหตุการณ์ที่มีได้กล่าวถึงกับทั้งขาดตก
บกพร่องหวังว่าคงได้รับการอภัย ทั้งนี้ เพียงประสงค์ให้นักเรียนเปรียบเทียบสภาพ
ความเป็นอยู่ในอดีตกับปัจจุบันนี้ดู เพื่อเป็นเครื่องเตือนใจให้ระลึกถึงสิ่งดีงามที่รุ่น
ก่อนๆ ได้สร้างไว้ ขอให้นักเรียนปัจจุบันจงช่วยกันรักษา สิ่งที่ดีที่รุ่นพี่ๆ ได้สร้างไว้ กับ
ทั้งพยายามสร้างชื่อเสียงเพิ่มเติมให้ดียิ่งขึ้นไปอีก เพื่อที่จะรักษาคำว่า "แม่โจ้" ให้เป็น
มิ่งขวัญของรุ่นน้องๆ ที่มีเจตจำนงจะมาเรียน "แม่โจ้" ในอนาคตโน้นเกิด.

จาก ชีวิตนักเรียนแม่โจ้ในอดีต โดย อ.กำจร บุญแปง พิมพ์ในหนังสือ แม่โจ้นุสรณ์ 2499
นำลงในหนังสือ แม่โจ้นุสรณ์ 2505

หมายเหตุจากผู้เรียบเรียง กำจร บุญแปง ชื่อเดิม คือ คำคำ บุญแปง เลขประจำตัว 2
เป็นนักเรียน แม่โจ้รุ่น 1 พ.ศ. 2477-78 หลักสูตร ปก. ที่มีนักเรียนเพียง 48 คน เมื่อจบแล้ว
ก็เป็นครูสอนที่ แม่โจ้ ครอบงำจนเกษียณอายุ.

ส.จันทร / 2 กรกฎาคม 2548เรียบเรียงเพื่อเป็นข้อมูล ดำเนินแม่โจ้ ออกอากาศใน
รายการ แม่โจ้เมื่อวันวาน

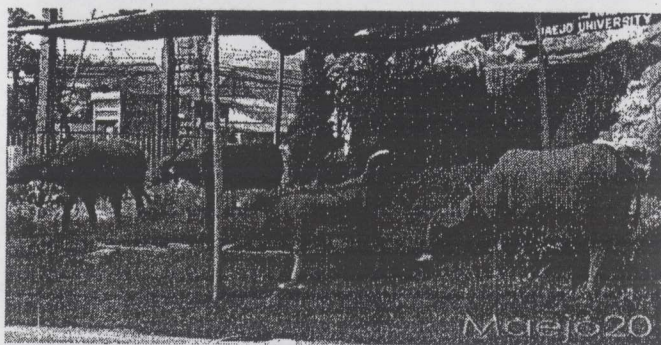

แม่ใจ รุ่น 2

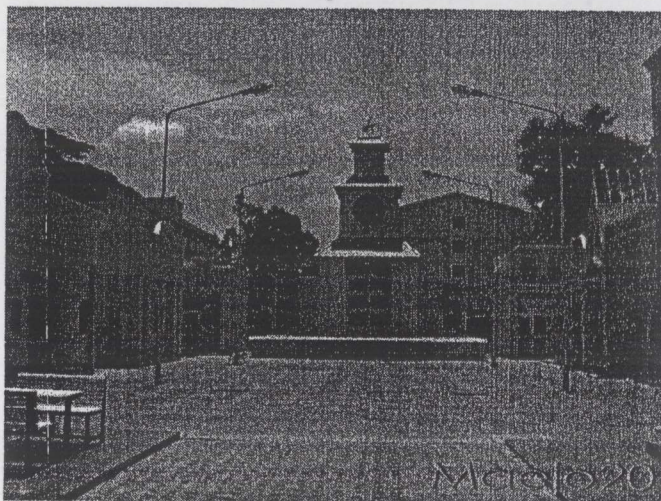
ที่ไปร่วมพบปะสังสรรค์ที่ภัตตาคารพวงหลิ มีนาคม 2549
คุณประกอบ ผดุงพงษ์ (ลำปาง) และ คุณวิชัย ชื่นวิเชียร(ชลบุรี)

เปิดมการวะคุณหญิงสำอางเกษตรศิลปการเมื่อ 2 มกราคม 2548

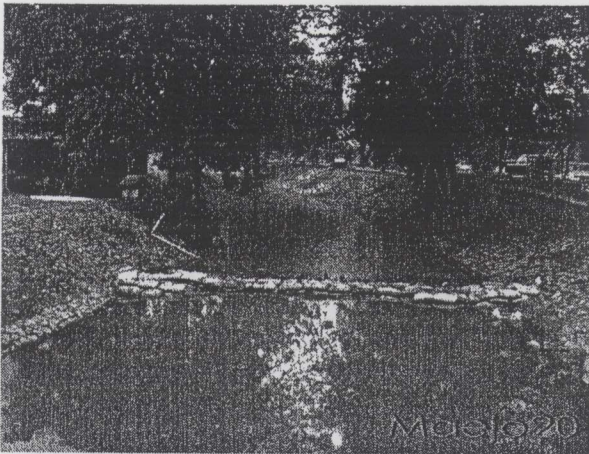

แรงงานที่สร้างความเจริญเติบโตในอดีต
ที่ประตูบางเขน

Cowboy Market

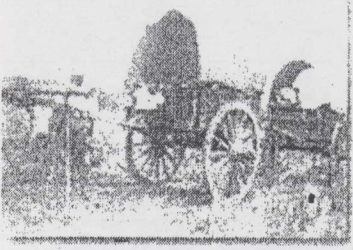
อยู่ด้านหน้ามหาวิทยาลัยแม่โจ้บรรยากาศเคยอยู่
มีของที่ระลึกจำหน่ายดำเนินการโดยนักศึกษาและศิษย์เก่าแม่โจ้
(ภาพโดย ผศ.ธนิต มะลิสุวรรณ รุ่น 20)

ห้วยโจ้และฝายแม้วด้านตะวันตกตะเคียนทอง
ด้านตะวันตกของสวนป่าบุญศรี

ร้านอาหารด้านตะวันตกของสวนป่าบุญศรี
เปิดบริการสำหรับบุคคลทั่วไปทุกวันในราคารักศึกษา
มีทีวีและมุมสงบบรรยากาศแบบคาเฟ่แม้อโจ้
มีช่องทีวีและลิ้งค์ขององค์การนักศึกษาแม้อโจ้จำหน่าย

เยาว์วัยในแม่โจ้

ของ ชื่นสุข โลจายะ

จำได้ว่าขณะที่อยู่กับคุณพ่อที่แม่โจ้นั้น ดิฉันเพิ่งอายุแค่ 4 ขวบ อยู่ที่นี่จนอายุ 8 ขวบ จึงกลับมาอยู่กรุงเทพฯ เราเริ่มต้นที่แม่โจ้ด้วยการอยู่ในบ้านกระต๊อบหลังคามุงด้วยใบตองตึง(ใบพลวง) ฯลฯ

เวลาจะเดินทางจากบ้านแม่โจ้เข้าเมืองเชียงใหม่ บางครั้งไม่มีเกวียนจะนั่งก็ต้องเดินเอาใบตองตึงมาปิดศีรษะกันแดด ตอนขากลับเข้าแม่โจ้เวลากลางคืน คุณพ่อเอาปืนมาวางบนดักเกรงจะมีอันตรายกลางทาง เพราะเป็นการเดินทางในป่าที่แสนมืด ข้างหน้ากลัวเสียจริงๆ เด็กๆ รู้สึกรู้ว่าเป็นเรื่องผจญภัยคล้ายในหนัง คุณพ่อได้ให้คนงานมาห้กร้างถางพงและพัฒนาแม่โจ้จนป่ากลายเป็นหมู่บ้านเล็กๆ ฯลฯ

ทุกคนคงจำดิฉันและน้องๆ ได้ดี เพราะเป็นเด็กเล็กๆ ที่ทุกคนมาคอยอุ้มหรือแบกใส่บ่าไปเที่ยวชมป่าสนูกสนานเหมือนเป็นน้องๆ ของนักเรียนทุกคน เท่าที่จำชื่อได้ก็มี พัดมยา บุญเขตต์ แม่พืช เทพหัสดินทร์ ณ อยุธยา และ บุญศรี วังซ้าย ฯลฯ

มีเกมอีกอย่างหนึ่งที่ไม่เคยเห็นที่ไหนเขาเล่นกันกัน คือการแย่งธง ใครคนใดคนหนึ่งในกลุ่มจะต้องพยายามปีนเสาธงไปเอาธงลงมาจากยอดเสา จึงจะเป็นผู้ชนะ ถือว่าเป็น Hero คนในกลุ่มจึงต้องพยายามจุดและขีดขวางไม่ให้คนอื่นขึ้นไปเอาธงลงได้ ต่างคนต่างแย่งกันปีนเสา พยายามไม่ให้เพื่อนฯ จุดให้ตก ฯลฯ

บางครั้งเราก็ได้ไปดูนักเรียนแม่โจ้แข่งฟุตบอลกับนักเรียนโรงเรียนยุพราชวิทยาลัยที่ในจังหวัดเชียงใหม่ บางครั้งคุณพ่อไม่ชวนไป แต่คุณแม่เกิดนึกอยากไปจึงต้องเดินกันจากบ้านแม่โจ้เข้าไปดูฟุตบอลในเมืองซึ่งแสนจะไกล ไม่ทราบว่าจะระเซเท่าใด แต่รู้สึกไม่เหนื่อยเลย ฯลฯ

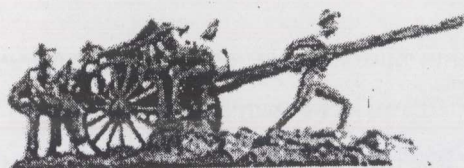
คุณพ่อเป็นผู้ริเริ่มและบุกเบิกการปลูกใบยาสูบ ได้สร้างโรงบ่มใบยาในจังหวัดเชียงใหม่เป็นรายแรก ฯลฯ คุณพ่อเป็นบิดาของการทำไร่ยาสูบในประเทศไทย

เรียบเรียงจาก เกษตร-แม่โจ้ หนังสือครบรอบ 82 ปี คุณพระช่วงฯ 20 ก.ค. 2524

สงวนจันทร์ทะเล / 20 มิถุนายน 2549

ศาลเจ้าแม่โง่ปัจจุบัน

อนุสาวรีย์คนลากเกวียน 2547

ไม่มีชนเหนือชั้นในแม่โจ้

โดย กัสสปะ อคินทัต (รุ่น 2)

๑๓๕

เกษตร-แม่โจ้ จึงตั้งภายหลังจากการเปลี่ยนแปลงการปกครองมาเป็นระบอบประชาธิปไตยเพียง 2-3 ปี นับได้ว่าเป็นระยะเวลาที่สั้นเกินไปสำหรับประชาชน หรือแม้ข้าราชการก็ตามที่จะมีความเข้าใจถึงระบอบนี้ ซึ่งมีหลักการแห่งความเสมอภาคในบุคคลรวมอยู่ด้วย แต่อาจารย์พระช่วงฯ ไม่จำเป็นต้องมีความเข้าใจ หรือไม่จำเป็นต้องปรับตัวเองให้เข้าถึงหลักการแห่งความเสมอภาคแต่อย่างใด เพราะท่านมีอุปนิสัยอันแท้จริงในตัวของท่านเองอยู่แล้ว ในเรื่องความเสมอภาคในตัวบุคคล ซึ่งผู้เขียนพอจำได้ว่า ในสมัยนั้น มีนักเรียนซึ่งเป็นบุตรข้าราชการชั้นผู้ใหญ่หลายท่านได้เข้าเรียน เกษตร-แม่โจ้ อาทิ

ม.ร.ว.จิรัช กฤดากร

แม่ทิชน เทพหัสดินทร์ ณ อยุธยา

ม.ล. ฉาบชื่น กำภู

สุวรรณ จารุทัต

ถมยา บุญเขต

จรัสพงษ์ อิศรางกูร ณ อยุธยา

อินทัย บุนนาค

ฉลอง รักติปกรณ

กัลป์ กนิษฐานนท์

กัสสปะ อคินทัต

จ้าว สุนทรวัต

ประเสริฐ ชลทรัพย์

ประสิทธิ์ อุเทนสุด

สมนึก เสมรสุต (พ.อ.สม)

วิวัฒน์และวิบูลย์ บุญขปรัตยุต

บุตร พล.อ. พระองค์เจ้าบวรเดช

บุตร พล.ท.พระยาเทพหัสดินทร์

บุตร พล.ท.พระยาศรีสุรราชภักดี

บุตร พล.ต.พระยาพิชัยณรงค์สงคราม

บุตร พล.ต. พระยารณชัยชาญยุทธ

บุตร พล.ต.พระยาวิเศษฤาชัย

บุตร พระยาสุรพันธ์เสนี

บุตร พระยารัตนประจิตธรรมจรัส

บุตร พระยาราชสีมาจารย์

บุตร พ.อ.พระยาเทพสงคราม

บุตร พ.ท. พระอาจหาญณรงค์

บุตร พระประสงค์เกษมราษฎร์

บุตร พระพลราษฎร์บำรุง

บุตร หลวงศักดิ์โชชบาภา

บุตร หลวงวรวิจิตรปรีชาเวช ฯลฯ

ในสมัยต่อมา ก็ยังมีบุตรข้าราชการชั้นผู้ใหญ่เข้าศึกษาอีกมาก อาทิ
 ศาสตราจารย์รัชเท สาคริก บุตร พร มหาเทพกษัตริย์สมุทร
 อธิบดินันต์ โกเมศ บุตร พระยาวิจิตรนันท
 รองศาสตราจารย์พร เรศานนท์ บุตร หลวงสุวรรณวาจกกสิกิจ
 ฯลฯ

ยกตัวอย่างเท่าที่ทราบ โดยมีเจตจำนงเพียงเพื่อแสดงให้ท่านผู้อ่านได้ตระหนักใน
 ความจริงที่ปรากฏตามหัวเรื่องว่า “ไม่มีชนเหนือชั้นในแม่โจ้” เพราะอาจารย์พระช่วงฯ ท่าน
 ได้ให้ความเสมอภาคแก่นักเรียนทุกคนโดยเท่าเทียมกัน ไม่ว่าเขาเหล่านั้นจะมาจากแหล่ง
 กำเนิดใด เมื่อเข้ามาอยู่ในอ้อมอกแม่โจ้แล้ว จะต้องมีสิทธิ และมีศักดิ์เท่าเทียมกันทั้งสิ้น ทุก
 คนต้องปฏิบัติตามระเบียบ วินัย กฎ ข้อบังคับ ตรงต่อเวลา และปฏิบัติงานทุกอย่าง อย่าง
 เหมือนกันหมด เช่น การลากเงินเกวียนบรรทุกพืนส่งโรงครัวโดยใช้แรงงานจากนักเรียนเอง
 (ไม่ใช่แรงสัตว์ โค-กระบือ) การเป็นเวรทำความสะอาดหอพักซึ่งต้องหาน้ำดื่มไว้ให้เต็มสอง
 คุ่มใหญ่ๆ

ความเสมอภาคของอาจารย์พระช่วงฯ มิใช่จะมีให้แก่แก่นักเรียนเท่านั้น แม้ในระหว่าง
 อาจารย์ ครู ท่านก็ได้ให้เท่าเทียมกันโดยมิได้คำนึงถึงวิทยฐานะแต่ประการใด ฯลฯ

ในเมื่อ เกษตร-แม่โจ้ มีความเสมอภาคในหมู่นักเรียน ในหมู่อาจารย์ และครู
 ตลอดจนเจ้าหน้าที่ เพราะไม่มีชนเหนือชั้น (หรืออภิสิทธิชน จึงไม่มีการแก่งแย่ง ไม่มีการปิด
 แข่งขาน ไม่มีความริษยาอาฆาตจองเวร แม่โจ้จึงสมบูรณ์เทียบพร้อมไปด้วยความสงบสุขและ
 ร่วมเย็น เกิดความสามัคคีและมีพลังในการสร้างสรรค์ เพราะความร่วมมือร่วมใจเป็นน้ำหนึ่งใจ
 เดียวกัน เกษตร-แม่โจ้ จึงมีชื่อเสียงระบือไปไกลในเชิงกีฬาแทบทุกประเภท การแสดงดนตรี
 ละครรีวิว ความรักในหมู่คณะ และความรักต่อสถาบัน ฯลฯ

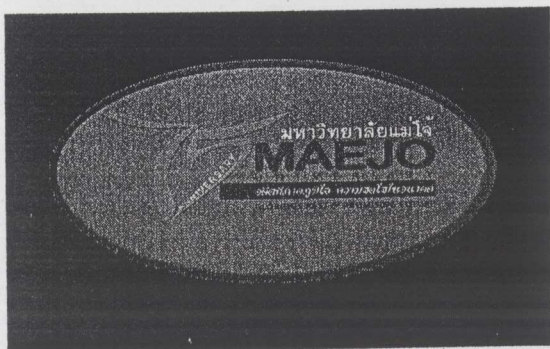
เรียบเรียงบางตอน จาก ไม่มีชนเหนือชั้นในแม่โจ้ โดย กัสสปะ อัครนิพัทธ์ (รุ่น 2) หนังสือ
 ครบรอบ 82 ปี อามาศย์โท คุณพระช่วงฯ 20 กรกฎาคม 2524
 สงวน ชันทร์ทะเล / ที่ปรึกษาอธิการบดีด้านกิจการศิษย์เก่าสัมพันธ์
 4 กันยายน 2549

ชมรมศิษย์เก่าแม่โจ้ กทม. 20 มิถุนายน 2548

งานครบรอบ 70 ปี แม่โจ้ เมื่อ 10 ธันวาคม 2547

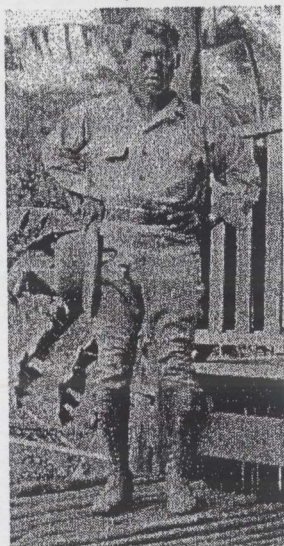
“แม่โจ้ได้กำเนิดขึ้นจากพลังความร่วมมือร่วมใจ ของบรรดาครูและ

นักเรียนแม่โจ้ทุกคน”

ช่วงเกษตรศิลปการ

บ้าน ช.ส. ลาดหญ้า กทม.

๒๐ กรกฎาคม ๒๕๒๔

๒๔๓๓

อาจารย์ใหญ่คุณพระช่วงเกษตรศิลปการ

โดย ชีระ นาคะธีรานนท์ (รุ่น 3)

อาจารย์ใหญ่หรืออาจารย์พระช่วงเกษตรศิลปการ เป็นเสมือนบิดา หรือ ผู้บุกเบิก “แม่โจ้” ในตำแหน่งราชการท่านคือ อาจารย์ใหญ่โรงเรียนฝึกหัดครูประถมกสิกรรมภาคเหนือและโรงเรียนมัธยมวิสามัญเกษตรกรรม แม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่ ฯลฯ

พวกเราโชคดีที่ได้พบอาจารย์ใหญ่หรืออาจารย์พระช่วง ฯ ในโอกาสแรกถึงแม่โจ้ จำได้ว่าท่านกำลังดูแลคนงาน - ทำงานอยู่บริเวณลำเหมืองที่มีน้ำไหลแรงไม่ขาดสาย ได้รู้จักคำว่า ลำเหมือง หรือ คลองส่งน้ำ เมื่อไปอยู่แม่โจ้นี้เอง ฯลฯ

ทำหน้าที่สอนและอบรมนักเรียน

อาจารย์ใหญ่ขยันเป็นพิเศษ บุคลากรของแม่โจ้ทั้งหมด ท่านดำรงตำแหน่งหัวหน้าสถานทดลองกสิกรรม แม่โจ้ และอาจารย์ใหญ่ ตรวจงานทุกซอกทุกมุมจนถึงโรงครัวของยายกวยแม่ครัว และบ้านพักหรือหอพักหลังคามุมตองตึงของพวกเรา การตรวจงานของท่านใช้เดินและจักรยาน 2 ล้อ ฯลฯ

ท่านสอนเศรษฐศาสตร์ ฯลฯ นอกจากนั้นท่านจะต้องแทรกวิชาสังคม ศีลธรรมเพื่อให้เข้าใจสังคม และอยู่ร่วมกันด้วยดี มีความสามัคคี อยู่ในกรอบของศีลธรรม บางครั้งท่านจะเล่าเรื่องเก่าๆ ที่มีคติ รวมทั้งเรื่องราวจากต่างประเทศ ซึ่งท่านได้ผ่านมามากมายทุกเรื่อง เป็นคติสอนใจให้นักเรียนประพฤติดี เป็นพลเมืองดี หรือเป็นเกษตรกร เป็นข้าราชการ เป็นครูที่ดีต่อไปในภายหน้า ในกรณีที่พวกเราง่วงนอนหรือสัปหงก หรือตอบคำถามของท่านแบบไม่เข้าท่า ท่านจะมองลอดแว่น

ข้างหน้าทันที ซึ่งตอนนี้พวกเราจะหายห่วงทันที ต้องหันมาสนใจ เพราะกลัวถูกตัดคะแนนความประพฤติ ซึ่งพวกเรากลัวเป็นที่สุด
อนึ่งยังมีอีกคำหนึ่งที่พวกเราต่างจดจำกันไปจนชีวิตหาไม่ คือ **Sense of Responsibility** ท่านจะพูดซ้ำอยู่เสมอว่า ผู้ที่จะบริหารงานได้ดีจะต้องถือหลัก ความรับผิดชอบงานในหน้าที่ดีด้วย
ฯลฯ

อาจารย์ใหญ่เป็นทั้งครูและนักปกครอง ท่านใช้คำแทนชื่อท่านว่า **ครู** ทุกคำ ตลอดเวลาที่ท่านสอนเราอบรมเราและปกครองเรา ท่านใช้หลักวิชาจิตวิทยาป้อนเราอยู่ตลอดเวลา พวกเรารอดชีวิตและประสบความสำเร็จในชีวิต มีความเจริญรุ่งเรืองในทุกด้านมาได้ ก็ด้วยอาจารย์ใหญ่ คุณพระช่วงเกษตรศิลปการ

โดย ธีระ นาคะธีรานนท์ รุ่น 3

เรียบเรียงจาก ครอบรอบ 82 ปี คุณพระช่วง 20 กรกฎาคม 2524

สงวน จันทรทะเล

23 พ.ค. 2549

คุณจำเนียร คชรรัตน์ รุ่น3(ขวาสุด)

ดร.ประพัฒน์ สิทธิสังข์ รุ่น 9 (เสื้อขาว)งานศิษย์เก่ากาญจนบุรี 2548

ข้าพเจ้ากับพระช่วงฯ

โดย ศาสตราจารย์(พิเศษ) อินทรีย์ จันทรสถิตย์

ข้าพเจ้าคุ้นเคยกับคุณพระช่วงฯ ตั้งแต่เรายังเป็นเด็กนักเรียนสวนกุหลาบด้วยกัน ผมอยู่ชั้นสูงกว่าเขา แต่พวกเราที่อยู่ย่านบางลำพู ถนนสิบสามห้าง วัดรังสีก็มีอีกหลายคนที่รุ่นราวคราวเดียวกัน มักจะไปคุยกันที่บ้านคุณพ่อคุณพระช่วงฯ บ้าง ไปฟังเขาเล่นดนตรีกันบ้าง เพราะคุณพระช่วงฯ เป็นนักดนตรีสีซอเก่ง เรื่องการเรียนดูจะไม่ค่อยสนใจกันเท่าใดนักเพราะรู้จักกันแล้วว่าในชั้นของตัวใครเก่ง ใครไม่เก่ง ใครจะได้ทุนเล่าเรียนหลวงเป็นต้น ฉะนั้นการฝึกในด้านวิชาการ โดยเฉพาะในชั้นมัธยมปีที่ 8 จึงไม่ค่อยได้มาทำเป็นการบ้านนัก

ได้รู้จักชอบพอกันมากขึ้น จนเมื่อเราเข้าศึกษาในวิทยาลัยเกษตรกรรมที่โกสุมพิสัย ประเทศฟิลิปปินส์ ผมไปเรียนก่อนเขา เขาตามไปทีหลัง เราได้อยู่กินนอนด้วยกันตั้ง 3 ปี สุขด้วยกันทุกข์ด้วยกัน และ 3 ปี คู่มันรวดเร็วมาก

ผมสำเร็จการศึกษาในปี พ.ศ. 2468 ช่วง ยังไม่สำเร็จ ขาดอีกหนึ่งปี แต่ทางกระทรวงศึกษาธิการก็กรุณาให้เราไปศึกษาต่อที่สหรัฐอเมริกาพร้อมกัน 3 คน มีนายหนู อมาตยกุล ซึ่งไปฟิลิปปินส์พร้อมกันช่วงเรา แต่ไปเรียนเพาะช่าง เดินทางร่วมกันโดยเรือกลไฟ จากนิลามาผ่านเซียงไฮ้ และแวะอีกหลายเมืองในญี่ปุ่นใช้เวลา 21 วัน ก็ถึงเมืองซีแอตเติล พักอยู่ 2 วัน ก็ขึ้นรถไฟไปรายงานตัวที่ท่านเจ้าคุณเมธาธิบดี ผู้ปกครองนักเรียน ระหว่างนั้นเป็นฤดูร้อนจึงพักอยู่บอสตันตั้งเดือน ช่วง จึงเดินทางไปศึกษาต่อในเมดิสัน วิสคอนซิน ไปเรียนทางสัตวบาล

ผมกลับกรุงเทพ ก่อนช่วงเขาหนึ่งปี เมื่อช่วงเขาได้ปริญญาโทกลับมา ผมรับราชการอยู่ที่โรงเรียนฝึกหัดครูประถมกสิกรรมที่บางสะพานใหญ่ พวกเราเอาช่างมาให้ช่วงเขาเข้าไปยังที่พักในโรงเรียน ทำเป็นพิธีใหญ่โต มีนักเรียนมารอรับรดวนที่สถานีบางสะพานใหญ่ตั้งแถวรับ เพราะว่าโรงเรียนเราจะได้รับอาจารย์ใหม่ต้องมารับให้ดี

มีฉะนั้นช่วงเขาอาจจะตกใจก็ได้เมื่อไปถึงโรงเรียน เพราะเราจัดกระต๊อบเล็กๆ ให้เขาอยู่
หลังหนึ่งต่างหากไม่ปะปนกับใครในสวนมะพร้าว มีที่นอนหมอนมุ้ง โองน้ำสำหรับ
อาบน้ำ ความจริงเรามักจะลงทะเลกัน เพราะโรงเรียนอยู่ติดกับทะเล น้ำในคุ่มดักจากบ่อก็
พอล้างตัวให้หมดน้ำเค็มเท่านั้น

ท่านเจ้าคุณเทพศาสตรสถิตย์ ท่านเป็นอาจารย์ใหญ่ และมีอาจารย์ผู้ช่วยอยู่แล้ว
คือ คุณหลวงสุวรรณวาจกกสิกิจ หลวงผลสัมฤทธิ์กสิกรรม และผม ทำงานทุกอย่าง
ช่วยกันสร้างตัวโรงเรียนถาวร บ้านพักอาจารย์ โรงเลี้ยงอาหาร เรือนนอนนักเรียน เสร็จ
ในปีเดียว ช่วงเขาก็ก๊วยไปอยู่บ้านสร้างใหม่ กิจการเกษตรทั้งหลายในสมัยนั้นเราทำกัน
ด้วยมือ มีรถไถนาใหญ่อยู่หนึ่งคัน เป็นของท่านเจ้าของสวนมะพร้าว คือ คุณหลวง
สุวรรณกิจชำนาญ ท่านให้ฝึกหัดได้ แต่รถเจ้ากรรมนั้นพอสายๆ หนอยมันพาลหยุดเอา
คือๆ พอ 4-5 โมงเย็นก็หมุนติดเข้าโรงได้ เป็นอย่างนี้ทุกวัน จนเราไม่สนใจใช้รถไถนา
คันนั้น

ช่วงยังอยู่ที่บางสะพานใหญ่ต่อไป ผมกับคุณหลวงสุวรรณย้ายไปทับทวงไม้
ค้อยได้ติดต่อกันมานาน จนเราถูกย้ายเข้ากรุงเทพฯ ช่วง เป็นอาจารย์วิชาวิทยาศาสตร์ใน
โรงเรียนเทพศิรินทร์

ผมตั้งต้นตามหลัง ช่วงเขาดิ้นตั้งแต่เป็นอาจารย์อยู่ชั่วคราว ช่วงย้ายไปยังเสียบึง
สัตว์ทหาร ผมก็ไปแทนเขาที่วิชาวุธวิทยาลัย

ในปี 2475 คุณหลวงสุวรรณ ช่วง และผม ย้ายไปบ้านนอกกัน ไปตั้งโรงเรียน
ประถมกสิกรรมกันใหม่ ช่วง เขาไปแม่โจ้ คุณหลวงสุวรรณไปควนเนียง ผมไปโนนสูง
ระหว่างที่ช่วงเขาเป็นอาจารย์ใหญ่อยู่ที่แม่โจ้ เขาได้ทำชื่อเสียงให้แม่โจ้มาก พวก
จบการศึกษาจากแม่โจ้ เป็นผู้ที่ทำงานอย่างไม่ย่อท้อต่อความลำบาก บึกบึน ฉลาดใน
การทำงาน นักเรียนจบจากแม่โจ้ หางานทำง่ายมากใครๆ ก็แบมือรับ

ต่อมาช่วงเขาได้รับแต่งตั้งให้เป็นอธิบดีกรมกสิกรรม เราก็ได้ร่วมกันทำงานที่
กรมกสิกรรม ได้เดินทางไปต่างจังหวัดด้วยกันบ่อยครั้ง เมื่อช่วงเขาได้เป็นอธิบดีผมก็
ได้ทำงานในตำแหน่งต่างๆ จนเมื่อช่วงได้รับตำแหน่งรัฐมนตรี ผมก็ได้เลื่อนเป็นอธิบดี
แทน

ในระยะช่วงเป็นอธิบดี เขาได้มีส่วนนำองค์การอาหารและเกษตรแห่ง
สหประชาชาติเข้ามาตั้งที่กรุงเทพฯ เป็นผลงานชิ้นเด่นของช่วงเขาทีเดียว

ในโอกาสนี้ ช่วง และคุณหญิงได้เดินทางไปประชุมที่โรม เมื่อช่วงเป็น
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร เป็นหัวหน้าคณะ แต่เมื่อเข้าประชุมแล้วสองวัน ก็
ได้รับข่าวว่าช่วงถูกปลดจากตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการเสียแล้ว แต่หน้าที่ทางหัวหน้าคณะ
มิได้เปลี่ยนแปลง อยู่ประชุมที่โรมจนสิ้นวาระสมัยประชุมแล้วก็เดินทางไปตามแผน
เดินทางไปเปลี่ยนแปลงแต่อย่างใด

ต่อมาไม่กี่ปี ช่วงก็ได้รับตำแหน่งเป็นผู้ดูแลนักศึกษาในสหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็น
ที่ถูกใจช่วงและคุณหญิงมาก เพราะจะได้นำครอบครัวไปต่างประเทศ ลูกเด้าก็จะได้ไป
ศึกษาในประเทศนั้น

ชีวิตของพวกเรามีขึ้นมีลง แต่ลูกศิษย์ลูกหาก็ยังให้การเคารพอยู่เสมอ จะเห็น
ได้จากหนังสือที่ระลึกเล่มนี้ ที่ลูกศิษย์ลูกหาได้ช่วยกันทำด้วยความเต็มใจ สมเป็น
ลูกแม่ใจจริง ๆ

.....
เรียบเรียงจาก ข้าพเจ้ากับคุณพระช่วง โดย ศาสตราจารย์ อินทรีย์ จันทรสติธัย (หลวง
อิงค์ศรีกสิการ) หนังสือที่ระลึกครบรอบปีที่ 82 คุณพระช่วงฯ 20 กรกฎาคม 2524 หน้า
43-45

เรียบเรียงเพื่อออกอากาศ รายการแม่ใจเมื่อวันวาน

สงวน จันทร์ทะเล

ที่ปรึกษาอธิการบดีด้านกิจการศิษย์เก่าสัมพันธ์

23 พ.ค. 2549

"ร้อยป่า"

ของ " อรชร"- พันธุ์ บางกอก

ผมได้เคยอ่านนิยาย ร้อยป่า มาหลายครั้งและ หลายเที่ยว จำไม่ได้ว่ากี่ครั้ง ภาพของ เสือ กลิ่นสัก มีอยู่ในใจของเราจริงๆ และยังได้มีโอกาสพบปะรุ่นเก่าๆ ที่เรียน ในช่วง แม่โจ้ รุ่น 10 และรุ่น 11 ก็ยังมองเห็นภาพต่างๆ ในอดีตได้มากขึ้น ขอขอบคุณ "อรชร - พันธุ์ บางกอก" ที่ถ่ายทอดเรื่องราวชีวิตนักเรียนแม่โจ้ออกมาอย่างสนุกสนานทำให้อยาก ติดตามพร้อมทั้งได้ให้แนวคิดไว้มากมาย

ผมเคยพบที่สมพันธ์ ปานะถึก รุ่น 11 (ผู้เขียน ร้อยป่า ตัวจริง) เพียงครั้งเดียว ที่แม่โจ้ แต่ก็นานมาแล้ว และที่เขาถึงไม่จำผมไม่ได้ ผมขออนุญาต นำเรื่องราว บางตอนมาเล่าสู่กัน ฟังเพื่อความเพลิดเพลิน และหวนระลึกถึงวันเก่าๆ ครบ หากน้องๆ ลูกแม่โจ้ อยากอ่าน ร้อยป่าก็ลองไปที่ห้องสมุด หรือร้านหนังสือเช่า ผมอาศัยอ่านจากหนังสือเก่าที่ผมเก็บไว้ ตั้งแต่ ปี 2526 เป็นฉบับพิมพ์เผยแพร่แถมฟรีในนิตยสาร ทานตะวัน และผมก็มีไม่ครบ ชุด มีเพียง ตอนที่ คุณเสือ กลิ่นสักดี ถูกคำสั่งให้ย้ายเข้ากรมป่าไม้ ภายหลังจากที่ถูกย้ายไป ปรามการลักลอบตัดไม้ที่ภาคใต้ไม่กี่วัน..... ผมก็ไม่ได้อ่านต่ออีกเลย เพราะหนังสือ หายไป ปลวกกัดกินไปหลายเล่ม

(ผมมีโอกาสเป็นเจ้าของหนังสือ "ร้อยป่า" ชุดสมบูรณ์ เมื่อวันที่ 19

มิถุนายน 2549 โดยซื้อทั้งสองภาค ภาค 1 มี 12 เล่ม และภาค 2 มี 6 เล่ม ผมขอ เรียนว่าภาคหนึ่งจบสมบูรณ์ในตัวเรื่องที่คนเราฟังมีความสุขในปลายทางของ

ชีวิต ส่วนภาคสองเป็นเรื่องราวของชีวิตที่ต้องต่อสู้และทดแทนบุญคุณ
แผ่นดิน ทุกชีวิตเป็นไปตามกรรม)

วันที่ 20 มกราคม พ.ศ. 2548 ผมมีโอกาสไปพบพี่สมพันธ์ ปานะดึก ด้วยตนเอง
พร้อมกับคุณอุดม ลคหวั่น และพี่น้องลูกแม่โจ้อีกหลายท่านที่บ้านของพี่สมพันธ์
หลังจากที่ไปร่วมพบปะศิษย์เก่าแม่โจ้ที่พังงาแล้วพวกเราก็ได้ไปเยี่ยมพี่สมพันธ์
ปานะดึกในตอนบ่าย ซึ่งเป็นความประทับใจอย่างมากของผมที่ได้มีโอกาสพบพี่
สมพันธ์ในครั้งนี้

ผมขอเริ่มเก็บข้อความที่น่าสนใจกล่าวถึงจากเล่มที่ 5 จาก หน้า ที่ 496

ช่วงนี้เป็นช่วงที่ เสือ กลิ่นสัก เข้าเรียนปี 1 ที่แม่โจ้(คงเป็นราว ปี 2487 สมัยนั้น เรียน
เพียง 2 ปี เป็นเตรียมเกษตรศาสตร์นะครับ จบปี 2 จะออกทำงานเลยก็ได้ หรือจะไป
เรียนต่อที่บางเขนก็ได้..ส.จันทร) เทอมแรกที่มาถึงแม่โจ้ เสือ กลิ่นสัก เข้าไปเกี่ยวข้องกับ
กับนักมวยในเมืองเชียงใหม่ และถูกทำทลายให้ขึ้นต่อมวยโดยใช้ชื่อว่า เสือ บางกอก
ส่วนคู่ชก นั้นชื่อ เทพ สิงห์ทอง ซึ่งเป็นนักมวยดังของเชียงใหม่ที่เคยในสมัยนั้นขึ้น
เวที ไม่มีใครมาเป็นพี่เลี้ยงเลยในยกแรก เพราะปิดไม่ให้เพื่อนฝูงรู้เรื่องแอบเข้าเมืองไป
ชกมวย แต่ในที่สุด รุ่นพี่ปี 2 ที่เข้าเมืองไปดูมวยก็เข้ามาให้กำลังใจ.....ทำให้เสือรู้สึก
ใจชื้นขึ้นมาที่มีพวกปีสองมาให้การสนับสนุน เมื่ออยู่ในโรงเรียนแบ่งพรรคแบ่งพวก
เหลือเกิน ว่าเป็นปีหนึ่งปีสอง แต่เมื่อออกนอกโรงเรียนแล้วกลับเป็นแม่โจ้ด้วยกัน เกิด
รักและเห็นใจกัน.....

ต่อไปหน้า 507..ที่แม่โจ้นี้ถึงจะเคยโกรธเคืองผิดใจต่อบันหน้ากันมา

เท่าไรๆ แต่แล้วก็จะเลิกล้มกันไป เพราะความทุกข์ยากที่ได้รับร่วมกัน การอบรมตาม
บทบัญญัติและประเพณีเดียวกันจะช่วยให้เข้าใจกัน เห็นใจกัน และคืนดีกันได้ในที่สุด

....

หน้าที่ 508..... เพื่อนๆ สรรพออกกันถึงแก่นเสมอในแม่โจ้ ไม่มีใครเป็นนักเลง ไม่มีใครใหญ่กว่ากัน มีแต่เพื่อนกันทั้งนั้น.....

หน้าที่ 509!...ชีวิตแห่งของนักเรียนแม่โจ้ในสมัยนั้น มันเป็นชีวิตที่เมื่อผ่านออกมาแล้ว จะรู้สึกว่ทั้งแสนสุขและแสนสนุก.....

หน้า 511.. ความรักระหว่างเพื่อนนั้นประเสริฐสุด และบริสุทธิ์กว่าความรักระหว่างเพศเสียอีก มันปราศจากความเห็นแก่ตัว ปราศจากพิษร้ายที่เกาะกินหัวใจ ความลับบางอย่าง ที่ลูกโจ้ไม่กล้าบอกพ่อแม่ แต่ก็สามารถเล่าให้เพื่อนฟังได้...

หน้า 516.....คนเรานี้ช่างแตกต่างกันไปหลายอย่างเหลือเกิน นักเรียนในกลุ่มหนึ่งย่อมมีคนหลายๆ แบบปะปนกันบางคนสุภาพ ตั้งหน้าตั้งตาเรียน บางคนขี้เกียจ บางคนเหยา บางคนทะเล้ง บางคนชอบอะอะโววาย เห็นอะไรเป็นตื้นตื้นไปหมด ดูแต่เพียงบางคน ที่กินเหล้าเวลาเมาเหล้าแล้วนิสัยแต่ละคนจะแตกต่างกันไปเห็นได้ชัด..... ยังมีเมาอีกหลายแบบ..เมาเข้าไปแล้วใจกลั้ทั้งนั้น แต่สิ่งที่ทำให้หายเมาได้มีสองอย่างคือ อาจารย์ กับพวกปีสอง.....

หน้า 526...เสื่อ กลิ่นสั๊ก..อดทนต่อไปไม่ไหวแล้ว ขืนยอมให้มัน ไม่เพียงแต่จะเสียศักดิ์ศรีของตนเอง ยังจะเสียศักดิ์ศรีไปถึงสถาบันการศึกษาของตนด้วย นักเรียนแม่โจ้ทุกคนเป็นลูกผู้ชาย จะต้องสู้กัน ถ้าเกิดรู้ไปถึงหุปีสอง ว่ายอมให้คนอื่นข่มข่ายๆ อาจจะถูกลงโทษก็ได้...

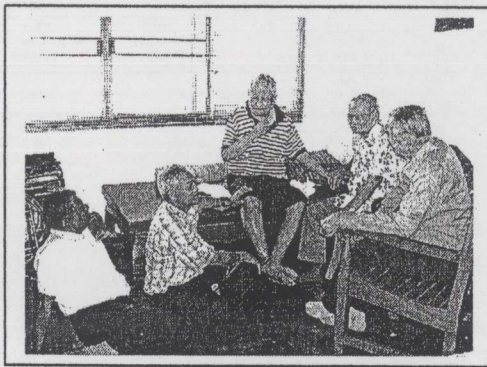
หน้า 567...แม้จะศึกคืบจนห้าทุ่มแล้ว ก็ยังมีนักเรียนแม่โจ้บางกลุ่มเดินเตร็ดเตร่อยู่ในเมืองจนกระทั่งเที่ยงคืนนะแหละ พวกนี้จึงจะได้ฤกษ์งามยามดีออกเดินทางกลับแม่โจ้..... ความสามัคคีและการช่วยเหลือกันแบบนี้เองที่ทำให้เกิดคำขวัญว่า
รวมกันเราอยู่แยกกันเราตาย

โดย ส.จันทร์

อ่านเรื่องราว เสือ กลืนสีก ได้ที่ www.maejo.net/Roi_Pa/

วันที่ 20 มกราคม 2548 คุณแฉั่ว คิชเลิศ รุ่น 11 ไปเยี่ยม
คุณสมพันธ์ ปานะถึก
พาน้องๆ ไปรู้จัก “พันธุ์ บางกอก” ที่บ้าน

ดร. เสวียน หอมนาน

แม่โจ้ รุ่น 10

(เทคโนโลยีการเกษตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร)
สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้

ชาตะ 8 มีนาคม 2466

มรณะ 27 เมษายน 2549

สิริรวมอายุ 83 ปี

ผมได้พบพี่เสวียน หอมนาน ครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. 2510 ที่จังหวัดอุดรธานี ในงานสังสรรค์ ดิษย์เก่าแม่โจ้ และได้มีโอกาสมาร่วมงาน “แม่โจ้คืนรัง ครั้งที่ 1” เมื่อปี พ.ศ. 2512 และเดินทางกลับอุดรธานีโดยรถยนต์ของพี่เสวียน หอมนาน นับแต่นั้นก็มีโอกาสได้พบได้รับความกรุณาจากพี่เสวียนเสมอมา เมื่อผมได้ไปทำงานในจังหวัดเลย ตราบจนผมย้ายมาทำงานในจังหวัดเชียงใหม่

หลายปีติดต่อกันที่พี่เสวียนเดินทางมาร่วมงาน วันที่ 6-7 มิถุนายน ที่เชียงใหม่ และในช่วงหลังพี่เสวียนก็บอกว่านั่งรถยนต์นานๆ ไม่สนุกเลย เพราะอายุมากขึ้น งานสังสรรค์แม่โจ้ภาคอีสาน เมื่อวันที่ 12 มีนาคม 2547 ที่อุบลราชธานี

พี่เสวียนก็ได้ไปร่วมงาน "สู้อ้อมอกแม่ใจ 70 ปี" เมื่อธันวาคม 2547 พี่เสวียนก็มาและได้ถ่ายภาพคู่กับพี่ประกอบ ผดุงพงษ์ รุ่น 2 ไว้เป็นที่ระลึกด้วย

"พี่เหวียน" ของน้องๆ เป็นตัวอย่าง รุ่นพี่ที่ดี ที่ได้รับการกล่าวถึงจากน้องๆ เสมอมา พี่เสวียน หอมนาน ทำให้ความผูกพัน ความเอื้ออาทร และความเป็น "แม่ใจ" ของพวกเรา หนักแน่น และมีความหมายมาก ทุกคนที่เคยทำงานร่วมกับพี่เสวียน หอมนาน จะได้รับคำแนะนำ ข้อคิด ความเป็นแม่ใจ ที่ต้องอาศัยเวลาบ่มเพาะ

ผมเข้าไปเยี่ยมพี่เสวียน หอมนาน เมื่อเข้ามาตรวจรักษาผ่าตัดครั้งแรกที่เชียงใหม่ พี่เสวียนนำทำเนียบรุ่น 10 มาให้ผมดู พร้อมชี้ให้ดูว่า เพื่อนร่วมรุ่น 10 ท่านใด ได้ลาจากไปก่อนแล้วบ้าง ผมรู้จักเพื่อนร่วมรุ่นของพี่เสวียนหลายคนที่ยังมีชีวิตอยู่

ผมเข้าไปเยี่ยมพี่เสวียนครั้งสุดท้าย เมื่อพี่เสวียนมีเครื่องช่วยหายใจ พุดได้ตอบไม่ได้ แต่รู้ตัวได้โดยการขยับเท้าตอบรับ ผมบิ๊บเท้าพี่เสวียน หอมนาน ผ่านความรู้สึกทางสัมผัส ขอบคุนพี่เสวียน หอมนาน ที่ได้สนับสนุนกิจกรรมศิษย์เก่าแม่ใจ ตลอดมา ขอบพระคุณ พี่เสวียน ที่กรุณานำอัฐิของท่านอาจารย์วิภาต บุญศรี วังซ้าย ที่พี่เสวียนเก็บบูชาไว้ มาจากจังหวัดเลย เพื่อนำไปบรรจุไว้ที่ฐานอนุสาวรีย์ ท่านอาจารย์วิภาต บุญศรี วังซ้าย ที่ มหาวิทยาลัยแม่ใจ - แพร่เฉลิมพระเกียรติ ซึ่งเป็นความผูกพันและสร้างสายสัมพันธ์ที่ไม่มีวันเลือนจากใจของพวกเรา ลูกแม่ใจ ตลอดไป

ขอดวงวิญญาณของพี่เสวียน หอมนาน สู่สุคติ พวกเราจะคิดถึงความดี ที่พี่ๆ ได้ช่วยเหลือ น้องๆ โดยเฉพาะบุคลิกความเป็น "ลูกแม่ใจ" จะอยู่ในความทรงจำของพวกเราตลอดไป

สงวน จันทรทะเล รุ่น 25

ที่ปรึกษาอธิการบดีด้านกิจการศิษย์เก่าสัมพันธ์

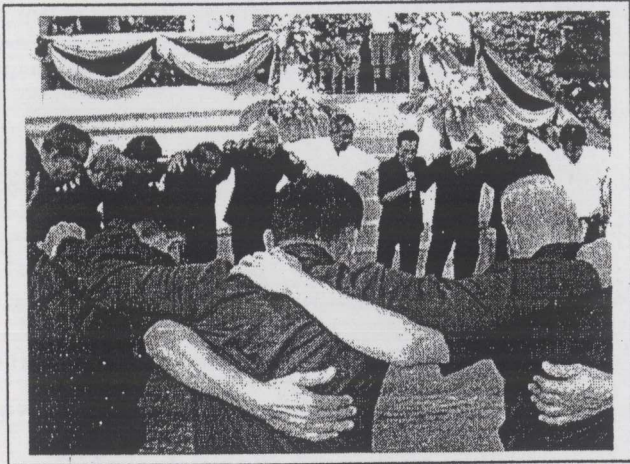
29 เมษายน 2549

เพลงชาติแม่โจ้

บทเพลงแห่งความผูกพัน

แม้วันวานจะผ่านไป สายใยความเอื้ออาทร

ผูกมัดความเป็น แม่โจ้ให้คงอยู่นิรันดร์

เมื่อวันที่ 24 ตุลาคม 2549 ผมไปร่วมพิธีฉาปนกิจศพเพื่อนร่วมรุ่น คุณเจริญ บัวคงดี อายุ 70 ปี เสียชีวิตเมื่อวันที่ 19 ตุลาคม 2549 ที่บ้านสระยาบโสมอำเภออุ้มทอง จังหวัดสุพรรณบุรี คุณเจริญ มีลูกชายจบจากแม่โจ้ รุ่น 53

ผมหารือกับเพื่อนร่วมรุ่นบางคน และรุ่นพี่ที่ไปร่วมงาน พร้อมทั้งบุตรชายคุณ เจริญว่า ลูกแม่โจ้ที่ไปร่วมงานจะร่วมกันร้องเพลงชาติแม่โจ้ ก่อนจะมีพิธีประชุม เพลิง โดย คุณวรรณจิต ชุ่มจิตร รุ่น 20รับหน้าที่เป็นต้นเสียง

สำหรับผม..ได้เคยเข้าร่วมพิธีร้องเพลงชาติแม่โจ้ในงานฉาปนกิจศพ ลูกแม่โจ้ ครั้งแรกในปี พ.ศ 2514 ที่สุสานข้างกลาน อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

แต่จำไม่ได้ว่า เป็นงานฉาปนกิจศพใคร รุ่นไหน คณะประเพณีที่ดำเนินการทำ นั้นมีใครบ้าง แต่จำได้มีธงเขียวขาวเหลือง กลุมหีบศพด้วย เป็นบรรยากาศเศร้าซึมมาก

สำหรับผมที่ได้เข้าร่วมพิธีในงานศพในปีนั้น บรรยากาศตอนจบของการร้องเพลง เศร้า
ซึมและทำให้คิดถึงวันเวลา ที่พวกเราต้องช่วยกันทำงานเพื่อก้าวเดินไปสู่จุดหมาย
ช่วยกันด้วยใจ และมุ่งมั่นที่จะช่วยกันตลอดไป..

• เชื้อเถิด..เชื้อเถิด เราไม่ให้ต่ำลง

เชื้อเถิด.. เชื้อเถิด เราก้าวหน้าตรงไป

จรรยา วิชา และกีฬาใดๆ เราต้องประคองเอาไว้ระดับที่ดี...

(จบโดยไม่มีเสียง ไซโย)

หลังจาก ปี พ.ศ. 2514 เป็นต้นมาผมมีโอกาสไปร่วมงานฌาปนกิจ พี่น้องลูกแม่
โจ้ หลายรุ่น อีกหลายครั้ง จนนับและจดจำจำนวนครั้งไม่ได้ ได้ทำหน้าที่เป็นต้นเสียง
ก็หลายครั้ง

พิธีศพของ ดร.เสวียน หอมน่าน รุ่น 10 รศ.ดร.เทพ พงษ์พานิช อธิการบดี
มหาวิทยาลัยแม่โจ้ และญาติพี่น้องลูกแม่โจ้หลายรุ่นร่วมเป็นเจ้าภาพ เมื่อวันที่ 27-30
เมษายน 2549 ณ โรงประชุมชุติวัด เป็นมรณานุสติถึงความผูกพันของลูกแม่โจ้ที่มีต่อกัน
ตลอดไป ผมทำหน้าที่ต้นเสียงในพิธีมอบสรีระร่างกายของ ดร.เสวียน หอมน่าน ให้กับ
โรงพยาบาลมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม 2549 เวลา 10.00 น.

สรุปวาระที่พวกเราจะร้องเพลงชาติแม่โจ้นั้น มีวาระดังต่อไปนี้

1) ร้องเป็นครั้งแรกด้วยความภาคภูมิใจที่ ลูกแม่โจ้ จำนวน 266 คน

ชุดสระเกษตรสนานเสร็จตามที่ได้รับมอบหมายจากอาจารย์ใหญ่โดยใช้เวลาชุดเพียง 7
วัน คุณแม่พี่ชนั เทพหัสดิน ณ อยุธยา เป็นต้นเสียง เมื่อวันที่ 29 ธันวาคม 2478 เวลา
15.00 น.เป็นบรรยากาศที่สดชื่น ดินแดนอย่างไม่สามารถจะบอกกันได้

2) ร้องในพิธีต้อนรับน้องใหม่ ลูกแม่โจ้ รุ่น 3 (เป็นครั้งแรก) จำนวน 156 คน
เมื่อเช้าวรวันที่ 7 มิถุนายน 2479 และกระทำเป็นประจำสืบต่อกันมาจนปัจจุบัน

3) พิธีกรรมอำลาญาติแก่อาจารย์พนม สมิตานนท์ ที่จะจากลาไปศึกษา ภูมานที่
อเมริกาเป็นการลาที่ต้องจดจำ ที่สถานีรถไฟเชียงใหม่ ในปี พ.ศ. 2494 นักเรียนแม่โจ้ร้อง
เพลงชาติแม่โจ้ด้วยเสียงอันดังก้องกังวานท่ามกลางญาติสนิทมิตรสหายรวมทั้งเพื่อน

ข้าราชการที่พากันไปชุมนุมส่งอย่างหนาแน่นบริเวณชานชาลาสถานียังความตื่นตันปิดแก่
ผู้ที่ได้ฟังกันทุกคนแสดงถึงความรักและห่วงใยที่มีต่ออาจารย์และผู้มีพระคุณ

4) บุคคลากรที่มีความผูกพันกับแม่โจ้มานาน ลูกแม่โจ้หลายรุ่นให้ความเคารพ
นับถือเสมือน " ครู " ผู้ให้ความรู้ เป็นที่รักนับถือของ ลูกแม่โจ้ ได้รับการยอมรับให้มีการ
ร้องเพลงชาติแม่โจ้ก่อนพิธีประชุมเพลิง ต้องหารีอกับเจ้าภาพก่อนกำหนดพิธีกรรม

5) งานครบรอบปีแห่งการเฉลิมฉลอง งานพบปะสังสรรค์ของลูกแม่โจ้
ที่มีประจำปี ต้องมีการร้องเพลงชาติแม่โจ้หากมีบุคคลอื่นอยู่ด้วยต้องแสดงเจตน์จำนง
ความผูกพันทางครอบครัวและแสดงน้ำใจการยอมรับ เข้ามาอยู่ในวงล้อมความอบอุ่น
ของความเป็นแม่โจ้

6) งานฉาปนกิจศพที่เป็นศิษย์เก่าแม่โจ้หากผู้เสียชีวิตหรือเจ้าภาพประสงค์จะให้
มีการร้องเพลงชาติแม่โจ้ศิษย์เก่าอาวุโส หรือผู้ที่เคยทำกิจกรรมประเพณีต้องหารีอกับ
เจ้าภาพและศิษย์เก่าเพราะต้องคำนึงถึงจำนวนศิษย์เก่าแม่โจ้ที่จะเข้าร่วมพิธีกรรมร้องเพลง
ชาติด้วย

7) งานพระราชทานเพลิงศพ ที่เป็นศิษย์เก่าแม่โจ้ พิธีกรรมการร้องเพลงชาติ
แม่โจ้ ต้องกระทำล่วงหน้าก่อนที่ประธานในพิธีจะเดินทางมาถึง และต้องมีการหารีอกับ
เจ้าภาพก่อนกำหนดพิธีกรรม

8) ในงานมงคลสมรสของคู่บ่าวสาว ที่เป็นศิษย์เก่าก็มีการร้องเพลงในช่วง
สุดท้ายของพิธี หากเจ้าสาวหรือเจ้าบ่าวไม่ได้เป็นศิษย์เก่า ก็จะมีการสอบถามความพร้อม
ใจจริงใจ ที่จะเข้ามาอยู่ในครอบครัวลูกแม่โจ้ แล้วร้องเพลงชาติแม่โจ้เป็นการปิดพิธีด้วย
ความสุขสามัคคีของคน

(จากการสนทนากับคุณสมหวัง วงษ์โพธิ์หอม รุ่น 61 เมื่อ 19 พฤศจิกายน 2549)

อนึ่ง ด้นเสียงเพลงชาติแม่โจ้ ท่านแรก คือ คุณแม่พินัน เทพหัสดิน ณ อยุธยา
(รุ่น 2) ผมได้พบท่านหลายครั้งและเคยได้ยินเสียงท่าน

ท่านที่สองที่ผมได้พบท่านและได้ฟังนำเสียงท่านด้วย (20 ม.ค. 2548)

คุณประทีป อุตตะมะโยธิน (รุ่น 5) ท่านได้รับการทดสอบเสียงและฝึกท่วงทำนองมาจากคุณแผ่พีชน์ ฯ โดยตรง

ต้นเสียง จะขึ้นนำเพียง 2 ครั้ง แล้วตามด้วย...ใหม่เก่าพวกเราไซโย ..

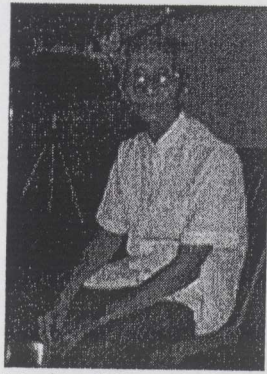
คณะศิษย์เก่าอวูโต 10 ท่าน (รุ่น 3 รุ่น 5 รุ่น 10 และ 11) ได้ทำการบันทึกเสียงเพลงชาติแม่โจ้ เมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2548 ที่ห้องอัดเสียง มก. กรุงเทพฯ ฯ ผมได้ทำสำเนาแจกจ่ายให้ศิษย์เก่าแม่โจ้ไปหลายท่าน พร้อมทั้งเก็บไว้ที่สมาคมศิษย์เก่าแม่โจ้ เชียงใหม่ และ ม.แม่โจ้ - แพร่ เฉลิมพระเกียรติ และ ม.แม่โจ้ หนองปรือ (ต.ค. 48) และที่ห้องสมุดวิภาต บุญศิริ วังซ้าย

ไม่ทราบแน่ชัดว่า ต้นเสียง นำขึ้นเป็น 3 ครั้ง ในปี พ.ศ.ใด เพราะสอบถามพี่ๆ รุ่นก่อนผม ก็รับสืบทอดมา ขึ้นต้นเสียง 3 ครั้ง และปฏิบัติมาตราบทุกวันนี้ ผมประมาณว่าน่าจะเริ่มมาตั้งแต่รุ่น 15 หากผิดพลาดก็ขอภัยด้วย เพราะช่วงปี พ.ศ. 2490-2491 คณะทำงานประเพณีอาจขาดช่วงทบทวนพิธีการกับรุ่นพี่เพราะเป็นช่วงที่ไม่มี การรับนักเรียนใหม่เข้าเรียน

นี่คือความผูกพัน สายใยที่ผูกมัดความเป็น แม่โจ้ ของพวกเราทุกคนจำเนื้อร้องทำนอง และพิธีกรรม ของความเป็นเพื่อนความเป็นพี่ และความ เป็นน้อง "ลูกแม่โจ้" ด้วยจิตคารวะและผูกพันตลอดไป

ส.จันทร 27 พฤศจิกายน 2549

อ่านเรื่องราวของลูกแม่โจ้/ตำนานแม่โจ้ ได้ที่ www.maejo.net/MaejoISM/	อ่านตำนานความผูกพัน คร.เสวียน หอมนาน กับแม่โจ้ www.maejo.net/Sawian10/
ติดตามข่าวของศิษย์เก่ารุ่น 25 www.maejo.net/Maejo25/	รับฟังข่าวและเพลงได้ตลอด 24 ชั่วโมง "เสียงจากแม่โจ้" 95.5 Mhz www.maejoradio.mju.ac.th

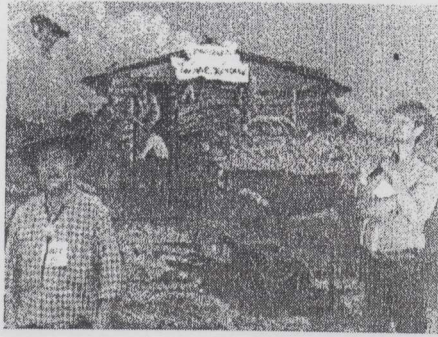
คุณนัย (คำปวน) อินทรบุรี ศิษย์เก่าแม่โจ้รุ่น 2 อดีตผู้พิพากษา หัวหน้าศาลแขวงลำปาง
ปัจจุบันอยู่ที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน อายุ 92 ปี
ชมรมศิษย์เก่าแม่โจ้ แม่ฮ่องสอน ได้ทำพิธีรดน้ำคำหัวศิษย์เก่าอาวุโสเมื่อวันที่ 2 พ.ค. 50
ท่านเป็นศิษย์เก่าอาวุโสและที่ปรึกษาชมรม

งานสังสรรค์ครั้งที่ 1 ชมรมศิษย์เก่าแม่โจ้แม่ฮ่องสอน
วันที่ 4 เมษายน 2550

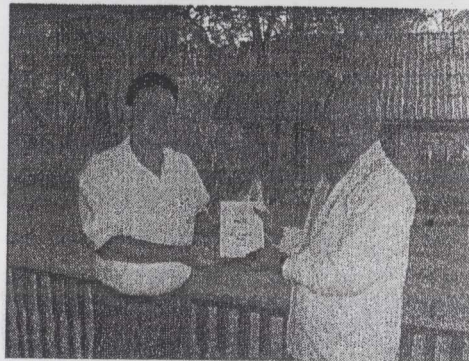
ความผูกพัน - สถาบันแม่โจ้ - ศิษย์เก่า - ศิษย์ปัจจุบัน
“เขี้ยว ขาว เหลือง”

ประธาน และ ปฏิคม

“เขียวขาวเหลืองอยู่ที่ใดซั่ยต้องมี เขียวขาวเหลืองสามสีนี้คือดวงใจ”

“ขอให้พลังความสามัคคีของพวกเขาถูกรวมไว้แม่ฮ่องสอน
จงเหนียวแน่นมั่นคงสืบสานประเพณีดั้งเดิมแก่รุ่นน้องๆ
รับใช้สังคมและตอบแทนบุญคุณแผ่นดินตลอดไป”
ทศนาถ ลำเกียง ประธานชมรมฯ และ ส.จันทร

ชมรมศิษย์เก่าแม่โจ้แม่ฮ่องสอน

Maejo MaeHongSon Alumni Club

ประธาน	คุณทศนาถ ลำเนียง (หมอปรีนส์) สถานีวิทยุทดสอบพันธุ์สัตว์
รองประธาน	คุณสมร นิवास (พีหมอน) สนง. สหกรณ์จังหวัด
เลขาฯ	คุณศิริภพ หนูไทร (นายยอด) สนง. เกษตรและสหกรณ์จังหวัด
เหรัญญิก	คุณสุนทรี อริยะะ (น้อยสหกรณ์) สนง.สหกรณ์จังหวัด
ปฏิคม	คุณเกรียงไกร เอี่ยมกระสินธุ์ (นายคำ) ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนฯ
ประชาสัมพันธ์	คุณจำรูญ จันทร์ทรานนท์(ช่างจำ) สนง.สหกรณ์จังหวัด คุณดิเรก เอกเพชร (คำประมง) สนง.ประมงจังหวัด
กรรมการ	คุณเอกพจน์ เจริญศิริวงษ์ธนา สถานีประมงน้ำจืดจังหวัด คุณเอกลักษณ์ สุภรัตน์ สนง. สหกรณ์จังหวัด คุณประจักษ์ บุญจีน สนง. สหกรณ์จังหวัด คุณวิโรจน์ บรรเจิดฤทธิ์ สถานีพัฒนาที่ดินจังหวัด คุณสงวน ศรีสวัสดิ์ ผู้จัดการสหกรณ์ออมทรัพย์ครู คุณขงยุทธ อ่อนอุระ สนง. เกษตรจังหวัด คุณธนอมศักดิ์ ไหนาก บมจ. ธนาคารกรุงไทยสาขาแม่ฮ่องสอน คุณไพรัตน์ ผลศักดิ์ ผู้จัดการ รทส. สาขาป่า คุณทงเกียรติ เทพสาร ศูนย์บริการวิชาการพันธุ์พืชและปัจจัยการผลิต คุณปรีชา พิภุลทอง สนง. สหกรณ์จังหวัด คุณสมพร ขัติยะ สนง. เกษตรอำเภอเมือง คุณชานนท์ ธรรมสาณกุล สนง.ป่าไม้ สาขาแม่ฮ่องสอน คุณสมบัติ แซ่เฮ้อ ร้านสมบัติการเกษตร แม่ล่าน้อย คุณเฉลิมชัย สุรพันธ์พิฑิต สนง.ปศุสัตว์ อ.เมือง

ที่ปรึกษา

คุณณัฏ อินทรบุรี	รุ่น 2	ข้าราชการบำนาญ
คุณสงวน จันทรทะเล	รุ่น 25	กรรมการที่ปรึกษาสมาคมศิษย์เก่าแม่โจ้ ที่ปรึกษาอธิการบดีมหาวิทยาลัยแม่โจ้
คุณสรวิทย์ เจริญสุข	รุ่น 32	ข้าราชการบำนาญ
คุณพิศลย์ อรัญภาค	รุ่น 33	ศูนย์ปฏิบัติการสงเคราะห์สวนยาง
คุณสุเทพ ใจสบาย	รุ่น 33	สนง. เกษตรจังหวัด
คุณประสิทธิ์ ใจตรงกล้า	รุ่น 34	ผู้จัดการ กส. สาขาแม่ฮ่องสอน
คุณอนันต์ อภิวงษ์	รุ่น 36	สนง. เกษตรจังหวัด
คุณอุทิศ อำไพศักดิ์	รุ่น 36	สนง.เกษตรอำเภอเมือง
คุณพิพนธ์ ชัยอนันต์	รุ่น 37	สถานีพัฒนาที่ดินจังหวัด
คุณสมพัฒน์ บรมพิชัยชาติกุล	รุ่น 39	สนง. เกษตรอำเภอเมือง
คุณธีระวัฒน์ เดชทองคำ	รุ่น 44	ศูนย์ปฏิบัติการสงเคราะห์สวนยาง
คุณวุฒิจิตร เสนีวงศ์ ณ อยุธยา	รุ่น 45	ศูนย์ส่งเสริมเกษตรที่สูงห้วยมะเขือส้ม
คุณถาวร มีชัย	รุ่น 49	สนง.พัฒนาที่ดินจังหวัด
คุณปิยารัตน์ คงแดง	รุ่น 52	ข้าราชการบำนาญ

ค่าสมัครเป็นสมาชิกชมรมศิษย์เก่าแม่โจ้แม่ฮ่องสอน (แรกเข้า) คนละ 100 บาท

ค่าบำรุงรายปี คนละ 100 บาท (สำหรับสมาชิกผู้ที่ลงทะเบียนแล้ว)

ค่าจัดเลี้ยงสังสรรค์ (มีการลงทะเบียนเพื่อเก็บหลักฐาน) ตามแต่ละศรัทธาและพลั้งความสุขใจในจิต
วิญญาณที่ประสงค์จะมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมเพื่อ

ชมรมศิษย์เก่าแม่โจ้แม่ฮ่องสอน
สนับสนุนการจัดพิมพ์
งานสร้างสรรค์ครั้งที่ ๒ ประจำปี ๒๕๕๐
ณ สถานีวิจัยทดสอบพันธุ์สัตว์แม่ฮ่องสอน
(ท่าโป่งแดง)

๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๐

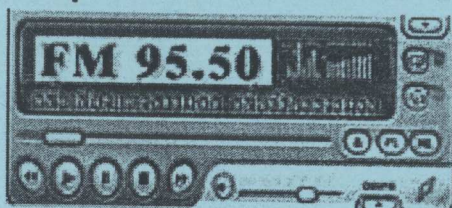
“แม่โจ้เมื่อวันวาน”

ตำนานแม่โจ้

ดำเนินรายการโดย

สงวน จันทรทะเล

ออกอากาศทุกวันเสาร์ เวลา 10.00-11.00 น.

เสียงจากแม่โจ้เชียงใหม่ 95.5 เมกะเฮิรต

เสียงจากแม่โจ้แพร่ 94.0 เมกะเฮิรต

เสียงจากแม่โจ้ชุมพร 90.0 เมกะเฮิรต

รับฟังได้ทั่วโลก

www.maejoradio.mju.ac.th

จัดพิมพ์เข้ารูปเล่มโดย

เครือข่ายศิษย์เก่าแม่โจ้ www.maejo.net

จัดทะเบียนโดย สงวน จันทรทะเล รุ่น 25

(16 มิถุนายน 2546)

พิมพ์ครั้งที่ 4 วันที่ 19 พฤศจิกายน 2550